

Raport o stanie Miasta Stargard

2018

Stargard, maj 2019

Urząd Miejski w Stargardzie
ul. Hetmana Stefana Czarnieckiego 17
73-110 Stargard
www.stargard.pl

Opracowanie | Wydział Planowania i Rozwoju

Arleta Majewska

Kamila Chałdaś

Ewa Czarnecka

Michał Winnicki

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Ogólna charakterystyka miasta	5
3.	Majątek i finanse miasta	6
3.1.	Majątek Gminy Miasta Stargard.....	6
3.2.	Zestawienie dochodów i wydatków ogółem	8
3.3.	Dochody i wydatki związane z realizacją zadań własnych.....	8
3.4.	Pozostałe wydatki i dochody	10
4.	Informacja o stanie mienia komunalnego.....	10
4.1.	Grunty i budynki komunalne	10
5.	Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	12
5.1.	Informacja z realizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego dla miasta Stargard do 2020 roku za 2018 rok.....	12
5.2.	Gminny Program Rewitalizacji.....	25
5.3.	Program opieki nad zabytkami	27
5.4.	Program gospodarki niskoemisyjnej.....	28
5.5.	Strategia rozwiązywania problemów społecznych.....	29
5.6.	Szkoła – Rodzina – Środowisko.....	32
5.7.	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.....	33
5.8.	Programy realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	34
6.	Realizacja uchwał Rady Miejskiej	35
7.	Gospodarka i rynek pracy.....	57
7.1.	Gospodarka.....	57
7.2.	Działalność Stargardzkiej Agencji Rozwoju Lokalnego	62
7.3.	Rynek pracy	63
8.	Gospodarka komunalna	64
8.1.	Działalność Zarządu Usług Komunalnych	64
8.2.	Działalność Zakładu Zagospodarowania Odpadów	66
8.3.	Działalność Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego.....	68
8.4.	Działalność Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej	70
8.5.	Działalność Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji	72
8.6.	Działalność Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej	76
8.7.	Infrastruktura drogowa i sieć ścieżek rowerowych w mieście	78
8.8.	Porozumienia.....	79
9.	Inwestycje miejskie	79
9.1.	Zadania inwestycyjne zrealizowane przez spółki komunalne	85

10.	Nadzór właścicielski.....	86
10.1.	Udział Gminy Miasta Stargard w spółkach gminnych ze 100% własnością.....	87
11.	Gospodarka przestrzenna.....	88
11.1.	Zmiany do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	88
11.2.	Powierzchnia miasta objęta planami miejscowymi	88
11.3.	Plany zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard w 2018.....	88
12.	Ochrona środowiska.....	90
13.	Polityka społeczna	92
13.1.	Pomoc społeczna	92
13.2.	Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	94
13.3.	Zdrowie.....	96
13.4.	Rodzina	96
13.5.	Seniorzy	97
13.6.	Osoby niepełnosprawne.....	98
13.7.	Uzależnienia.....	100
13.7.	Mieszkania	101
14.	Oświata i edukacja.....	101
14.1.	Przedszkola	101
14.2.	Szkoły podstawowe	102
14.3.	Młodzieżowy Dom Kultury w Stargardzie.....	103
15.	Kultura, sport i turystyka	105
15.1.	Działalność Stargardzkiego Centrum Kultury	105
15.2.	Działalność Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie	107
15.3.	Działalność Książnicy Stargardzkiej.....	108
15.4.	Działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji	111
15.5.	Uroczystości i wydarzenia kulturalne w Stargardzie	113
15.6.	Turystyka	115
16.	Bezpieczeństwo publiczne.....	116
16.1.	Działalność Straży Miejskiej.....	117
17.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	118
18.	Realizacja zadań w ramach Stargardzkiego Budżetu Obywatelskiego 2018.....	121
19.	Promocja miasta, współpraca krajowa i zagraniczna	122
19.1.	Działania promocyjne	122
19.2.	Członkostwo w stowarzyszeniach krajowych	125
19.3.	Współpraca zagraniczna	127
	Zakończenie.....	130

1. Wstęp

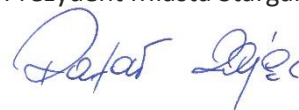
Szanowni Państwo,

Raport o stanie Miasta Stargard jest niezwykle ważnym dokumentem, zarówno z punktu widzenia samorządu, jak i mieszkańców. Staraliśmy się, by było to możliwie jak najbardziej dokładnie i obiektywne kompendium wiedzy na temat miasta, jego mieszkańców i samorządu.

Zakres opracowania obejmuje najważniejsze obszary związane z funkcjonowaniem Stargardu w 2018 roku. Zawarliśmy w nim m.in. sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego. Dokument to zbiór informacji na temat majątku i finansów Stargardu, dane dotyczące stanu mienia komunalnego, realizacji polityk, programów i strategii, a także realizacji uchwał Rady Miejskiej. Ponadto w części opisowej poruszamy tematy dotyczące gospodarki i rynku pracy, gospodarki komunalnej, inwestycji komunalnych, nadzoru właścicielskiego, gospodarki przestrzennej, ochrony środowiska i polityki społecznej. Omówiliśmy też kwestie związane z oświatą i edukacją, kulturą, sportem i turystyką, bezpieczeństwem publicznym, współpracą z organizacjami pozarządowymi, promocją oraz współpracą krajową i zagraniczną.

Wierzę, że zebrane i omówione w Raporcie dane staną się przyczynkiem do ciekawej, merytorycznej dyskusji na temat obecnego stanu Stargardu, jego dalszego rozwoju i wyzwań, przed jakimi staniemy w przyszłości.

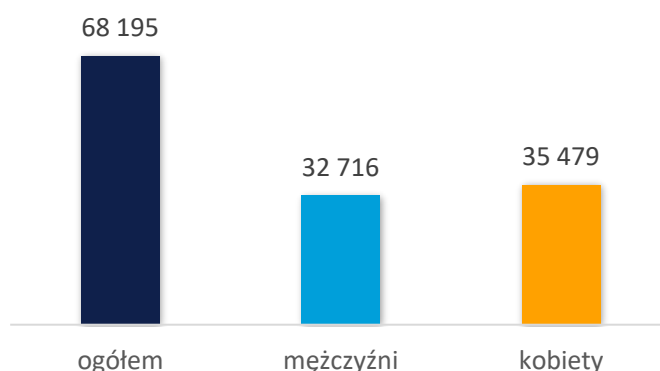
Prezydent Miasta Stargard

2. Ogólna charakterystyka miasta

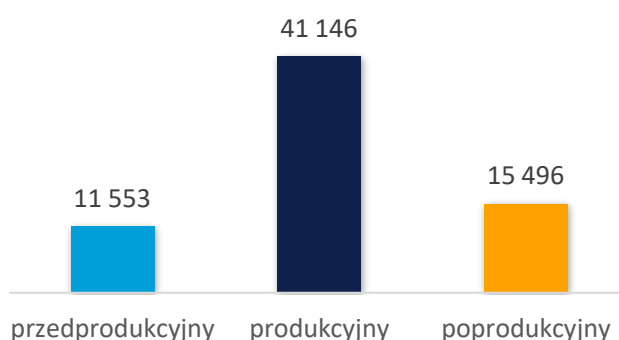
Stargard jest jednym z największych i najprężniej rozwijających się gospodarczo miast województwa zachodniopomorskiego. Zajmuje powierzchnię 4 808 ha i liczy 68 195 mieszkańców. Położony jest nad rzeką Iną, na pograniczu dwóch wielkich krain geograficznych – Niziny Szczecińskiej i Pojezierza Szczecińskiego, co decyduje o jego dużym zróżnicowaniu krajobrazowym.

Struktura ludności Stargardu w podziale na płeć

Źródło danych: GUS, stan na 2017

Struktura ludności według grup wiekowych

Źródło danych: GUS, stan na 2017

Dodatkowym atutem miasta są niewielkie odległości do innych ważnych ośrodków miejskich – do Szczecina (ok. 36 km), do Berlina (180 km), do terminalu promowego w Świnoujściu (120 km), do międzynarodowego lotniska w Goleniowie (ok. 35 km). Drogi krajowe nr 10 oraz nr 20 zapewniają doskonałe połączenie z Warszawą, Gdańskiem i innymi miastami w głębi kraju. Przez Stargard przebiega 15 południk długości geograficznej wschodniej, który jest głównym południkiem środkowoeuropejskiej strefy czasowej. Miasto stanowi również ważny węzeł kolejowy.

Stargard pełni rolę stolicy subregionu w powiecie stargardzkim. Decydują o tym, m.in. czynniki takie jak: położenie, potencjał gospodarczy, dobrze rozwinięta sfera kulturalno-społeczna oraz edukacyjna, a także obecność wielu instytucji o charakterze ponadlokalnym. Miasto jest obszarem silnie oddziaływującym, zarówno na gminy powiatu stargardzkiego, jak i gminy powiatów ościennych.

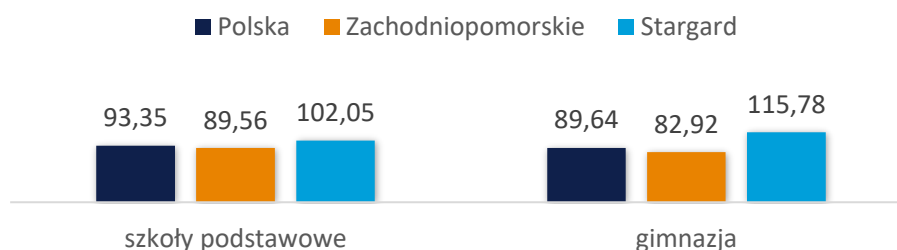
Na terenie Stargardu znajduje się szpital powiatowy – Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Funkcjonuje w nim 17 poradni specjalistycznych, 9 oddziałów szpitalnych

oraz Szpitalny Oddział Ratunkowy, gdzie w systemie całodobowym przyjmowane są osoby w stanie zagrożenia życia lub zdrowia.

Miasto to również siedziba najważniejszych urzędów. W bliskiej odległości od siebie znajdują się: Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe i Urząd Gminy Stargard. Dla mieszkańców z całego powiatu w Stargardzie świadczą usługi: Powiatowy Urząd Pracy oraz Urząd Skarbowy. W centralnej części miasta swoją siedzibę ma także Sąd Rejonowy.

Kolejny istotny czynnik potwierdzający rolę Stargardu, jako stolicy subregionu, to bogata oferta edukacyjna. Szczególną uwagę należy zwrócić na szkolnictwo ponadpodstawowe i duże znaczenie kształcenia zawodowego w powiecie stargardzkim. Spośród sześciu szkół tego szczebla, aż cztery oferują naukę w zawodzie. Ponadto od wielu lat stargardzkie szkoły zawodowe nawiązują współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami, m.in. w celu organizacji praktyk dla uczniów. Młodzież z innych miejscowości, która decyduje się na naukę w Stargardzie, może skorzystać z bazy noclegowej Bursy Szkolnej.

Współczynnik skolaryzacji netto¹

Źródło danych: GUS, stan na 2017

Stargard to miasto o unikatowej ofercie inwestycyjnej. Z roku na rok przybywa zainteresowanych lokalizacją siedziby swojej firmy w Stargardzkim Parku Przemysłowym oraz Parku Przemysłowym Nowoczesnych Technologii. W działających na ich terenie kilkudziesięciu firmach zatrudnienie znajdują zarówno mieszkańcy powiatu stargardzkiego, jak i rejonów ościennych. Szacuje się, że tylko w PPNT zatrudnionych jest ok. 3500 osób.

W mieście nie brakuje ciekawych wydarzeń kulturalnych i imprez cyklicznych, jak Dni Stargardu, Coolturałne Wakacje czy ArtFestiwal. Dumą miasta są także jego zabytki, w tym uznane za Pomnik Historii: Kościół pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Świata oraz średniowieczne mury obronne miasta. Wszystko to, a także przyjazna skala miasta w powiązaniu z dogodną komunikacją miejską, czyni Stargard miejscem idealnym do życia rodzinnego oraz rozwoju zawodowego i osobistego.

3. Majątek i finanse miasta

3.1. Majątek Gminy Miasta Stargard

Gmina Miasto Stargard jest właścicielem majątku zwanego mieniem komunalnym. Właściwe zarządzanie tym majątkiem stanowi jedno z wielu źródeł jej dochodów własnych i związane jest ze skutecznym i efektywnym pobieraniem i gromadzeniem tych dochodów.

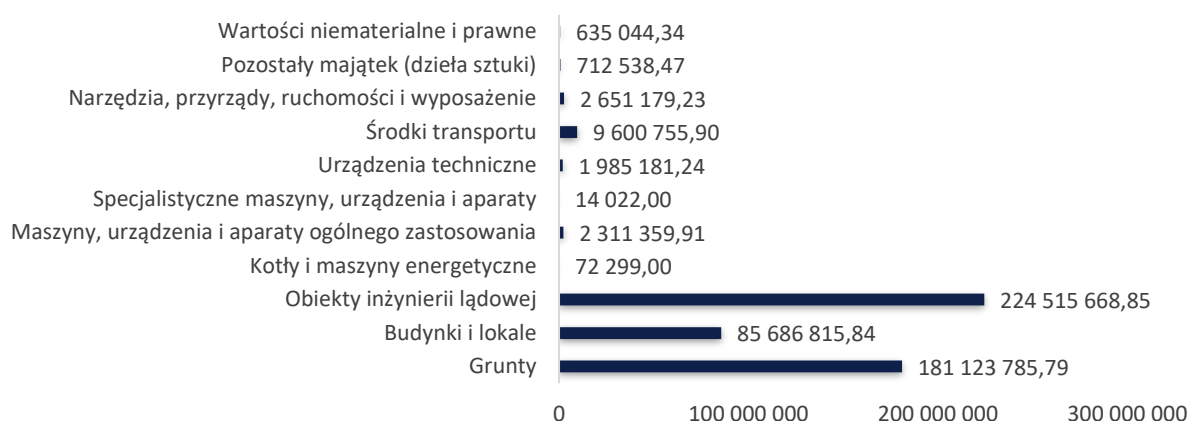
Łączna wartość majątku Gminy Miasta Stargard wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., bez udziałów w spółkach, wynosi 440 198 566,90 zł i w układzie podmiotowym kształtuje się następująco:

¹ Wyrażony procentowo stosunek liczby osób uczących się w nominalnym wieku kształcenia na danym poziomie do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia. Wskaźnik skolaryzacji netto powyżej 100% oznaczać może, że do szkół danej gminy uczęszczają dzieci spoza jej obszaru.

	Aktywa trwałe (w zł)	Aktywa obrotowe netto (w zł)	Ogółem (w zł)
Jednostki budżetowe	47 166 755,04	39 397 552,52	86 564 307,56
Pozostały majątek Gminy - Miasta Stargard	369 123 257,52	-15 488 998,18	353 634 259,34
Majątek netto ogółem	416 290 012,56 (94,6 %)	23 908 554,34 (5,4 %)	440 198 566,90

Źródło: Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miasta Stargard na dzień 31.12.2018 r.

Łączna wartość pozostałego majątku trwałego Gminy Miasta Stargard wynosi 509 308 650,57 zł, a jego podział kształtuje się następująco:

Źródło: Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miasta Stargard na dzień 31.12.2018 r.

Majątek w dyspozycji miejskich instytucji kultury:

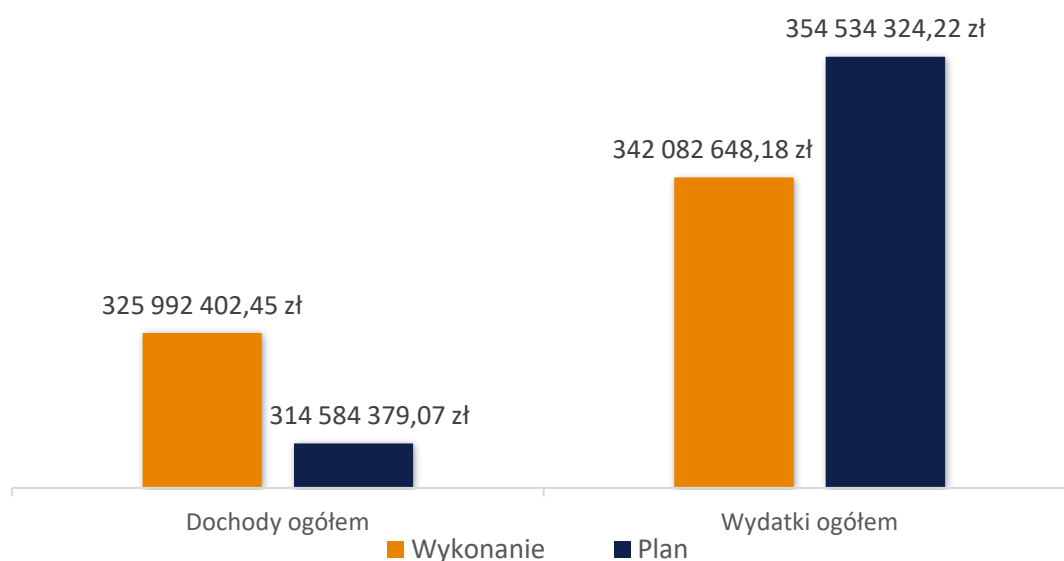
	Aktywa trwałe (w zł)	Aktywa obrotowe netto (w zł)	Ogółem (w zł)
Książnica Stargardzka	10 956,76	161 605,80	172 562,56
Muzeum Archeologiczno - Historyczne	4 469 330,07	184 878,73	4 654 208,80
Stargardzkie Centrum Kultury	12 627 173,00	-302 627,00	12 324 546,00
Razem	17 107 459,83	43 857,53	17 151 317,36

Źródło: Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miasta Stargard na dzień 31.12.2018 r.

3.2. Zestawienie dochodów i wydatków ogółem

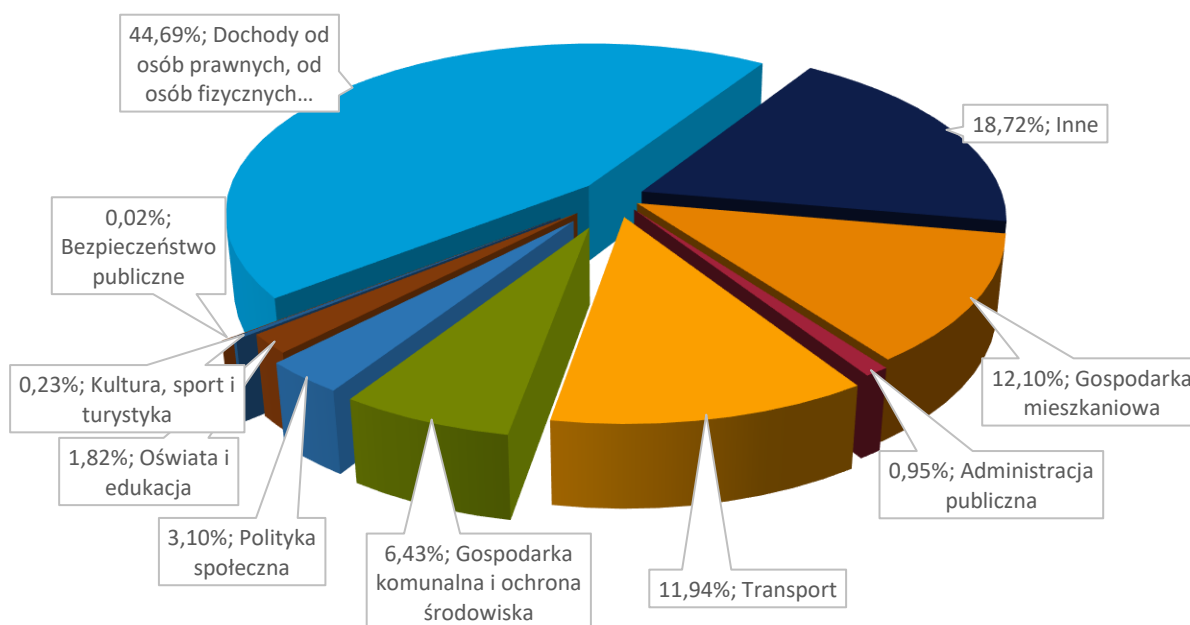
W 2018 roku dochody i wydatki Gminy Miasta Stargard kształtowały się następująco:

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasta Stargard za rok 2018

3.3. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań własnych

W 2018 roku dochody związane z realizacją zadań własnych Gminy Miasta Stargard kształtowały się następująco:

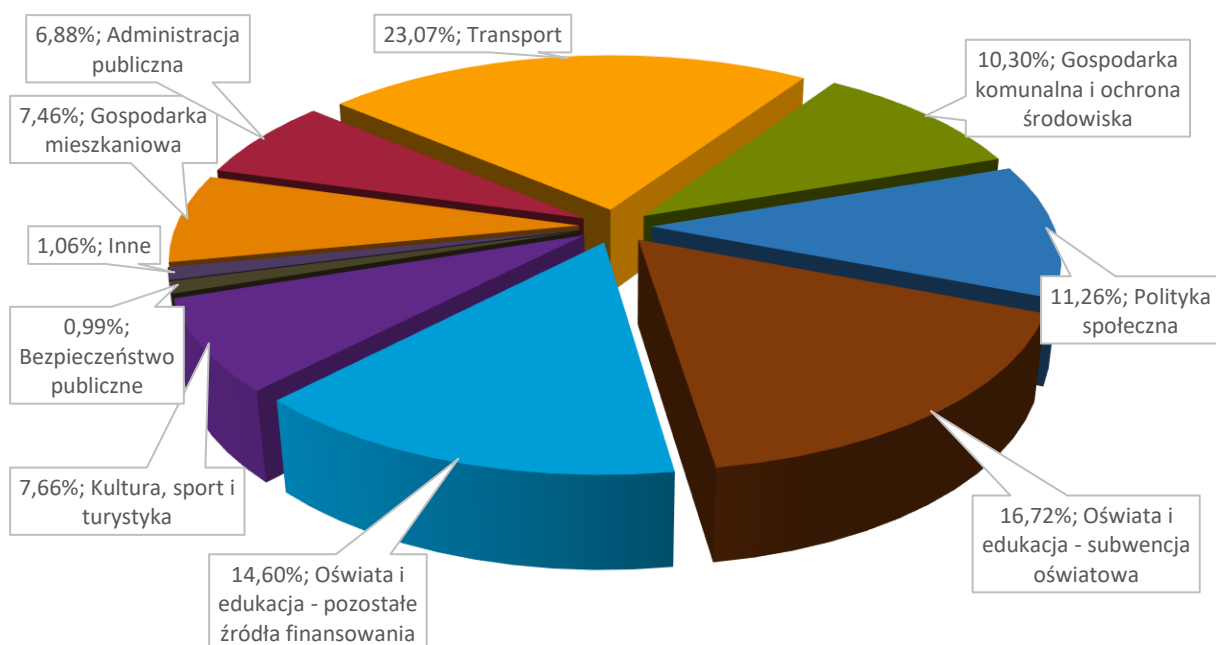
Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasta Stargard za rok 2018

Zestawienie dochodów własnych Gminy Miasta Stargard w podziale na obszary działalności.

Obszar	Dochód (w zł)
Gospodarka mieszkaniowa	31 941 729,12
Administracja publiczna	2 505 478,87
Transport	31 520 703,49
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	16 988 210,69
Polityka społeczna	8 173 888,64
Oświata i edukacja	4 803 082,89
Kultura, sport i turystyka	610 842,44
Bezpieczeństwo publiczne	49 722,07
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych	117 985 466,54
Inne	49 406 758,86
Razem	263 985 883,61

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasta Stargard za rok 2018

W 2018 roku wydatki związane z realizacją zadań własnych Gminy Miasta Stargard kształtowały się następująco:

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasta Stargard za rok 2018

Zestawienie wydatków własnych Gminy Miasta Stargard w podziale na obszary działalności.

Obszar	Wydatki (w zł)
Gospodarka mieszkaniowa	20 934 994,71
Administracja publiczna	19 285 320,68
Transport	64 710 895,34
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	28 897 085,01
Polityka społeczna	31 591 774,59

Oświata i edukacja	87 863 450,57
Kultura, sport i turystyka	21 480 063,91
Bezpieczeństwo publiczne	2 776 009,74
Inne	2 978 756,81
RAZEM	280 518 351,36

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasta Stargard za rok 2018

3.4. Pozostałe wydatki i dochody

W 2018 roku wydatki związane z realizacją innych zadań niż zadania własne Gminy Miasta Stargard kształtowały się następująco:

Dochody	Wykonanie (w zł)	Wydatki	Wykonanie (w zł)
dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	59 461 831,25	wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	59 340 081,55
dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej na podstawie porozumień z organami tej administracji	40 385,50	wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej na podstawie porozumień z organami tej administracji	40 385,50
dochody związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	2 504 302,09	wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	2 183 829,77
RAZEM	62 006 518,84	RAZEM	61 564 296,82

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasta Stargard za rok 2018

4. Informacja o stanie mienia komunalnego

4.1. Grunty i budynki komunalne

Do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Powierzchnia gruntów komunalnych (w ha)

Źródło: Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miasta Stargard na dzień 31.12.2018 r.

Wartość księgowa gruntów komunalnych

Źródło: Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miasta Stargard na dzień 31.12.2018 r.

Budynki i lokale mieszkalne

Rodzaj własności	Ilość budynków mieszkalnych	Lokale mieszkalne ilość	Lokale mieszkalne pow. użytkowa (w tys. m ²)
Własność Gminy 100%	124	688	33,95
Lokale we wspólnotach	336	1 083	55,41
Razem	460	1 771	89,36

Źródło: Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miasta Stargard na dzień 31.12.2018 r.

Budynki i lokale użytkowe oraz garaże

Garaże i boksy garażowe	97 szt.
Lokale użytkowe w budynkach mieszkalnych	31 szt.
Lokale użytkowe w budynkach wolnostojących	6 szt.

Źródło: Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miasta Stargard na dzień 31.12.2018 r.

5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

5.1. Informacja z realizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego dla miasta Stargard do 2020 roku za 2018 rok

Wskaźniki monitoringu

Nr kierunku działań	Nazwa priorytetu/celu szczegółowego	Wskaźniki produktu	wykonanie	rezultatu	wykonanie
1.1.	Tworzenie warunków dla dalszego rozwoju gospodarczego miasta				
1.1.1.	Inicjowanie i podejmowanie działań na rzecz wzrostu zainteresowania przez inwestorów strategicznych terenami inwestycyjnymi na terenie Stargardu.	- Liczba projektów utworzonych przez samorząd i otoczenie biznesu Stargardu, których celem było zainteresowanie przez inwestorów strategicznych terenami inwestycyjnymi na terenie Stargardu	- 29	- Liczba podmiotów gospodarczych, które zainwestowały w 2018 roku na terenach inwestycyjnych miasta.	- 11
1.1.2.	Budowa i rozbudowa połączeń drogowych do terenów przemysłowych miasta.	- Długość (w km) wybudowanych dróg prowadzących bezpośrednio z miasta do obszarów inwestycyjnych i przemysłowych.	- 0,35	- Liczba przedsiębiorstw powstałych w obszarach nowo wybudowanych ciągów komunikacyjnych.	- 10
1.1.3.	Uzbrojenie terenów przemysłowych w infrastrukturę techniczną, w tym dla potrzeb wysokich technologii (HT).	- Powierzchnia (m ²) uzbrojonych gruntów inwestycyjnych pod potrzeby przemysłu, w tym wysokich technologii.	- 18,8	- Liczba powstałych przedsiębiorstw na nowo uzbrojonych terenach przemysłowych	- 6
1.1.4.	Podejmowanie i aktywizowanie działań na rzecz utworzenia Stargardzkiego Klastra Przemysłowego.	- Liczba projektów organizowanych na poziomie samorządu terytorialnego, organizacji przedsiębiorców, których celem było utworzenie Stargardzkiego Klastra Przemysłowego.	- 5	- Liczba przedsiębiorstw funkcjonujących w obszarach przemysłowych Stargardu będących częścią Stargardzkiego Klastra Przemysłowego.	- 0
1.2.	Podejmowanie działań w zakresie promocji miasta.				
1.2.1.	Podejmowanie działań mających na celu promocję marki miasta.	- Liczba projektów funkcjonujących na terenie Stargardu, których celem jest promocja marki Stargard.	- 9	- Liczba stałych produktów wizualizujących miasto Stargard w mediach i świadomości	- 2

						mieszkańców regionu, kraju i Europy.	
1.2.2	Podejmowanie działań mających na celu tworzenie pozytywnego wizerunku Stargardu – współpraca z miastami partnerskimi, aktywne uczestniczenie w imprezach promocyjnych.	-	Liczba projektów zorganizowanych w 2018 roku w mieście tworzących pozytywny wizerunek miasta w oparciu o współpracę z miastami partnerskimi.	- 5	-	Liczba turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających w 2018 roku miasto Stargard.	- 7 566
2.1. Podejmowanie działań w kierunku polepszenia standardu i jakości komunikacyjnej miasta.							
2.1.1.	2.1.1. Poprawa stanu technicznego ulic na terenie miasta.	-	Liczba projektów, których celem była modernizacja i przebudowa ciągów komunikacyjnych na terenie miasta zgodnie z kolejnością ulic do remontu/modernizacji	- 9	-	Ilość (w km) zmodernizowanych i przebudowanych ciągów komunikacyjnych na terenie miasta	- 3,288
2.1.2.	Kontynuowanie działań związanych z poprawą komunikacji terenów centrum miasta.	-	Liczba inicjatyw i projektów stworzonych na terenie Stargardu, których celem była poprawa komunikacji terenów centrum miasta.	- 2	-	Liczba zdarzeń drogowych na terenie miasta.	- 700
2.1.3.	Działania projektowo – inwestycyjne związane z utworzeniem obejścia północnego miasta.	-	Liczba projektów utworzonych na poziomie samorządu stargardzkiego, których ostatecznym celem było utworzenie obejścia północnego miasta.	- 1	-	Liczba zdarzeń drogowych na terenie miasta	- 700
2.1.4.	Przebudowa terenów miejskich wokół dworca PKP i PKS.	-	Liczba projektów utworzonych na poziomie samorządu stargardzkiego, których celem było utworzenie nowoczesnego węzła przesiadkowego z towarzyszącymi obiektami usługowymi i parkingami strategicznymi w obrębie dworca PKP i PKS.	- 1	-	Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni miejskiej wokół dworca PKP i PKS, - Liczba miejsc postojowych wokół dworca PKP i PKS	- ok. 1,2 ha - 67

2.1.5.	Budowa sieci ścieżek rowerowych łączących poszczególne obszary miasta i tereny rekreacyjne położone wokół Stargardu.	-	Liczba projektów mających na celu budowę ścieżek rowerowych łączących poszczególne obszary rekreacyjne miasta i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe znajdujące się poza miastem	-	7	-	Długość (w km) wybudowanych ścieżek rowerowych,	-	3,094
				-		-	Liczba imprez rowerowych.	-	6

2.2 Podjęcie działań w kierunku rewitalizacji i przebudowy obiektów komunalnych na terenie miasta.

2.2.1.	Przeciwdziałanie postępującej degradacji i niszczeniu budynków o wartościach architektonicznych i znaczeniu historycznym m.in. poprzez realizację projektu Stargard - Klejnot Pomorza – renowacja historycznej zabudowy miasta.	-	Liczba projektów podjętych przez samorząd miasta, których celem było przeciwdziałanie postępującej degradacji i niszczeniu budynków o wartościach architektonicznych i znaczeniu historycznym.	-	6	-	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących budynków o dużych wartościach architektonicznych i znaczeniu historycznym.	-	5
		-	Liczba zawartych partnerstw publiczno-prywatnych, których celem było przeciwdziałanie degradacji i niszczeniu budynków na terenie miasta.	-	0				
2.2.2.	Inicjowanie zintegrowanych działań przestrzennych podmiotów wdrażających plany zagospodarowania przestrzennego dotyczące terenów rewitalizacji i renowacji.	-	Liczba projektów utworzonych na poziomie samorządu miasta, których celem było inicjowanie zintegrowanych działań przestrzennych podmiotów wdrażających plany zagospodarowania przestrzennego terenów rewitalizacji i renowacji zabudowy w Śródmieściu i na Starym Mieście.	-	1	-	Liczba zrealizowanych zintegrowanych przedsięwzięć wdrażających plany zagospodarowania przestrzennego.	-	0

2.3. Intensywne działania w zakresie przebudowy i rozbudowy infrastruktury technicznej miasta.

2.3.1.	Realizacja zadań w zakresie i rozwoju sieci wodociągowych	-	Liczba projektów zrealizowanych na terenie Stargardu,	-	8	-	Długość (w km) wybudowanej/zmode	-	2,7
--------	---	---	---	---	---	---	----------------------------------	---	-----

	i ciepłowniczych zawartych w planach rozwoju miejskich spółek komunalnych.	-	których celem była realizacja zadań w zakresie rozwoju sieci wodociągowych	-	17	-	rnizowanej sieci wodociągowej.	-	99%
		-	Liczba projektów zrealizowanych na terenie Stargardu, których celem była realizacja zadań w zakresie i rozwoju sieci ciepłowniczych zawartych w planach rozwoju miejskich spółek komunalnych.	-		-	Liczba mieszkańców miasta korzystających z miejskiej sieci wodociągowej.	-	
						-	Długość (w km) wybudowanej/zmode	-	2
						-	rnizowanej sieci ciepłowniczej.	-	
						-	Liczba węzłów sieci ciepłowniczej.	-	25
2.3.2.	Przebudowa i remont oświetlenia ulicznego oraz budowa nowych punktów świetlnych.	-	Liczba zrealizowanych projektów, których celem była przebudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego miasta.	-	9	-	Liczba punktów świetlnych na terenie miasta Stargard.	-	305
2.3.3.	Stopniowa wymiana taboru autobusowego komunikacji miejskiej.	-	Liczba wymienionych pojazdów komunikacji miejskiej mierzona w 2018 roku.	-	8	-	Liczba pasażerów komunikacji miejskiej korzystających z nowego, wymienionego taboru komunikacyjnego MPK.	-	1 635 433
3.1.	Tworzenie warunków na rzecz kompatybilności wszystkich zamierzeń gospodarczych i społecznych z warunkami określonymi przestrzenią miasta.								
3.1.1.	Aktualizacja Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta.	-	Liczba przedsięwzięć podjętych przez miasto, których głównym przesłaniem była aktualizacja Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta w poszczególnych jego kwartałach.	-	1	-	Powierzchnia w (ha) obszarów miasta objętych zmianami zapisów w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta.	-	1,00
3.1.2.	Sporządzenie nowych i zmiana obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	-	Liczba zmian dokonanych w istniejących miejscowych planach zagospodarowania miasta.	-	0	-	Powierzchnia (w ha) miasta objęta zmianami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	-	0
		-	Liczba opracowanych i przyjętych do realizacji nowych planów miejscowych.	-	5	-	Powierzchnia (w m ²) miasta, która została objęta nowymi miejscowymi planami	-	132,07

					zagospodarowania przestrzennego.	
3.1.5.	Zintegrowanie planów rozwoju społeczno-gospodarczego obejmującego całą przestrzeń miasta z planami rozwoju gmin Powiatu Stargardzkiego.	-	Liczba wdrożonych projektów planistycznych, inwestycyjnych i społecznych w ramach partnerstwa z gminami Powiatu Stargardzkiego.	- 2	- Powierzchnia terenów objętych działaniami planistycznymi.	- Bd.
					- Ilość (w km) wybudowanej infrastruktury.	- Bd.
					- Liczba osób objętych działaniami aktywizującymi	- Bd.
4.1. Podejmowanie działań dla podniesienia jakości ochrony środowiska w mieście.						
4.1.1.	Przebudowa, rozbudowa sieci kanalizacyjnej i budowa sieci kanalizacji deszczowej w tym uzbrojenie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe i nowe inwestycje gospodarcze.	-	Liczba przedsięwzięć podjętych w celu przebudowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz budowy sieci kanalizacji deszczowej	- 8	- Długość (w km) wybudowanej i przebudowanej sieci kanalizacyjnej miasta.	- 1,9
					- Długość (w km) wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta.	- 1,818
					- Ilość (w m³) oczyszczanych ścieków z terenów miasta.	- 4 770 643
4.1.2.	Wdrożenie jednolitego systemu selektywnej zbiórki odpadów surowcowych na terenie całego miasta.	-	Liczba powstałych i zrealizowanych projektów w poszczególnych częściach miasta, których celem było wdrożenie jednolitego systemu selektywnej zbiórki odpadów.	- 1	- Liczba (w tonach) segregowanych odpadów na terenie miasta w ramach opracowanego jednolitego systemu selektywnej zbiórki odpadów surowcowych.	- 1894,942
					- Liczba w tonach segregowanych odpadów w poszczególnych asortymentach np. szkło, papier, tworzywa sztuczne.	-Opakowania z papieru i tektury: 744,113 Opakowania z tworzyw sztucznych: 707,171 Opakowania z metali: 2,008 Zmieszane odpady opakowaniowe: 441,65
4.1.3.	Wdrażanie programów unowocześnienia gospodarki odpadami przez spółki komunalne.	-	Liczba projektów zrealizowanych na terenie Stargardu, których celem było unowocześnienie gospodarki odpadami.	- 0	- Liczba (w tonach) utylizowanych odpadów komunalnych, przemysłowych, wielkogabarytowych na terenie miasta Stargard.	- komunalne: 31 809,33 Wielkogabarytowe: 587,772

				-	Liczba w tonach segregowanych odpadów w poszczególnych asortymentach np. szkło, papier, tworzywa sztuczne.	-Opakowania z papieru i tektury: 744,113 Opakowania z tworzyw sztucznych: 707,171 Opakowania z metali: 2,008 Zmieszane odpady opakowaniowe: 441,65	
4.1.4.	Kontynuacja działań zmierzających do ochrony powietrza oraz ograniczających emisję i uciążliwość zanieczyszczeń oraz hałasu i wibracji wytwarzanych przez niektóre zakłady produkcyjno- usługowe.	-	Liczba projektów zrealizowanych na terenie miasta zmierzających do ochrony powietrza oraz ograniczających emisję i uciążliwość hałasu i wibracji.	-	2 (w tym termomodernizacja budynków w przy Pl. Św. Ducha i Wojska Polskiego 78A	- Pomiar wskaźników określających czystość powietrza, emisji hałasu i wibracji w poszczególnych obszarach miasta.	- Drzymały – 34,5 dB Gospodarska – 34,8 dB Zmniejszenie emisji: PM10 0,438 MG/rok SO2 1,748 MG/rok NOx 0,246 Mg/rok CO2 111,493Mg/rok B(a)P 0,0005140 Mg/rok
4.1.5.	Zwiększenie zasobów zieleni miejskiej i lesistości miasta poprzez nasadzenie drzew i krzewów na terenie parków i w pasach drogowych.	-	Liczba zrealizowanych projektów na terenie miasta, których celem było zwiększenie obszarów terenów zielonych na terenie Stargardu.	-	11	- Powierzchnia (w m²) zagospodarowanych terenów zielonych na terenie miasta.	- 53 914,70
5.1. Podwyższenie jakości oferty miasta w zakresie rekreacji i wypoczynku.							
5.1.1.	Remont i przebudowa istniejącej w mieście infrastruktury sportowej.	-	Liczba projektów realizowanych przez miasto, których celem był remont i przebudowa istniejącej w mieście infrastruktury sportowej.	-	7	- Liczba osób korzystających w 2018 roku z nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowych na terenie miasta.	- 135 514
5.1.2.	Przebudowa i doposażenie istniejących obiektów kultury.	-	Powierzchnia (w m²) przebudowanej, zmodernizowanej lub doposażonej	-	2 483,1	- Liczba osób korzystających ze zmodernizowanych lub doposażonych obiektów kultury na terenie miasta.	- 171 956

infrastruktury
kulturalnej miasta.

5.1.3.	Przebudowa i rozbudowa infrastruktury terenów rekreacyjnych.	-	Liczba projektów, których celem była przebudowa i rozbudowa infrastruktury terenów rekreacyjnych.	- 4	-	Liczba osób korzystających z terenów rekreacyjnych na terenie miasta i poza nim, będących w administracji samorządu stargardzkiego.	- 70 000
5.1.4	Zagospodarowanie turystyczne rzeki Iny.	-	Liczba projektów mających na celu wykorzystanie rzeki Iny pod względem turystycznym i rekreacyjnym	- 1	-	Powierzchnia (w m2) zagospodarowanych obszarów turystycznych wokół rzeki Ina. Długość (w m) linii brzegowej rzeki Ina na terenie miasta Stargard spełniającej funkcje turystyczne i rekreacyjne.	Ok. 2 800 572
5.2. Podniesienie jakości usług w obiektach użyteczności publicznej.							
5.2.1.	Remont budynków Urzędu Miejskiego oraz Ratusza Miejskiego.	-	Powierzchnie (w m2) wyremontowane w budynkach Urzędu Miejskiego, w tym Ratusza Miejskiego.	- 2 140	-	Liczba osób (petentów) korzystających z wyremontowanych budynków Urzędu Miejskiego, w tym Ratusza Miejskiego.	- 37 031
5.2.2.	Standaryzacja usług w tym dostosowanie infrastruktury do istniejących potrzeb w obiektach, w których realizuje się zadania polityki społecznej miasta.	-	Liczba obiektów publicznych pełniących poszczególne funkcje prowadzonej przez miasto polityki społecznej, w których dokonano standaryzacji usług zgodnie z polskimi i unijnymi normami.	- 2	-	Liczba beneficjentów pomocy społecznej oraz usług publicznych korzystających z oferty miasta w tym zakresie, których świadczenia obejmują usługi w obiektach zestandaryzowanych.	- 57
5.2.3.	Wspieranie wszelkich działań na rzecz poprawy warunków świadczonych usług w obiektach służby zdrowia.	-	Liczba projektów, w które włączyło się miasto, a których celem było wspieranie wszelkich działań na rzecz poprawy warunków świadczonych usług w obiektach służby zdrowia	- 1	-	Liczba obiektów służby zdrowia, w których dokonano – przy współudziale miasta poprawy warunków świadczonych usług. Liczba pacjentów korzystających z obiektów służby zdrowia, w których dokonano – przy współudziale miasta - poprawy warunków świadczonych usług	1 B.d.

5.2.4.	Przebudowa i rozbudowa infrastruktury publicznej związanej z obsługą komunikacji miejskiej.	-	Liczba projektów opracowanych i wdrożonych na terenie miasta Stargard, których celem była przebudowa i rozbudowa infrastruktury publicznej związanej z obsługą komunikacji miejskiej.	- 1	-	Liczba nowo zakupionych pojazdów komunikacji miejskiej pomiędzy rokiem.	- 8
					-	Liczba przebudowanych i zmodernizowanych przystanków komunikacji miejskiej.	- 7
					-	Liczba przystanków komunikacji miejskiej.	- 372
					-	Liczba pasażerów komunikacji miejskiej w 2018 roku.	- 7 768 310
					-	Długość w km sieci komunikacji miejskiej.	- 261
5.2.5.	Informatyzacja oraz usprawnienie funkcjonowania administracji samorządowej w ramach projektu e-urząd.	-	Liczba projektów wdrożonych do systemu obsługi mieszkańców miasta w ramach funkcjonujących instytucji publicznych.	- 3	-	Liczba mieszkańców miasta Stargard, którzy zostali obsłużeni w ramach usług obejmujących e-urząd.	- 40 000
5.3.	Podejmowanie działań w zakresie zwiększania jakości oferty edukacyjnej i dostosowania jej do potrzeb jej beneficjentów i rynku pracy.						
5.3.1.	Podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia uczniom równego dostępu do zajęć pozalekcyjnych.	-	Liczba projektów zorganizowanych na szczeblu samorządu lokalnego, których celem było zorganizowanie sieci szkół zapewniającej równy dostęp uczniom do zajęć pozalekcyjnych.	- 3	-	Liczba zajęć pozalekcyjnych zorganizowanych w Stargardzie w ciągu roku w placówkach oświatowych miasta.	- 2 292
					-	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w 2018 roku w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych na terenie miasta.	- 5 430
5.3.2.	Tworzenie warunków umożliwiających zwiększenie zastosowania nowych technik w realizacji programów nauczania we wszystkich placówkach oświatowych miasta.	-	Liczba projektów wdrożonych w placówkach oświatowych miasta, które umożliwiły zwiększenie zastosowania nowych technik w realizacji programów nauczania.	- 4	-	Liczba uczniów w placówkach oświatowych miasta biorących udział w procesach nauczania z zastosowaniem nowych technik.	- 6 817

5.3.3.	Podjęmowanie działań mających na celu umożliwienie każdej placówce oświatowej dostępu do sali gimnastycznej i boiska.	-	Liczba przedsięwzięć podjętych przez samorząd Stargardu oraz liczba zrealizowanych inwestycji na terenie miasta, których celem było umożliwienie każdej placówce oświatowej dostępu do sali gimnastycznej i boiska.	-	3	-	Liczba uczniów placówek oświatowych w mieście korzystających z sal gimnastycznych i boisk sportowych.	-	1 660
						-	Liczba godzin zajęć wychowania fizycznego w placówkach oświatowych miasta i zorganizowanych na terenie dostępnych sal gimnastycznych i boisk.	-	8 948
5.3.4.	Podjęmowanie działań zwiększających ofertę kształcenia na poziomie wyższym na terenie miasta.	-	Liczba inicjatyw i projektów utworzonych przez samorząd lokalny, których celem było zwiększenie oferty kształcenia na poziomie wyższym na terenie miasta.	-	2	-	Liczba studentów studiów dziennych i wieczorowych zorganizowanych na terenie miasta Stargard.	-	300
						-	Liczba kierunków kształcenia na poziomie wyższym na terenie miasta.	-	3
5.3.5.	Prowadzenie remontów i przebudowy obiektów oświatowych w ramach środków własnych i pozyskanych z zewnątrz.	-	Liczba przedsięwzięć inwestycyjnych zorganizowanych przez miasto, których celem było przeprowadzenie remontów i przebudowy obiektów oświatowych, w tym związanych z termomodernizacją i optymalizacją zużycia energii w ramach środków własnych i pozyskanych z zewnątrz.	-	9	-	Powierzchnia (w m ²) wyremontowanych i przebudowanych obiektów oświatowych	-	8 054
						-	Procentowe obniżenie kosztów ogrzewania obiektów oświatowych związane z termomodernizacją i optymalizacją zużycia energii.	-	20%
						-	Liczba uczniów korzystających z obiektów oświatowych wyremontowanych i przebudowanych w 2018 roku.	-	6 332
5.4. Podjęmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta.									
5.4.1.	Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego miasta i stworzenie podstaw do jego realnego wykorzystania w zakresie poprawy bezpieczeństwa.	-	Liczba projektów opracowanych i wdrożonych na terenie miasta, których celem była rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego miasta i stworzenie podstaw	-	0	-	Ilość punktów monitoringu w ramach systemu monitoringu na terenie miasta.	-	9
						-	Liczba wykrytych przestępstw i wykroczeń dzięki sprawnie funkcjonującemu	-	167

			do jego realnego wykorzystania			systemowi monitoringu.		
5.4.2.	Usprawnienie działań Straży Miejskiej ze szczególnym uwzględnieniem działań profilaktycznych.	-	Liczba projektów opracowanych i wdrożonych na terenie miasta, których celem było usprawnienie działań Straży Miejskiej ze szczególnym uwzględnieniem działań profilaktycznych.	-	10	-	Liczba interwencji Straży Miejskiej na terenie miasta o charakterze profilaktycznym w przeciągu w 2018 roku.	- 7 681
						-	Liczba szkoleń zorganizowanych przez Straż Miejską dla młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta o charakterze asekuracyjnym i wyprzedzającym.	- 254
5.4.3.	Wspieranie działań organizacji pozarządowych oraz służb ponadgminnych realizujących zadania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.	-	Liczba projektów zorganizowanych na terenie miasta, których celem było wsparcie organizacji pozarządowych oraz służb ponadgminnych realizujących zadania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.	-	1	-	Liczba organizacji pozarządowych oraz służb ponadgminnych, które uzyskały wsparcie od samorządu gminnego w zakresie działań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.	- 4
						-	Ocena rocznych wskaźników przestępczości na terenie miasta publikowanych przez Komendę Powiatową Policji w Stargardzie.	- Nieznaczny wzrost ilości przestępstw
5.5.	Podjęcie działań w zakresie poprawy gospodarki mieszkaniowej i rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego na terenie Stargardu.							
5.5.1	Przygotowanie terenów pod zabudowę mieszkaniową i budowę mieszkań na wynajem przez Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego.	-	Powierzchnia (w m ²) przygotowanych na terenie miasta terenów pod zabudowę mieszkaniową.	-	5 735	-	Powierzchnia (w m ²) budynków mieszkalnych wybudowanych na przygotowanych przez miasto terenach w 2018 roku.	- B.d.
5.5.2.	Aktywizowanie działań w zakresie zwiększania ilości mieszkań socjalnych.	-	Liczba projektów i inwestycji, których celem było aktywizowanie działań w zakresie zwiększania ilości mieszkań socjalnych.	-	17	-	Powierzchnia (w m ²) mieszkań socjalnych na terenie miasta Stargard.	- 8 866,40
						-	Liczba mieszkań socjalnych na terenie miasta.	- 255

5.6.	Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia zapobiegającego kryzysom w rodzinie oraz wzmacniającego pozycję dziecka.								
5.6.1	Wzmacnianie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym we współpracy z sektorem pozarządowym.	-	Liczba projektów i przedsięwzięć zorganizowanych na poziomie samorządu lokalnego, których celem było wzmacnianie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym we współpracy z sektorem pozarządowym.	-	2	-	Liczba rodzin i dzieci uczestniczących w projektach sektora publicznego i pozarządowego, których celem było wzmocnienie ich pozycji w środowisku lokalnym.	-	1 703
5.6.2.	Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji oraz rozwijanie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny, w szczególności: psychologicznego, prawnego, socjalnego.	-	Liczba projektów zorganizowanych na terenie miasta Stargard, których celem była pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji oraz rozwijanie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny, w szczególności: psychologicznego, prawnego, socjalnego.	-	2	-	Liczba rodzin zamieszkujących na terenie miasta, które uzyskały wsparcie w szczególności: psychologiczne, prawne i socjalne.	-	314
5.6.3.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.	-	Liczba projektów opracowanych i wdrożonych na terenie miasta, których celem było zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.	-	7	-	Liczba dzieci i młodzieży, którym w ramach przygotowanych i opracowanych projektów na terenie miasta zapewniono godne warunki życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.	-	322
5.7.	Działania na rzecz stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych.								
5.7.1.	Zapewnienie zwiększonego dostępu osób niepełnosprawnych do	-	Liczba projektów i inicjatyw podjętych przez miasto dla zapewnienia	-	10	-	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających samodzielnie z opieki	-	987

	opieki medycznej, w tym rehabilitacji i opieki.		zwiększonego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej, w tym rehabilitacji i opieki.				medycznej na terenie miasta w2018 roku.		
			- Utworzenie domu dla osób chorych psychicznie.	-	0		- Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z oferty usług opiekuńczych domu dla osób chorych psychicznie.	-	67
5.7.2.	Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.	-	Liczba projektów, których głównym założeniem była integracja osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie miasta ze środowiskiem lokalnym.	-	1		- Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w projektach integracyjnych ze środowiskiem lokalnym.	-	52
5.8.	Podejmowanie działań na rzecz wsparcia seniorów w ich integracji i pełnym dostępie do oferty edukacyjnej, kulturalnej, usług zdrowotnych, rekreacji i wypoczynku.								
5.8.1.	Poszerzenie i podnoszenie poziomu świadczonych usług dla osób starszych.	-	Liczba inicjatyw podjętych przez instytucje publiczne w tym Urząd Miasta, placówki kultury, sportu i rekreacji, których celem było poszerzenie i podnoszenie przez te placówki poziomu świadczonych usług dla osób starszych	-	6		- Liczba osób starszych korzystających w 2018 roku z oferty usług oferowanych przez placówki kulturalne sportowe, rekreacyjne i edukacyjne na terenie miasta.	-	4 446
		-	Liczba projektów związanych z prowadzeniem domu dziennego pobytu dla osób starszych.	-	1		- Liczba osób starszych korzystających w 2018 roku z oferty usług domu dziennego pobytu.	-	28
5.8.2.	Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu seniorów zamieszkujących Stargard.	-	Liczba projektów i inicjatyw utworzonych i wdrożonych na terenie miasta, których celem było przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu seniorów zamieszkujących Stargard.	-	4		- Liczba seniorów zamieszkałych na terenie miasta aktywnie uczestniczących w życiu miasta poprzez swój udział w pracach organizacji pozarządowych, placówkach opiekuńczych, imprezach kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych.	-	1 251

5.9. Aktywizowanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.									
5.9.1.	Redukowanie zjawiska ubóstwa i wszystkich form wykluczenia społecznego.	-	Liczba projektów utworzonych i wdrożonych na terenie miasta, których celem było redukowanie zjawiska ubóstwa wszystkich form wykluczenia społecznego.	-	3	-	Liczba beneficjentów projektów realizowanych na terenie miasta, których celem było redukowanie zjawiska ubóstwa i wszystkich form wykluczenia społecznego.	-	1 077
5.9.2.	Tworzenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych w ramach promocji zawodowej i aktywizacji lokalnego rynku pracy.	-	Liczba projektów zorganizowanych na terenie miasta, których celem było stworzenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych w ramach promocji zawodowej i aktywizacji lokalnego rynku pracy.	-	2	-	Liczba beneficjentów z terenu miasta objętych projektami wsparcia dla osób bezrobotnych.	-	144
5.9.3.	Wzmacnianie i rozbudowa zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień.	-	Liczba inicjatyw i podjętych przedsięwzięć na terenie miasta, których celem było wzmacnianie i rozbudowa zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień.	-	12	-	Liczba osób uzależnionych i z problemami uzależnień na terenie miasta, które zostały objęte zintegrowanym systemem rozwiązywania problemów uzależnień.	-	748
5.10. Tworzenie podstaw dla rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi.									
5.10.1.	Profesjonalizacja służb społecznych jako czynnika integracji lokalnej.	-	Liczba inicjatyw, przedsięwzięć w tym szkoleń i programów edukacyjnych, których celem była profesjonalizacja służb społecznych jako czynnika integracji lokalnej.	-	2	-	Liczba pracowników służb społecznych posiadających najwyższe kwalifikacje upoważniające do pracy w sektorze społecznym.	-	168
						-	Liczba projektów integracyjnych tworzonych i realizowanych przez osoby wywodzące się z kręgu profesjonalnych służb społecznych.	-	B.d.
5.10.2.	Wspieranie i współpraca z instytucjami społeczeństwa obywatelskiego.	-	Liczba projektów i przedsięwzięć oraz inicjatyw powstałych w sektorze	-	1	-	Liczba organizacji pozarządowych, które podjęły współpracę z miastem.	-	70

administracji publicznej miasta, których celem było wspieranie i współpraca z instytucjami społeczeństwa obywatelskiego.	- Liczba umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych,	- 105
	- Liczba organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia utworzonego w ramach podjętych przez miasto inicjatyw.	- 45

5.2. Gminny Program Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasto Stargard na lata 2016-2026 został opracowany na podstawie Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. i jest dokumentem będącym odpowiedzią na potrzeby mieszkańców Stargardu zamieszkujących obszar rewitalizacji. W GPR ujęto zestawienie projektów podstawowych i uzupełniających obejmujących przedsięwzięcia, które konsekwentnie wdrażane i realizowane będą prowadziły do minimalizowania zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych.

GPR został uchwalony przez Radę Miejską w Stargardzie w dniu 27 czerwca 2017 r. uchwałą nr XXXII/329/2017 i znalazł się na *Wykazie programów rewitalizacji województwa zachodniopomorskiego*. W 2018 roku dokument poddano analizie stopnia aktualności i w związku z tym wyodrębniono z projektu nr 30 „Stargard – klejnot Pomorza renowacja historycznej zabudowy miasta”, dwa nowe przedsięwzięcia dotyczące rozszerzenia i nadania nowych funkcji społecznych obiektom Książnicy oraz Muzeum Archeologiczno-Historycznego – kamienic 2-4, pod nazwami: „Muzealne kamienice pełne tajemnic” oraz „Książnica Stargardzka - biblioteka zaangażowana społecznie”.

Uchwałą nr II/34/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. Rady Miejskiej przyjęto zmieniony dokument do realizacji i wdrożenia. Zaktualizowany GPR znalazł się również na *Wykazie programów rewitalizacji województwa zachodniopomorskiego*.

W roku 2018 zrealizowano następujące przedsięwzięcia z obszaru rewitalizacji:

Obszar rewitalizacji Śródmieście Starówka

Na obszarze rewitalizacji wpisano w GPR 44 projekty (32 na listę podstawową i 12 na listę uzupełniającą):

Sfera społeczna (projekty podstawowe) - 12 projektów.

Rozpoczęto realizację 7 projektów:

- „Życie bez nałogów”,
- „Przyjazne podwórko”,
- „Szkoła, Rodzina, Środowisko”,
- „Ważny start”. Zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka,

- „Na swoim- realizacja systemowych działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności”,
- Kultura 2.0 – projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia,
- „Stargardzkie Centrum Nauki” (jego częścią jest projekt „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie”) – projekt otrzymał dofinansowanie z działania 9.3. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich RPO WZ 2014-2020.

Sfera społeczna (projekty uzupełniające) - 2 projekty.

- Zrealizowano program „Mamo, tato, to ja”- szkoła rodzenia.

Sfera gospodarcza (podstawowe) - 6 projektów.

Zrealizowano projekt „Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard”.

Sfera gospodarcza (projekty uzupełniające) - 1 projekt.

Zrealizowano projekt „Wdrożenie innowacyjnych rozwiązań w zakresie produkcji piwa i chleba w regionalnym minibrowarze”, dofinansowany w ramach działania 1.5 Inwestycje przedsiębiorstw wspierające rozwój regionalnych specjalizacji oraz inteligentnych specjalizacji RPO WZ 2014-2020.

Sfera infrastruktura, przestrzeń (projekty podstawowe) - 14 projektów.

Rozpoczęto realizację 6 projektów:

- „Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie”,
- „Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. Bolesława Limanowskiego 24”,
- „Stargard Klejnot Pomorza – renowacja historycznej zabudowy miasta”,
- Projekt pod nazwą „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie” jest częścią projektu z listy podstawowej pod nazwą „Stargardzkie Centrum Nauki”. Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach działania 9.3. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich RPO WZ 2014-2020,
- Zrealizowano termomodernizację dwóch budynków przy Placu Świętego Ducha 26 i Wojska Polskiego 78, w ramach realizacji przedsięwzięcia: Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych (ul. Wojska Polskiego 78 A, ul. Bogusława IV 22, M. Konopnickiej 2,3,8,10 a, b; Hetm. S. Czarnieckiego 19, Placu Świętego Ducha 26). Środki pozyskane na realizację przedsięwzięcia w ramach działania 2.8. Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych w ramach Strategii ZIT dla SOM RPO WZ 2014-2020,
- Zrealizowano projekt pod nazwą „Budowa noclegowni dla osób bezdomnych na terenie miasta Stargard” – jako element systemowego projektu wychodzenia z bezdomności realizowanego od lat w Stargardzie. Wsparcie finansowe z BGK.

Sfera infrastruktura i przestrzeń (projekty uzupełniające) - 9 projektów.

Zrealizowano 3 zadania:

- Rewitalizacja parku Popiela i parku Jagiellońskiego,

- Rewitalizacja zieleni w parku Bolesława Chrobrego, Obydwa powyższe przedsięwzięcia są elementem jednego projektu pod nazwą: „Planty stargardzkie ogrody rekreacji. Rewitalizacja zieleni w parkach: Bolesława Chrobrego, Popieła i Jagiellońskim”, który otrzymał dofinansowanie przez UE z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
- Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz parku Zamkowego – jako element projektu „Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard”, który był współfinansowany przez UE z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Województwa Zachodniopomorskiego w ramach RPO WZ.

5.3. Program opieki nad zabytkami

Prowadzenie i aktualizacja gminnej ewidencji zabytków.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami przyjęty został uchwałą Rady Miejskiej nr XXXIX/427/2018 z dnia 27.02.2018 roku. Załącznikiem do Programu jest Gminna Ewidencja Zabytków. W skład GEZ miasta Stargard wchodzi 790 obiektów, w tym 34 wpisane do rejestru zabytków. Dodatkowo w rejestrze zabytków i Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków ujętych jest 110 stanowisk archeologicznych.

W ramach realizacji Programu Opieki nad Zabytkami w 2018 roku opiniowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz realizowano działania edukacyjne i promocyjne, m.in.:

Dni Stargardu – Dni Historyczne

W Muzeum Archeologiczno-Historycznym odbyło się wydarzenie pn. Stargardzkie Pompeje. Relikty średniowiecznej i nowożytnej zabudowy miejskiej. W oprowadzaniu po podziemiach Galerii Starówka wzięło udział około 50 osób.

Europejskie Dni Dziedzictwa

Hasłem ubiegłorocznej XXVI edycji EDD było „Niepodległa dla wszystkich”, zaś w Zachodniopomorskim hasło brzmiało „Sąsiedztwo”. Stargardzkie Muzeum przygotowało propozycje w obu zakresach tematycznych. Na koniec ubiegłorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa stargardzcy muzealnicy zaprosili na nie-grę miejską „Wolność po mojemu” zakończoną happeningiem.

Dzień Pionierów Stargardu

Z okazji święta na Rynku Staromiejskim odbył się festyn rodzinny. W parku Bolesława Chrobrego pojawiła się nowa wystawa planszowa o powojennym mieście, a w Piwnicy TPS odbyły się dwa wykłady przybliżające historię miasta w 1945 r. Na zwiedzających czekała muzealna wystawa „Dzień po dniu... Stargard 1945-1989” oraz fascynująca gra miejska „Dziki Zachód. Śladami pionierów Stargardu”.

Ponadto w 2018 r. odbył się konkurs dla uczniów „Znam Stargard” – zorganizowany przez Młodzieżowy Zespół Doradczy Prezydenta Miasta.

Prezentacja walorów turystycznych Stargardu na targach ITB w Berlinie.

Od środy 7 marca do niedzieli 11 marca 2018 r. Stargard prezentował się na targach turystycznych ITB w Berlinie. ITB to największa tego typu impreza na świecie. W ubiegłorocznej edycji zaprezentowali się wystawcy ze 187 krajów związanych z szeroko pojętą turystyką i podróżami.

Stargard prezentował walory miasta, w tym submarkę turystyczną „Stargard – gwiazdozbiór gotyku”, a co za tym idzie wspaniałe zabytki naszego miasta. Ponadto przedstawiono ofertę stargardzkich instytucji, podmiotów świadczących usługi hotelarskie.

Wsparcie finansowe

Wsparcia finansowego Gmina Miasto Stargard udzieliła na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Dotacje udzielone w 2018 r.:

- „Wykonanie dokumentacji budowlano-konserwatorskiej remontu zabytkowej Cerkwi Św. App. Piotra i Pawła – refundacja” – Parafia Prawosławna Św. App. Piotra i Pawła w Stargardzie – 58 000,00 zł,
- „Prace konserwatorsko-budowlane przy Cerkwi Św. App. Piotra i Pawła w Stargardzie – wykonanie izolacji zewnętrznej pionowej murów” – Parafia Prawosławna Św. App. Piotra i Pawła w Stargardzie – 110 000,00 zł,
- „Prace renowacyjne południowej ściany Kościoła – Kolegiaty NMP Królowej Świata – etap VII” – Parafia Rzymskokatolicka p.w. NMP Królowej Świata w Stargardzie – 363 100,00 zł,
- „Prace renowacyjno-konserwatorskie III etapu renowacji elewacji wieży ściany północnej i wschodniej kościoła oraz IV etapu wymiany połączenia dachowej (hełm wieży)” – Parafia pw. Św. Krzyża w Stargardzie – 300 000,00 zł.

5.4. Program gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to dokument, który wytycza kierunki działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz efektywnego zarządzania energią na terenie miasta Stargard. W 2018 roku przeprowadzono aktualizację PGN. Dokument został przyjęty uchwałą nr V/79/2019 Rady Miejskiej z dnia 26.03.2019. Również w 2018 roku przeprowadzono monitoring za lata 2014-2017. W wyniku analizy z harmonogramu rzeczowo-finansowego usunięto 45 zadań, w tym 30 zadań, które zostały zrealizowane na terenie Gminy Miasto Stargard oraz 15 zadań, które zostały wycofane z realizacji w tym okresie.

Działania zrealizowane w 2018 roku

- Przebudowa drogi w kierunku ul. Węgierskiej wraz z budową ronda na ul. Ceglanej oraz odcinka drogi w kierunku terenów po byłym ZNTK w Stargardzie,
- Przebudowa ulicy Aleja Żołnierza,
- Farma fotowoltaiczna usytuowana na terenie Stacji Uzdatniania Wody oraz na terenie oczyszczalni ścieków w Stargardzie,
- Budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego przy ul. Towarowej w Stargardzie,
- Przebudowa ulicy Towarowej wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego,
- Modernizacja energetyczna obiektów edukacyjnych – Szkoły Podstawowej nr 3 w Stargardzie poprzez docieplenie przybudówki szkoły oraz termomodernizację dachu na głównym budynku, wymianę instalacji elektrycznej i oświetleniowej oraz wymianę instalacji centralnego ogrzewania i Przedszkola Miejskiego nr 6 w Stargardzie poprzez termomodernizację budynku wraz z modernizacją oświetlenia i instalacji elektrycznej,
- Zakup 8 autobusów niskoemisyjnych dla Gminy Miasto Stargard,
- Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Miasta Stargard.

5.5. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Strategia rozwiązywania problemów społecznych przyjęta uchwałą Nr XXXV/405/2013 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 17 grudnia 2013 r. jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej. Zawiera w szczególności programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W dokumencie na lata 2014 – 2020 podzielono planowane do realizacji zadania na 5 obszarów (cele strategiczne). W ramach każdego z obszarów wyznaczono cele szczegółowe i kierunki działania.

Cel Strategiczny I

Rozwijanie zintegrowanego, zapobiegającego kryzysom systemu wsparcia rodzin ze szczególnym uwzględnieniem pozycji dziecka

Z ww. celu wynikają programy o węższym obszarze oddziaływania:

- Miejski program wspierania rodziny dla miasta Stargard na lata 2017-2019,
- Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- Program „Szkoła, Rodzina, Środowisko.

W ramach realizacji ww. celu strategicznego przyjęto następujące cele szczegółowe:

- wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży,
- zapewnienie rodzinom z dysfunkcjami pomocy w ich przezwyciężeniu.

W 2018 r. kontynuowano działania z lat ubiegłych, oraz:

- powstało 1 nowe przedszkole publiczne i 1 niepubliczne (zwiększenie liczby miejsc o 197),
- powstały 3 nowe żłobki niepubliczne (67 nowych miejsc)
- zlikwidowano Młodzieżowy Ośrodek Sportowy,
- zmalała liczba korzystających z dodatków mieszkaniowych (mniej o 1441 przyznających decyzji),
- zmalała liczba dzieci korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz stypendiów i zasiłków szkolnych.

Cel Strategiczny II

Aktywizowanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – osób: ubogich, bezrobotnych, bezdomnych, uzależnionych

Z ww. celu wynikają programy o węższym obszarze oddziaływania:

- Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- Podprogram „Od Nowa” – będący elementem Programu „Potrzebny Dom” program mieszkalnictwa wspieranego dla osób bezdomnych, realizowany przez Miasto, w szczególności przez Stargardzkie TBS Sp. z o. o. i wyłonioną w drodze konkursu organizację pozarządową (Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej).

W ramach realizacji ww. celu strategicznego przyjęto następujące cele szczegółowe:

- podejmowanie działań służących ograniczeniu skali ubóstwa i bezrobocia,
- rozwijanie gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności,
- wzmacnianie i rozbudowa systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień,

- zintegrowanie działań służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

W ubiegłym roku przede wszystkim zauważalny był spadek osób korzystających z pomocy w postaci:

- dożywiania (o 154 osoby mniej),
- aktywizacji zawodowej (nie kontynuowano Programu „Aktywizacji i Integracji” z powodu braku wsparcia PUP dla tej formy znacząco zmalała liczba osób wykonujących prace społecznie użyteczne – o 72 osoby)
- oddłużenia, pomocy finansowej i pracy socjalnej, przewidzianych w programie ośłonowym skierowanym do osób zagrożonych eksmisją (program został uchylony, więc nie były przyjmowane nowe wnioski, a jedynie kontynuowały realizację osoby, które przystąpiły do niego w ub. latach, tj. o 64 osoby mniej).

Rozwinięto natomiast system wsparcia osób bezdomnych dzięki wybudowaniu noclegowni dla osób bezdomnych z 49 miejscami (uruchomiona w listopadzie 2018 r. przyjęła łącznie 32 osoby) oraz punktu pomocy doraźnej dla osób bezdomnych (uruchomiony w grudniu ub.r., skorzystało z niego 7 osób). Bezdomni przebywali w ww. miejscach wielokrotnie. Wzrosła liczba osób bezdomnych, które skorzystały z pomocy doraźnej (o 120 osób więcej skorzystało z ogrzewalni, 48 więcej skorzystało z łazienki), więcej osób skorzystało ze wsparcia w wyniku działań streetworkerów.

Wzrosła liczba osób uzależnionych korzystających z oferty pomocowej stowarzyszeń dotowanych przez Miasto, tj. Stargardzkiego Stowarzyszenia Klub Abstynenta „ALA” – o 117 osób i Stowarzyszenia MONAR – o 49 osób. Zwiększyła się liczba spraw prowadzonych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz korzystających z bezpłatnych porad prawnych dla osób doznających przemocy (o 140 osób), natomiast zmalała o 36 liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu psychologów i terapeutów.

Cel Strategiczny III

Promowanie zdrowego stylu życia przeciwdziałającego niepełnosprawności oraz rozwijanie systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych

W ramach realizacji ww. celu strategicznego przyjęto następujące cele szczegółowe:

- realizowanie działań z zakresu promocji zdrowia,
- zapewnienie większego dostępu osób niepełnosprawnych do usług społecznych, w tym opieki i rehabilitacji,
- zapewnienie integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Dofinansowano zadania realizowane przez stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

Kontynuowano likwidację barier architektonicznych podczas realizacji remontów w mieście (obniżanie krawężników, wydzielanie miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych itd.), zakupiono kolejne niskopodłogowe autobusy, na terenach nad Iną oraz w rewitalizowanych parkach wykonywano podjazdy dla osób niepełnosprawnych, urządzono plac zabaw z 3 urządzeniami zabawowymi dla osób niepełnosprawnych. Wybudowano Zintegrowane Centrum Przesiadkowe pozbawione barier oraz przystosowane do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

W ramach projektu "Monitoring działań jednostek administracji rządowej i samorządowej w województwie zachodniopomorskim", w kontekście realizacji praw osób z niepełnosprawnościami i dostosowania postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych" Fundacja Eudajmonia przygotowała raport z przeprowadzonego monitoringu wybranych miejsc w Stargardzie (Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi, Stargardzkie Centrum Kultury, Młodzieżowy Ośrodek Sportowy) z rekomendacjami

rozwiązań likwidujących bariery dla osób niepełnosprawnych; część rekomendacji została już wdrożona. Dostosowano Środowiskowy Dom Samopomocy typu AC standardów (zwiększenie liczby łazienek i toalet, w szczególności dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo) oraz zwiększono o 2 liczbę miejsc w placówce. Przeprowadzono kampanię „Rodzina z osobą niepełnosprawną” (audycje radiowe, opracowano poradnik o dostępnych w mieście formach wsparcia osób niepełnosprawnych realizowanych przez różne instytucje i organizacje).

Cel Strategiczny IV

Rozwijanie systemu wsparcia i aktywizacji seniorów

Z ww. celu wynikają następujące programy:

Program „Stargardzka Karta Seniora” (wydano 1251 kart) oraz Program działań na rzecz osób starszych w mieście Stargard na lata 2018-2020 „Stargard przyjazny starzeniu”.

W ramach realizacji ww. celu strategicznego przyjęto następujące cele szczegółowe:

- rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych,
- rozwijanie oferty edukacyjnej skierowanej do osób starszych,
- wspieranie aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz- i międzypokoleniową,
- działanie na rzecz partycypacji społecznej osób starszych.

W 2018 r. zaczęto realizację Programu działań na rzecz osób starszych w mieście Stargard na lata 2018-2020 „Stargard przyjazny starzeniu”. W ramach jego realizacji podjęto wiele nowych działań:

- przeprowadzono kampanię „Rodzina z osobą starszą”, w ramach której m.in. opracowano i kolportowano 500 poradników dla osób starszych, a także wystawę w Parku Chrobrego, prezentującą różne formy wsparcia i pomocy, aktywizacji i rozwiązań na rzecz osób starszych, zorganizowano konferencję dla seniorów, audycje radiowe i tzw. drzwi otwarte w organizacjach pozarządowych zrzeszających seniorów,
- utworzono Klub Senior+ (dzięki pozyskanym środkom z Programu Senior+),
- utworzono Kawiarenkę Senioralną Międzypokoleniową,
- przeprowadzono wizyty audytowe w 8 spośród 13 obszarów, gdzie monitorowano potrzebę zmian, aby dostosować przestrzeń publiczną do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych,
- prowadzono akcję „Krzesełko dla seniora” ,
- przeprowadzono bezpłatny kurs komputerowy dla seniorów,
- przeprowadzono akcję „Bezpieczny Senior”.

Rozwijano również dotąd prowadzone na rzecz seniorów działania:

- powołano na kolejną kadencję Zespół Doradczy Prezydenta Miasta ds. Seniorów, zwiększając do 13 liczbę jego członków, tj. o 7 osób,
- zwiększona liczba osób korzystających z domów pomocy społecznej – o 13,
- korzystających z Dziennego Domu Senior+ - o 2 osoby,
- z usług opiekuńczych – o 6 osób, wzrosła natomiast o 111 liczba godzin świadczonych usług,
- większa liczba uczestników klubów seniora – o 388 osób oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku – o 50 osób.

Cel Strategiczny V

Umacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi i rozwijanie profesjonalizacji służb społecznych

Cele szczegółowe:

- wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego,

- dążenie do dalszej profesjonalizacji kadr instytucji pomocy społecznej.

Poszerzono formy wsparcia oferowane przez Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych o akademię rozwoju umiejętności projektowych. Zwiększyła się o 22 liczba organizacji korzystających ze wsparcia technicznego Centrum.

Większa liczba pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (o 12 osób) wzięła udział w szkoleniach specjalistycznych, konferencjach i podnoszeniu kompetencji.

Kontynuowano dotychczas podejmowane działania, tj. pracę zespołów o charakterze interdyscyplinarnym, budowanie pozytywnego wizerunku pracowników służb społecznych poprzez organizację Dnia Pracownika Socjalnego i wyróżnienie długoletnich pracowników jednostek pomocy społecznej oraz wręczenie po raz drugi Nagród Prezydenta Miasta w dziedzinie polityki społecznej.

5.6. Szkoła – Rodzina – Środowisko

Szkoła

W ramach programu zrealizowano różnorodne zajęcia pozalekcyjne w roku szkolnym we wszystkich szkołach podstawowych oraz gimnazjach, w których funkcjonują powszechnie dostępne świetlice integrująco-wspierające „Promyk” finansowane w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Dzieci miały możliwość uczestniczenia w zajęciach sportowych oraz zajęciach specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych o charakterze terapeutycznym, dostosowanych do indywidualnych potrzeb dziecka. Zajęcia te były elementem szerszych planów zajęć obejmujących zajęcia organizowane bezpośrednio przez poszczególne szkoły. W II półroczu roku szkolnego 2017/2018 (I półrocze roku 2018) odbyło się 3 881 godzin zajęć, w których brało udział 1 263 uczestników (20,88 % uczniów) realizowane przez 73 nauczycieli, natomiast w I półroczu roku szkolnego 2018/2019 (II półrocze roku 2018) odbyło się 1010 godzin zajęć, w których brało udział 868 uczestników (14,43 % uczniów) realizowanych przez 56 nauczycieli.

Rodzina

W ramach programu „Szkoła dla Rodziców”, której ideą jest podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, zwłaszcza tych, którzy mają problemy w wykonywaniu swojej funkcji rodzicielskiej, zajęcia prowadzone są metodą warsztatową. W 2018 r. zorganizowano 2 edycje programu, w ramach którego odbyło się 19 spotkań, poprowadzonych przez terapeutę i psychologa. W spotkaniach udział wzięło 17 rodziców, z których 10 ukończyło „Szkołę dla Rodziców”.

W ramach poszerzania pracy terapeutycznej z rodzinami Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie w 2018 roku zorganizował dla dzieci w wieku 8-15 lat pochodzących z rodzin pozostających w kryzysie, borykających się z problemami przemocy, uzależnień, korzystających z pomocy MOPS-u, dziewięciodniowy obóz terapeutyczny w górskiej miejscowości Rabka Zdrój. Dzieci m.in. uczyły się przestrzegania określonych zasad współdziałania, a także poznawania swoich mocnych stron. W obozie uczestniczyło 28 dzieci (14 chłopców i 14 dziewcząt).

Środowisko

Działalność Miejskiej Grupy Konsultacyjnej (zespół o charakterze strategicznym) i 5 Szkolnych Grup Konsultacyjnych (zespoły o charakterze operacyjnym, bezpośrednio zajmujące się pomocą rodzinom pozostającym w sytuacjach kryzysowych). W 2018 roku na spotkaniach członkowie SGK zajmowali się w większości rozwiązywaniem problemów konkretnych rodzin, których dzieci uczęszczają do szkół z rejonu objętego opieką danej SGK. W II półroczu roku szkolnego 2017/2018 (I półrocze roku 2018) odbyło się 12 spotkań SGK. Pomocą objęto 53 rodziny. Natomiast w I półroczu roku szkolnego 2018/2019 (II półrocze roku 2019) odbyło się 8 spotkań SGK. Pomocą objęto 48 rodzin.

Zespół Interdyscyplinarny został powołany 29 lutego 2012 r. i zajmuje się przemocą w rodzinie, realizując obowiązki wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Za obsługę techniczno-organizacyjną zespołu odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2018 r. odbyło się 19 głównych posiedzeń zespołu. Do zespołu wpłynęło 208 formularzy Niebieskiej Karty, z czego 54 jako kolejne zdarzenie w rodzinie. Do pracy z rodzinami, których dotyczyły Niebieskie Karty, zgodnie z obowiązującą procedurą zespół powołał 147 grup roboczych.

5.7. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

W ramach działań interwencyjnych oraz zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem w 2018 r., 185 spraw prowadziła Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto prowadzono terapię dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, z której skorzystały 57 osoby, z poradnictwa, terapii prowadzonej przez MONAR skorzystało 250 osób, a z możliwości udziału w grupach samopomocowych przy Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „ALA” 193 osoby.

W ramach udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz dążenia do stworzenia i rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie prowadzono szereg działań. W 2018 prowadzono programy socjoterapeutyczne, funkcjonowały 3 placówki wsparcia dziennego, z których skorzystało 86 dzieci oraz działały 3 świetlice socjoterapeutyczne. W zajęciach świetlicowych wzięło udział 108 uczestników. Zapewniono 242 osobom doświadczającym przemocy bezpłatną pomoc. Udzielono schronienia 41 osobom w Gminnym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet z dziećmi.

W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, w 2018 roku przeprowadzono we wszystkich klasach szkół podstawowych i klasach gimnazjalnych program „Spójrz Inaczej”, Stowarzyszenie „Potrzebny Dom” organizowało na os. Lotnisko profilaktyczne zajęcia pozalekcyjne (uczestniczyło 30 dzieci) i organizowało wypoczynek dla dzieci w czasie ferii zimowych (30 dzieci) i wakacji (35 dzieci), realizowano zajęcia pozalekcyjne w ramach Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”. Zorganizowano kampanię „Rodzina z osobą uzależnioną”, imprezę sportowo-rekreacyjną z okazji 15-lecia Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”, dofinansowano działania Stowarzyszenia „Edukacja – Zdrowie – Aktywność”.

W ramach wspomagania działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemu narkomanii, w 2018 roku odbyły się szkolenia i konferencje m.in. dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji, kuratorów, pracowników służby zdrowia.

W ramach podejmowania interwencji w związku z naruszaniem przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w 2018 roku przeprowadzono interwencje dotyczące zakazu reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18 oraz kontrole punktów sprzedaży. Przeprowadzono 24 kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a także 9 kontroli w godzinach wieczornych i nocnych w lokalach rozrywkowych i pubach.

W ramach wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, w 2018 roku prowadzono Centrum Integracji Społecznej, w którym działały grupy: opiekunek osób zależnych, porządkową i remontowo-budowlaną. Udział w działaniach CIS wzięło 95 uczestników, w tym 64 osoby przyjęte w 2018 r.

W ramach pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowania ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie udzielił pomocy finansowej (zasiłki przewidziane przez przepisy z zakresu pomocy społecznej) i pozafinansowej (praca socjalna) dla 101 osób.

5.8. Programy realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie w 2018 roku realizował:

Program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób.

Program realizowany w oparciu o uchwałę Nr XXVIII/307?09 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 lutego 2009 r. W 2018 roku zrealizowano szczepienia przeciw grypie, szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B oraz szczepienia przeciw rakowi szyjki macicy.

Miejski Program Wspierania Rodziny dla miasta Stargard na lata 2017 – 2019.

Program realizowany przez MOPS oraz przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny. Nadrzędnym celem Programu było przede wszystkim skuteczne wspieranie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Program zakłada również cele szczegółowe:

- prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo – wychowawczej,
- zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem w pieczy zastępczej pomocy w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo – wychowawczych,
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

W Programie ważnym i istotnym działaniem jest prowadzenie profilaktyki. W 2018 roku kontynuowano prowadzenie działalności programu: „Szkoła Rodzenia”, realizatorem był Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Stargardzie. Kolejnym działaniem profilaktycznym było wspieranie rodziców w wychowywaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży. Realizatorami zadań były żłobki miejskie, przedszkola, szkoły, placówki kulturalno – oświatowe, organizacje pozarządowe, MOPS. Instytucje i organizacje w ramach swych działań zapewniały opiekę, proces edukacyjny oraz wspierały proces wychowawczy dziecka.

Ważnym zadaniem z zakresu rozwijania systemu ulg skierowanym do rodzin wielodzietnych jest Stargardzka Karta Dużej Rodziny i Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny. Realizatorem był Urząd Miejski w Stargardzie, miejskie spółki, jednostki organizacyjne oraz podmioty niepubliczne. Kolejnym wsparciem dla rodzin i ich dzieci było świadczenie wychowawcze „Program Rodzina 500 plus” z którego skorzystało 4 516 rodzin. Dodatkowym wsparciem było świadczenie z programu „Dobry start” z którego skorzystały 5 203 rodziny. Realizatorem powyższych świadczeń był MOPS. Ważnym zadaniem jest zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej pomoc w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo – wychowawczych, zabezpieczenie przede wszystkim pomocy socjalnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne). Realizację zadań prowadził MOPS,

oraz organizacje pozarządowe. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w 2018 roku wynosiła 1 885 rodzin, w tym 562 rodziny z dziećmi. Wśród 562 rodzin z dziećmi 340 rodziny objęte były pomocą z powodu bezradności opiekuńczo – wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego, z tego w 70 rodzinach zdiagnozowano problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Liczba świadczeniobiorców którym organizacje udzieliły wsparcia wynosiła 1653 osoby. Zabezpieczono również pomoc specjalistyczną w obszarach uzależnienia, przemocy w rodzinie i niepełnosprawności. Realizatorami zadań z tego zakresu był MOPS, Zespół Psychologiczno – Terapeutyczny, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Przychodnia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe. Z proponowanej oferty organizacji pozarządowych skorzystały 953 osoby. Wsparcia udzielały w szczególności: Poradnia MONAR – 250 osób, Stargardzkie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „ALA” - 657 osoby, Fundacja Cegiełka – 30 osób, Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy 15 osób oraz Stowarzyszenie Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi 32 osoby, Gminny Ośrodek Wsparcia 34 osoby, Punkt konsultacyjny Oddziału KTA 16 osób. W ramach działalności w 2018 r. postępowaniem MKRPA objętych było 185 rodzin, w tym 59 rodzin z dziećmi. Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w 2018 r. obejmowała terapią 57 osób, których wsparcie było finansowane przez Miasto.

W celu wspierania rodzin niewydolnych wychowawczo uchwałą Nr VIII/68/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 26 maja 2015 r. stworzono możliwość przydziału lokalu komunalnego rodzinom zagrożonym odebraniem dzieci i umieszczenie ich w pieczy zastępczej z powodu niewydolności opiekuńczo – wychowawczej wynikającej ze złych warunków mieszkaniowych lub rodzinom, których dzieci przebywają w pieczy. Udzielane jest również wsparcie rodzin w postaci pomocy asystenta rodziny. W 2018 roku 42 rodziny objęte były pracą asystentów.

Na terenie miasta prowadzona była przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie jedna placówka wsparcia dziennego w formie podwórkowej, oraz dwie w formie opiekuńczej. Z powyższego wsparcia korzystało 86 dzieci z terenu miasta.

Wydatki związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2018 wyniosły 1 229 316,21 zł, w tym: wspieranie rodziny koszt 175 188,22 zł, piecza zastępcza 1 054 127,99 zł.

6. Realizacja uchwał Rady Miejskiej

W 2018 roku Rada Miejska w Stargardzie podjęła ogółem 122 uchwały.

Uchwały realizowały następujące referaty i jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego

Wydział Finansowy - 1 uchwała

Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji - 3 uchwały

Wydział Ekonomiczny - 21 uchwał

Wydział Inżynierii - 2 uchwały

Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska - 5 uchwał

Wydział Gospodarki Nieruchomościami - 4 uchwały

Wydział Planowania i Rozwoju (Biuro Strategii Miasta, Wydział Gospodarki Przestrzennej)
- 23 uchwały

Wydział Spraw Obywatelskich - 2 uchwały

Wydział Edukacji - 16 uchwał

Wydział Informatyki - 1 uchwała

Biuro Prezydenta Miasta - 3 uchwały

Biuro Rady Miejskiej - 32 uchwały

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - 6 uchwał

Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych - 2 uchwały

Objaśnienia

- „uchwała zrealizowana” – uchwała, której postanowienia zostały zrealizowane,
- „uchwała w trakcie realizacji” – uchwała, której postanowienia są w trakcie realizacji i zostaną zrealizowane w określonym czasie,
- „uchwała stosowana” – uchwała, której postanowienia są stosowane podczas realizacji zadań Gminy Miasto Stargard (np. pobór opłat, zmiany statutu, regulaminy, programy, rozliczanie dotacji, itp.).

Lp.	Nr uchwały	Tytuł uchwały	Wydział/Jednostka realizująca	Stan realizacji
Sesja nr: XXXVIII Data sesji: 2018-01-18 Kadencja: 7				
1.	XXXVIII/416/2018	w sprawie pośmiertnego nadania Panu Sławomirowi Pajorowi Medalu Zasłużony dla Miasta Stargardu	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana.
Sesja nr: XXXIX Data sesji: 2018-02-27 Kadencja: 7				
2.	XXXIX/417/2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie ulic: Podleśnej, Elizy Orzeszkowej	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego poz.1385. Plan wszedł w życie z dniem 11 kwietnia 2018 r.
3.	XXXIX/418/2018	w sprawie zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego”	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Zmiany dotyczyły m.in. uaktualnienia granic terenu ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej "Stargard-Południe" oraz wprowadzenia granicy złoża wód termalnych.
4.	XXXIX/419/2018	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Stargard na lata 2018-2033	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Umożliwiła ubieganie się o środki zewnętrzne, wprowadzono zmiany w limitach nakładów i zobowiązań na przedsięwzięciach, zgodnie ze stanem ich realizacji
5.	XXXIX/420/2018	w sprawie zmiany budżetu miasta na rok 2018	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana stanowiła podstawę wydatkowania środków publicznych
6.	XXXIX/421/2018	w sprawie określenia kierunków działania Prezydenta Miasta Stargard dotyczących sprzedaży „Białych Certyfikatów”	Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała w trakcie realizacji. Celem uchwały było ustalenie minimalnej kwoty zbycia Białych Certyfikatów.
7.	XXXIX/422/2018	w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie w drodze	Wydział Gospodarki Nieruchomościami	Uchwała zrealizowana.

		darowizny nieruchomości Powiatu Stargardzkiego		Nieruchomość w ciągu ulicy Hetmana Stefana Czarnieckiego stanowi drogę gminną. Obecnie działka nr 2/5 z obr. 11 stanowi własność Gminy Miasta Stargard.
8.	XXXIX/423/2018	w sprawie nadania nazwy rondu w Stargardzie	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała zrealizowana. Uchwała dotyczy nadania nazwy Ronda Pionierów Stargardu.
9.	XXXIX/424/2018	w sprawie nadania nazwy rondu w Stargardzie	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała zrealizowana. Uchwała dotyczy nadania nazwy Ronda Honorowych Dawców Krwi.
10.	XXXIX/425/2018	w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół, przedszkoli i placówek niepublicznych oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana.
11.	XXXIX/426/2018	uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Stargard Szczeciński na lata 2012-2016	Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji	Uchwała zrealizowana. Uchwała dotyczyła sprawozdania GPOnZ za lata 2014-2016 .
12.	XXXIX/427/2018	w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Stargard na lata 2017-2021”	Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji	W trakcie realizacji. Uchwała przyjęła „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Stargard na lata 2017-2021”, którego głównym celem jest dążenie do znacznej poprawy stanu zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu Gminy Miasta Stargard.
13.	XXXIX/429/2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Uchwała dotyczyła Szkoły Podstawowej nr 8.

14.	XXXIX/430/2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez dyrektora Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie porozumienia o powierzeniu przez Wojewodę Zachodniopomorskiego prowadzenia na obszarze Miasta Stargard niektórych zadań z zakresu właściwości wojewódzkiego konserwatora zabytków	Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji	Uchwała niezrealizowana. Po przeprowadzonych rozmowach i negocjacjach Wojewoda Zachodniopomorski wycofał się z podpisania porozumienia z dyrektorem Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie dot. powierzenia przez Wojewodę Zachodniopomorskiego prowadzenia na obszarze Miasta Stargard niektórych zadań z zakresu właściwości wojewódzkiego konserwatora zabytków.
15.	XXXIX/431/2018	w sprawie projektu zmiany uchwały w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę-Miasto Stargard do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe, na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Konieczność podjęcia uchwały wynikała ze zmian ulic w mieście Stargard i konieczności dookreślenia nazw stargardzkich szkół.
Sesja nr: XL Data sesji: 2018-03-27 Kadencja: 7				
16.	XL/432/2018	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie w 2017 roku	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Uchwała zrealizowana. Sprawozdanie za 2017 r. zostało przyjęte przez Radę Miejską.
17.	XL/433/2018	w sprawie podziału miasta Stargard na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu do Rady Miejskiej w Stargardzie	Biuro Prezydenta Miasta	Uchwała stosowana. Zgodnie z przepisami art. 419 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 4, 130 i 138) podział na okręgi wyborcze, ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu ustala, na wniosek Prezydenta Miasta, Rada Miejska według jednolitej normy

				przedstawicielstwa obliczonej przez podzielenie liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady.
18.	XL/434/2018	w sprawie określenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy-Miasto Stargard w 2018 roku”	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Uchwała zrealizowana. Program określa ogólne wytyczne dotyczące zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt poprzez określenie celów, zadań realizowanych w roku 2018 w ramach programu wraz ze wskazaniem realizujących je jednostek i zaplanowanych na ten cel środków.
19.	XL/435/2018	zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy-Miasta Stargard na lata 2018-2033	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Umożliwiła ubieganie się o środki zewnętrzne, zabezpieczyła środki finansowe na realizację przedsięwzięć.
20.	XL/436/2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Uchwała dotyczy Szkoły Podstawowej nr 8 im. Mikołaja Kopernika w Stargardzie.
21.	XL/437/2018	w sprawie powołania Komisji Statutowej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana.
22.	XL/438/2018	w sprawie wyrażenia zgody na użycie wizerunku herbu miasta Stargardu	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Wyrażono zgodę na użycie wizerunku herbu miasta Stargard przez Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych koło nr 13 w Stargardzie.
Sesja nr: XLI Data sesji: 2018-04-24 Kadencja: 7				
23.	XLI/439/2018	zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy-Miasta Stargard na lata 2018-2033	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Umożliwiła ubieganie się o środki zewnętrzne. Wprowadzono zmiany w limitach nakładów i zobowiązań na przedsięwzięciach, zgodnie ze stanem ich realizacji
24.	XLI/440/2018	w sprawie zmiany budżetu miasta na 2018 rok	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Stanowiła podstawę wydatkowania środków publicznych.

25.	XLI/441/2018	w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju oraz modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Stargardzie na lata 2018-2021	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Uchwała w trakcie realizacji. Wieloletni plan rozwoju oraz modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych MP GK Sp. z o. o. określa najważniejsze zadania, jak budowę i wymianę sieci wodociągowych i budowę sieci kanalizacyjnych.
26.	XLI/442/2018	w sprawie przyjęcia projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Miasta Stargard oraz przekazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała stosowana. Regulamin określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.
27.	XLI/443/2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu cmentarza w rejonie ulicy Spokojnej	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała w trakcie realizacji. Trwa opracowanie projektu planu miejscowego.
28.	XLI/444/2018	w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie „Parku Przemysłowego”	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego poz. 2463.
29.	XLI/445/2018	w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard Szczeciński dotyczącego terenu w rejonie byłego ZNTK	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego poz. 2620.

30.	XLI/446/2018	w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Miasto Stargard do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą –Prawo oświatowe, na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana Konieczność podjęcia uchwały wynikała ze zmian nazw ulic w Stargardzie i konieczności dookreślenia nazw stargardzkich szkół.
31.	XLI/447/2018	w sprawie podziału Miasta Stargard na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	Biuro Prezydenta Miasta	Uchwała stosowana. Zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130) rada gminy zobowiązana jest do podziału gminy na stałe obwody głosowania oraz ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych w terminie 1 miesiąca od dnia podziału gminy na okręgi wyborcze. Stały obwód wyborczy powinien obejmować od 500 do 4 000 mieszkańców. Dokonując podziału miasta na obwody głosowania uwzględniono te same dane o liczbie mieszkańców ujętych w stałym rejestrze wyborców, które stanowiły podstawę dokonania podziału gminy na okręgi wyborcze. W związku ze zmianą Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203) zmianie ulegają niektóre nazwy siedzib obwodowych komisji wyborczych. W niniejszej uchwale zwiększono liczbę obwodów o obwód z siedzibą w I Liceum Ogólnokształcącym, ul. Staszica 2.
Sesja nr: XLII Data sesji: 2018-05-29 Kadencja: 7				
32.	XLII/448/2018	w sprawie wzniesienia pomnika "STARGARDZIANIE OJCZYŹNIE" - W SETNĄ ROCZNICĘ ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała zrealizowana. Wyrażono zgodę na wzniesienie pomnika „Stargardzianie Ojczyźnie” w związku z przypadającą w 2018 roku setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

33.	XLII/449/2018	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Stargard na lata 2018-2033	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Umożliwiła ubieganie się o środki zewnętrzne. Zabezpieczyła środki finansowe na realizację przedsięwzięć.
34.	XLII/450/2018	w sprawie zmiany budżetu miasta na rok 2018	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Stanowiła podstawę wydatkowania środków publicznych.
35.	XLII/451/2018	w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu współpracy miasta Stargard z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2017 roku	Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych	Uchwała zrealizowana.
36.	XLII/452/2018	w sprawie utworzenia 4 okręgów wyborczych na obszarze miasta Stargard dla wyborów do Rady Powiatu Stargardzkiego	Biuro Prezydenta Miasta	Uchwała zrealizowana. Zgodnie z art. 454 § 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy utworzenie na obszarze gminy dwóch lub więcej okręgów wyborczych wymaga porozumienia z radą tej gminy, należy przy tym uwzględnić podział danej gminy na okręgi wyborcze dla wyborów do rad gmin. 2 maja 2018 roku do Prezydenta Miasta Stargard wpłynęło pismo Starosty Stargardzkiego z prośbą o wyrażenie zgody przez Radę Miejską w Stargardzie na utworzenie w wyborach do Rady Powiatu Stargardzkiego na terenie Miasta Stargard czterech okręgów wyborczych. Zaproponowany podział na okręgi wyborcze do Rady Powiatu był tożsamy z podziałem Miasta na okręgi wyborcze dla wyborów do Rady Miejskiej. Zaopiniowano pozytywnie utworzenie na obszarze Miasta Stargard czterech okręgów wyborczych dla potrzeb wyborów do Rady Powiatu Stargardzkiego, zgodnie z projektem przedłożonym w piśmie Zarządu Powiatu Stargardzkiego z dnia 24.04.2018.
37.	XLII/453/2018	w sprawie wyrażenia zgody na użycie wizerunku herbu miasta Stargardu	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana . Wyrażenie zgody Wydawnictwu dudowie.pl z siedzibą w Szczecinie.
Sesja nr: XLIII Data sesji: 2018-06-26 Kadencja: 7				

38.	XLIII/454/2018	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy-Miasta Stargard za 2017 r.	Wydział Finansowy Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Zatwierdzono sprawozdanie finansowe oraz z wykonania budżetu za 2017 r.
39.	XLIII/455/2018	w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Stargard z tytułu wykonania budżetu za rok 2017.	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana.
40.	XLIII/456/2018	w sprawie likwidacji Młodzieżowego Ośrodka Sportowego w Stargardzie	Wydział Edukacji	Uchwała zrealizowana. Wyrażono zgodę na likwidację jednostki budżetowej Młodzieżowego Ośrodka Sportowego przy ul. Pierwszej Brygady 1 w Stargardzie.
41.	XLIII/457/2018	zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy-Miasta Stargard na lata 2018-2033.	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Umożliwiła ubieganie się o środki zewnętrzne. Wprowadzono zmiany w limitach nakładów i zobowiązań na przedsięwzięciach, zgodnie ze stanem ich realizacji.
42.	XLIII/458/2018	w sprawie zmiany budżetu miasta na rok 2018.	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Stanowiła podstawę wydatkowania środków publicznych.
43.	XLIII/459/2018	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Zachodniopomorskiemu na realizację zadania pn. „Przebudowa z rozbudową chodnika przy ul. Broniewskiego, w pasie drogowym drogi wojewódzkiej numer 106”	Wydział Inżynierii	Uchwała zrealizowana.
44.	XLIII/460/2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu północnego obejścia miasta w rejonie ulicy Władysława Reymonta	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego poz. 3524. MPZP wszedł w życie z dniem 10 sierpnia 2018 r.

45.	XLIII/461/2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie ulic: Spółdzielczej, Niepodległości, Władysława Broniewskiego	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała w trakcie realizacji. Trwa opracowanie projektu zmiany planu miejscowego.
46.	XLIII/462/2018	w sprawie nadania nazwy rondu w Stargardzie	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała zrealizowana. Uchwała dotyczy nadania nazwy Rondo Jeńców Stalagu II D Stargard
47.	XLIII/463/2018	w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Stargard	Wydział Spraw Obywatelskich i Urząd Stanu Cywilnego	Uchwała stosowana. Uchwała określająca limity liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Stargard.
48.	XLIII/464/2018	w sprawie regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz przyznawania nagród nauczycielom ze specjalnego funduszu nagród	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana.

49.	XLIII/465/2018	w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli zatrudnionych w szkołach, przedszkolach i placówce – prowadzonych przez Gminę-Miasto Stargard	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana.
50.	XLIII/466/2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Uchwała dotyczy Szkoły Podstawowej nr 7.
51.	XLIII/467/2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Uchwała dotyczy Szkoły Podstawowej nr 8.
52.	XLIII/468/2018	w sprawie utworzenia Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I stopnia oraz Zespołu Szkół w Stargardzie	Wydział Edukacji	Uchwała nierealizowana. Wojewoda Zachodniopomorski wszczął postępowanie nadzorcze, na które w odpowiedzi skierowany został pod obrady projekt uchwały w sprawie utworzenia Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I stopnia w Stargardzie (uchwała nr XLIV/479/2018 opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego, poz. 63).
53.	XLIII/469/2018	w sprawie przekształcenia oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej nr 6 im. Jana Brzechwy w Stargardzie w przedszkole i utworzenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Stargardzie	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej Nr 6 im. Jana Brzechwy w Stargardzie zostały przekształcone w Przedszkole Miejskie Nr 7 w Stargardzie. Jednocześnie Szkoła Podstawowa Nr 6 i Przedszkole Miejskie Nr 7 utworzyły Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 w Stargardzie.
54.	XLIII/470/2018	w sprawie wyrażenia zgody na użycie wizerunku herbu miasta Stargardu	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Uchwała wyrażała zgodę na użycie wizerunku herbu miasta Stargardu Wojskowej Komendzie Uzupełnień w Stargardzie.

55.	XLIII/471/2018	w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana.
Sesja nr: XLIV Data sesji: 2018-08-28 Kadencja: 7				
56.	XLIV/472/2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasto Stargard na lata 2016-2026.	Biuro Strategii Miasta/ Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała zrealizowana. Zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Stargard na lata 2016-2026 wynikała z konieczności wyodrębnienia z przedsięwzięcia nr 30 znajdującego się na liście podstawowej pod nazwą „Stargard – Klejnot Pomorza” 2 projektów: „Muzealne kamienice pełne tajemnic” oraz „Książnica Stargardzka - biblioteka zaangażowana społecznie”.
57.	XLIV/473/2018	w sprawie nadania nazw: Zintegrowanemu Centrum Przesiadkowemu i rondu w Stargardzie	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała zrealizowana. Uchwała dotyczyła nadania nazwy imienia Sławomira Pajora Zintegrowanemu Centrum Przesiadkowemu i rondu w Stargardzie.
58.	XLIV/474/2018	zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Stargard	Wydział Spraw Obywatelskich i Urząd Stanu Cywilnego	Uchwała stosowana.
59.	XLIV/475/2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie Placu Wolności	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała w trakcie realizacji. Trwa opracowanie projektu planu miejscowego.
60.	XLIV/476/2018	w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie w drodze darowizny nieruchomości na rzecz	Wydział Gospodarki Nieruchomościami	Uchwała zrealizowana. Nieruchomość drogowa przeznaczona została pod pas drogowy istniejącej drogi wojewódzkiej nr 106.

Województwa
Zachodniopomorskiego

61.	XLIV/477/2018	w sprawie przystąpienia do partnerstwa w projekcie pn.: „Przyjazny e-urząd – podniesienie jakości usług w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami w 6 Miastach: Stargard, Gryfino, Mińsk Mazowiecki, Głogów, Nowy Targ oraz Zgorzelec” nr WND-POWR.02.18.00-00-0001/18, planowanym do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne	Wydział Informatyki	Uchwała w trakcie realizacji.
62.	XLIV/478/2018	w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu w Gminie Miasto Stargard	Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji	Uchwała niezrealizowana. Uchwała uchylona decyzją Wojewody.
63.	XLIV/479/2018	w sprawie utworzenia Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I stopnia w Stargardzie	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Z dniem 1 września 2018 r. została utworzona Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia w Stargardzie z siedzibą przy ul. Popieła 2.
64.	XLIV/480/2018	w sprawie utworzenia odrębnych obwodów głosowania		
Sesja nr: XLV Data sesji: 2018-09-25 Kadencja: 7				
65.	XLV/481/2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego poz.4748. Plan wszedł w życie z dniem 6 listopada 2018 r.

		dotyczącego terenu w rejonie ulicy Ceglanej		
66.	XLV/482/2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie ulic: Stanisława Ignacego Witkiewicza, Spółdzielczej, Cypriana Kamila Norwida	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego poz.4749. Plan wszedł w życie z dniem 06 listopada 2018 r.
67.	XLV/483/2018	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie osiedla Lotnisko	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego poz.4750. Plan wszedł w życie z dniem 06 listopada 2018 r.
68.	XLV/484/2018	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Stargardu Szczecińskiego	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała stosowana.
69.	XLV/485/2018	w sprawie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana.
70.	XLV/486/2018	w sprawie emisji obligacji na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Przeprowadzono emisję obligacji komunalnych w celu obniżenia kosztów odsetkowych zadłużenia dotyczącego wyemitowanych w 2010 r. obligacji komunalnych
71.	XLV/487/2018	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy-Miasta Stargard na lata 2018-2033	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Umożliwiła ubieganie się o środki zewnętrzne. Wprowadzono zmiany w limitach nakładów i zobowiązań na przedsięwzięciach, zgodnie ze stanem ich realizacji. Zmiany w zakresie limitów zobowiązań zostały uwzględnione w wyliczeniu wymaganych prawem wskaźników.

72.	XLV/488/2018	w sprawie zmiany budżetu miasta na rok 2018	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Uchwała stanowiła podstawę wydatkowania środków publicznych i emisji obligacji komunalnych w celu obniżenia kosztów odsetkowych istniejącego zadłużenia.
73.	XLV/489/2018	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia cen i opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej, organizowanym przez Gminę-Miasto Stargard oraz określenia osób uprawnionych do korzystania z przejazdów bezpłatnych i ulgowych	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Uchwała stosowana. Zmiana uchwały dotyczy rozszerzenia uprawnień do ulgowych i bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską dla Honorowych Dawców Krwi.
74.	XLV/490/2018	w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych	Wydział Inżynierii	Uchwała zrealizowana.
75.	XLV/491/2018	zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia wydzielonego rachunku dochodów i wydatków nimi finansowanych przez samorządowe jednostki budżetowe działające na podstawie ustawy o systemie oświaty	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 i Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia utworzyły wydzielone rachunki dochodów i wydatków nimi finansowanych.
76.	XLV/492/2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Uchwała dotyczyła Szkoły Podstawową Nr 7.
77.	XLV/493/2018	w sprawie przyjęcia sprawozdania z pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej za rok 2018	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zrealizowana godnie ze Statutem Miasta Stargardu.
78.	XLV/494/2018	w sprawie przyjęcia sprawozdania z pracy Komisji Budżetu, Finansów i Rozwoju Rady Miejskiej za rok 2018	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zrealizowana zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu.

79.	XLV/495/2018	w sprawie przyjęcia sprawozdania z pracy Komisji Gospodarczej Rady Miejskiej za rok 2018	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zrealizowana zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu.
80.	XLV/496/2018	w sprawie przyjęcia sprawozdania z pracy Komisji Oświaty, Kultury i Sportu Rady Miejskiej za rok 2018	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zrealizowana zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu.
81.	XLV/497/2018	w sprawie przyjęcia sprawozdania z pracy Komisji Społecznej Rady Miejskiej za rok 2018	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zrealizowana zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu.
Sesja nr: I Data sesji: 2018-11-20 Kadencja: 8				
82.	I/1/2018	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Stargardzie	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zrealizowana zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
83.	I/2/2018	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Stargardzie	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
84.	I/3/2018	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Stargardzie	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
85.	I/4/2018	w sprawie ustalenia zakresu działania oraz liczby członków stałych Komisji Rady Miejskiej w Stargardzie	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
86.	I/5/2018	w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
87.	I/6/2018	w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.

88.	I/7/2018	w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
89.	I/8/2018	w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
90.	I/9/2018	w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
91.	I/10/2018	w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego skarg, wniosków i petycji Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
92.	I/11/2018	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydentowi Miasta Stargard	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
93.	I/12/2018	w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Budżetu, Gospodarki i Rozwoju Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
94.	I/13/2018	w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Oświaty, Kultury i Sportu Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
95.	I/14/2018	w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Społecznej Rady Miejskiej	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
96.	I/15/2018	w sprawie zasad zwrotu kosztów podróży służbowych radnym Rady Miejskiej w Stargardzie	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Zgodnie ze Statutem Miasta Stargardu, w związku z nową kadencją Rady Miejskiej.
97.	I/16/2018	w sprawie określenia wysokości stawek i zwolnień w podatku od nieruchomości	Wydział Ekonomiczny	Uchwała w trakcie realizacji. Umożliwia ustalenie przez organ podatkowy wysokości zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości oraz wykonanie przez podatników obowiązku podatkowego.

98.	I/17/2018	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	Wydział Ekonomiczny	Uchwała w trakcie realizacji. Umożliwia wykonanie przez podatników obowiązku podatkowego.
99.	I/18/2018	w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie od Polskich Kolei Państwowych SA prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	Wydział Gospodarki Nieruchomościami	Uchwała zrealizowana. Nieruchomość przeznaczona została pod inwestycję obejmującą budowę Zintegrowanego Centrum Przesiadkowe.
Sesja nr: II Data sesji: 2018-12-18 Kadencja: 8				
100.	II/19/2018	w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Uchwała stosowana. Program wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz zawiera m.in. rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.
101.	II/20/2018	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy-Miasta Stargard na lata 2018-2033	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Umożliwiała ubieganie się o środki zewnętrzne. Wprowadzono zmiany w limitach nakładów i zobowiązań na przedsięwzięciach, zgodnie ze stanem ich realizacji.
102.	II/21/2018	w sprawie zmiany budżetu miasta na rok 2018	Wydział Ekonomiczny	Uchwała zrealizowana. Stanowiła podstawę wydatkowania środków publicznych.
103.	II/22/2018	w sprawie ustalenia wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2018	Wydział Ekonomiczny	Uchwała w trakcie realizacji. Umożliwia dokonywanie płatności w 2019 roku z wyodrębnionego subkonta w związku z realizacją wyszczególnionych zadań
104.	II/23/2018	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Stargard na lata 2019-2034	Wydział Ekonomiczny	Uchwała w trakcie realizacji. Umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne oraz zaciąganie zobowiązań w związku z realizacją przedsięwzięć
105.	II/24/2018	w sprawie uchwalenia budżetu miasta na rok 2019	Wydział Ekonomiczny	Uchwała w trakcie realizacji. Stanowi podstawę gospodarki finansowej Gminy Miasta Stargard na 2019 rok.
106.	II/25/2018	w sprawie warunków udzielania bonifikat od opłat jednorazowych	Wydział Gospodarki Nieruchomościami	Uchwała stosowana.

z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Gminy Miasta Stargard w prawo własności tych gruntów i wysokości stawek procentowych tych bonifikat

Realizacja zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.) oraz ustawą z dnia 20.07.2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1716 ze zm.).

107.	II/26/2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie ulic: Zakole, Jana Kochanowskiego, Stefana Okrzei	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała w trakcie realizacji. Trwa opracowanie projektu planu miejscowego.
108.	II/27/2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącego terenu w rejonie ulic: Raławickiej, Podchorążych, Tadeusza Kościuszki	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała w trakcie realizacji. Trwa opracowanie projektu planu miejscowego.
109.	II/28/2018	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie „Parku Przemysłowego””	Wydział Gospodarki Przestrzennej / Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała w trakcie realizacji. Trwa opracowanie projektu planu miejscowego.
110.	II/29/2018	w sprawie uchwalenia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Uchwała jest stosowana. Bezpośrednim realizatorem programu osłonowego jest MOPS.
111.	II/30/2018	w sprawie podwyższenia kwot dochodów uprawniających do	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Uchwała jest stosowana. Bezpośrednim realizatorem jest MOPS.

		zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności		
112.	II/31/2018	w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Uchwała jest stosowana/ Bezpośrednim realizatorem jest MOPS.
113.	II/32/2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów najmu	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Wyrażenie zgody na podpisanie przez Szkołę Podstawową Nr 11 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego im. Noblistów Polskich w Stargardzie na zawarcie kolejnych umów najmu na Os. Zachód B/15 obowiązujących do dnia 31 października 2021 r.
114.	II/33/2018	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów najmu	Wydział Edukacji	Uchwała stosowana. Uchwała dotyczy Szkoły Podstawowej Nr 11 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego im. Noblistów Polskich w Stargardzie.
115.	II/34/2018	w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasto Stargard na lata 2016-2026	Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała stosowana. Zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasta Stargard na lata 2016-2026 wynikała z konieczności wyodrębnienia z przedsięwzięcia nr 30 znajdującego się na liście podstawowej pod nazwą „Stargard – Klejnot Pomorza” 2 projektów: „Muzealne kamienice pełne tajemnic” oraz „Książnica Stargardzka - biblioteka zaangażowana społecznie”.
116.	II/35/2018	zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w gminnym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia oraz w Dziennym Domu Senior+.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Uchwała jest realizowana. Uchwała ma zastosowanie podczas wydawania przez MOPS decyzji o wysokości odpłatności za pobyt w GOW lub DDS+.
117.	II/36/2018	w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Stargard z organizacjami pozarządowymi	Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych	W trakcie realizacji.

		oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019		
118.	II/37/2018	w sprawie przyjęcia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na rok 2019	Wydział Polityki Społecznej	Uchwała jest stosowana. Umożliwia realizację w 2019 r. wyznaczonych w niej zadań przez instytucje (wymienione w Programie), organizacje pozarządowe, podmioty kościelne, podmioty lecznicze.
119.	II/38/2018	uchwały w sprawie powołania przedstawiciela Gminy-Miasta Stargard w Stowarzyszeniu Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego z siedzibą w Szczecinie	Wydział Planowania i Rozwoju	Uchwała zrealizowana. Na przedstawiciela SSOM powołano Prezydenta Miasta Stargard Rafała Zająca.
120.	II/39/2018	w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Miasto Stargard oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Uchwała stosowana. W związku z uruchomieniem Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego przy ul. Towarowej w Stargardzie oraz koniecznością przebudowy i optymalizacji sieci tras linii komunikacyjnych, zaistniała konieczność zaktualizowania wykazów przystanków w obowiązującej uchwale. W uchwale wyszczególniono również przystanki wytypowane do udostępnienia przewoźnikom.
121.	II/40/2018	w sprawie wyłonienia przedstawicieli Rady Miejskiej do składu Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Stargardzie	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. W związku z nową kadencją Rady Miejskiej 2018-2023.
122.	II/41/2018	w sprawie wyrażenia zgody na użycie wizerunku herbu miasta Stargardu	Biuro Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana. Wyrażenie zgody Stowarzyszeniu Weteranów Polskiego Kontyngentu Wojskowego Tymczasowej Administracji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Kambodży 1992-1993 „Zabujani w Kambodży” z siedzibą w Stargardzie.

7. Gospodarka i rynek pracy

7.1. Gospodarka

Silna pozycja Stargardu w obszarze gospodarczym wynika nie tylko z atrakcyjnego położenia, bowiem najbliższy międzynarodowy port lotniczy znajduje się w Goleniowie, ok. 35 km od Stargardu, miasto jest również bardzo ważnym węzłem kolejowym, ale również posiada unikatową ofertę inwestycyjną. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę drogową i wodnokanalizacyjną tereny oferowane przedsiębiorcom są gotowe na przyjęcie nowych zakładów produkcyjnych. Natomiast dzięki programowi pomocy regionalnej i współpracy z Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną przedsiębiorcy lokujący projekty inwestycyjne na terenie Stargardu, mogą liczyć na korzystne zwolnienia podatkowe. Na terenie miasta działają dwa prężnie rozwijające się parki przemysłowe – Stargardzki Park Przemysłowy oraz Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii.

Stargardzki Park Przemysłowy obejmuje powierzchnię około 150 ha i położony jest w północno-zachodniej części miasta. Obszar ten został przygotowany z myślą o małych i średnich przedsiębiorstwach. Na terenie SPP znajduje się 50 firm oraz biurowiec, w którym swoją siedzibę ma kolejne 50 firm. Inwestorzy reprezentują liczne branże produkcji i usług, m.in. logistyka, konstrukcje stalowe, produkcja wyrobów parafinowych, produkcja elementów grzejnych, produkcja akcesoriów i komponentów dla przemysłu samochodowego, automatyka.

Różnorodność branżowa firm zlokalizowanych w SPP przyczynia się do systematycznego poszerzenia oferty rynku pracy o kolejne specjalności i kwalifikacje. Aktualnie w ofercie SPP znajdują się dobrze skomunikowane, w pełni uzbrojone, podzielone na atrakcyjne działki, niezabudowane tereny inwestycyjne o łącznej powierzchni około 5 ha. Dużym atutem SPP jest bezpośrednie połączenie z drogą krajową nr 10 poprzez rondo 15 południk, które umożliwia dojazd bez konieczności wjeżdżania do centrum miasta.

Firmy znajdujące się (lub będące w budowie) w Stargardzkim Parku Przemysłowym:

Lp.	Nazwa	Kraj pochodzenia	Profil działalności
1.	Luxpol-bis	Polska	produkcja dzianin
2.	PHU "Fert-dach"	Polska	hurtownia budowlana
3.	BS Sp. z o.o.	Polska	produkcja elementów betonowych
4.	BT Top Beton	Polska	produkcja elementów betonowych
5.	Stargard Borst	Szwecja	produkcja elementów czyszczących
6.	PHU Bissa	Polska	hurtownia spożywcza
7.	G-TERM ENERGY Sp. z o.o. Geotermia	Polska	pozyskiwanie energii geotermalnej
8.	Met-Stal S.A.	Polska	producent elementów metalowych
9.	PPH Stanpol Sp. z o.o.	Polska	producent okien plastikowych
10.	Stargum Jan Stankiewicz	Polska	producent granulatów do nawierzchni sportowych z gumy
11.	Backer OBR	Szwecja	producent elementów grzejnych

12.	ZPS Sp. Z o.o.	Polska	producent pojazdów szynowych
13.	KUCA Sp. z o.o.	Polska	producent sieci trakcyjnej i nacze- p niskopodwoziowych
14.	ALU-POL	Polska	odlewnia aluminium
15.	Termobud	Polska	dystybutor okien
16.	Stan-Led	Polska	usługi budowlane i kolejowe
17.	In-Stal Sp. z o.o.	Polska	producent konstrukcji stalowych
18.	Plastikon Spółka Cywilna	Polska	obróbka metali CNC oraz przetwórstwo tworzyw sztucznych
19.	FHU Statkiewicz	Polska	piaskowanie, malowanie przemysłowe
20.	H.P. RYBICKI	Polska	stacja paliw
21.	Świątkiewicz	Polska	zakład przetwórstwa mięsnego
22.	SHARLAB POLSKA	Polska	producent wyrobów laboratoryjnych
23.	Art-pol	Polska	producent świec, zniczy
24.	S.I.B.I	Francja	producent konstrukcji stalowych
25.	Zakład Przetwórstwa Mięsnego Ozimek, Spółka Jawna	Polska	Zakład Przetwórstwa Mięsnego
26.	Grupa Eurocash S.A.	Polska	hurtownia spożywcza
27.	Muszyńscy Okna Drewniane	Polska	producent okien drewnianych
28.	Izoler Sp.J Sp.K.	Polska	producent systemów izolacyjnych
29.	Van Heyghen Stal Polska Sp. z. o.o.	Belgia	konfekcjonowanie i cięcie stali
30.	Specma Sp.z o.o.	Szwecja	produkcja elementów hydraulicznych i rur
31.	Krystian Domowicz REMBUD	Polska	usługi budowlane
32.	Spaas Candles Polska	Belgia	produkcja świec
33.	Marko trans	Polska	transport spedycja/ wynajem biur
34.	EURO-MAX	Polska	produkcja i montaż mebli/wyposażenia marketów
35.	Stacja	Polska	stacja kontroli pojazdów
36.	P&S	Polska	producent urządzeń do transportu wewnętrznego załadów produkcyjnych, taśmy, pasy

37.	Ottensten Polska Sp. z o. o.	Dania	dystrybutor narzędzi mających zastosowanie w budownictwie oraz procesach produkcyjnych
38.	Delta Technique	Polska	produkcja maszyn wykonujących koperty bąbelkowe
39.	Skrypko&Skrypko	Polska	branża drzewna/inwestycja w realizacji
40.	Hydroflex	Polska	produkcja i dystrybutor hydrauliki siłowej / zakład w budowie
41.	EON Zakład Usług Elektroenergetycznych	Polska	usługi elektroenergetyczne
42.	Eltwin Sp. z o. o.	Dania	produkcja elektroniki i metalowych podzespołów do urządzeń, kooperant Backer OBR
43.	Palisander Bartłomiej Jaroszyński	Polska	branża drzewna
44.	United Bridal Factory Bartosz Wodecki	Polska	produkcja sukien ślubnych
45.	Scanwir Sp. J.	Polska	produkcja linii technologicznych, maszyn przemysłowych
46.	Mekoprint	Dania	produkcja systemów elektronicznych wysokiej technologii
47.	Filter	Polska	kompleksowa produkcja wyrobów szwalniczych
48.	CMB Technika Grzewcza	Polska	firma z branży grzewczej
49.	Inter Cars	Polska	firma z branży motoryzacyjnej
50.	Sellpap	Polska	firma z branży poligraficznej

Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii stanowiący podstawę unikatowej oferty inwestycyjnej Stargardu, zlokalizowany jest na terenie byłego lotniska wojsk radzieckich Kluczewo w Stargardzie. Całkowita powierzchnia parku to około 850 hektarów. Tak duża powierzchnia terenu o przejrzystej strukturze własnościowej pozwala na lokowanie w PPNT nawet największych projektów inwestycyjnych.

W odległości zaledwie 5 kilometrów od Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii przebiega obwodnica Stargardu w ciągu drogi krajowej nr 10. Dzięki dwóm pasmom w obu kierunkach droga nr 10 zapewnia doskonałą komunikację w kierunku zachodnim z portem w Szczecinie i za pośrednictwem autostrady A6 z zachodnią granicą Polski, natomiast w kierunku wschodnim w stronę Bydgoszczy z siecią dróg krajowych.

W 2018 w PPNT znajdowało się 11 zakładów. Szacuje się, że w firmach PPNT zatrudnionych jest ok. 3500 osób. Liczba ta w najbliższym czasie najprawdopodobniej wzrośnie - LIDL planuje zatrudnić w swoim centrum dystrybucyjnym około 200 osób.

W 2018 roku w PPNT zostały zbyte nieruchomości o powierzchni:

- 1,7258 ha na rzecz KLIPPAN Sp. z o.o.,

- 7,8575 ha na rzecz Radiometer Solutions Sp. z o.o.,
- 18,0300 ha na rzecz LIDL ONLINE INTERNATIONAL LOGISTICS Sp. z o.o.,
- 2,8031 ha na rzecz PDC Industrial Center (Panattoni Europe).

Ponadto:

- Panattoni Europe rozpoczął budowę fabryki dla Hydroline (zakończenie inwestycji przewidziane jest na czerwiec 2019 r.),
- rozpoczęła się budowa Centrum Dystrybucyjnego LIDL (zakończenie prac budowlanych przewidziane jest na sierpień 2019 r.),
- 31 października miało miejsce otwarcie nowego zakładu produkcyjnego grupy Calix Klippan Safety,
- rozpoczęła się budowa Waimea Logistic Park Stargard,
- rozpoczęła się rozbudowa Radiometer Solutions.

Dzięki realizacji zadania w ramach Strategii ZIT dotyczącego uzbrojenia terenów na PPNT – etap I, gdzie operatorem była Spółka SARL zlokalizowano tam 6 firm z sektora MŚP:

- Firma z branży budowlanej. Lokalny przedsiębiorca, kraj pochodzenia Polska. Firma zakupiła nieruchomość o pow. 0,5599 ha. Firma planuje wybudowanie hali magazynowej wraz z biurami.
- Firma z branży budowlanej, kraj pochodzenia Polska. Firma zakupiła nieruchomość o pow. 1,0006 ha. Inwestor planuje wybudowanie hali magazynowo- sprzętowej wraz z biurami.
- Firma z branży konstrukcji stalowych. Lokalny przedsiębiorca, kraj pochodzenia Polska. Firma zakupiła nieruchomość o pow. 0,5338 ha. Inwestor planuje wybudowanie hali produkcyjnej o powierzchni ok. 1 000 m² wraz z biurami. Inwestor ubiega się o dofinansowanie z funduszy unijnych na realizację projektu.
- Firma z branży budowlanej. Lokalny przedsiębiorca, kraj pochodzenia Polska. Firma zakupiła nieruchomość o pow. 0,5377 ha. Inwestor planuje wybudowanie hali magazynowej wraz z biurami.
- Firma z branży nieruchomości. Lokalny przedsiębiorca, kraj pochodzenia Polska. Firma wygrała przetarg na zakup nieruchomości o pow. 0,5011 ha. Firma planuje budowę siedziby na którą składać się będą pomieszczenia biurowe oraz magazynowe.
- Firma z branży budowlanej- instalacje wodno- kanalizacyjne. Lokalny przedsiębiorca, kraj pochodzenia Polska. Firma wygrała przetarg na zakup nieruchomości o pow. 0,6677 ha oraz 0,6665 ha. Inwestor planuje wybudowanie hali magazynowo- produkcyjnej wraz zapleczem i biurami.

W 2018 roku aktywnie współpracowano z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną oraz z firmami doradczymi i deweloperami działającymi na rzecz zainteresowanych inwestorów: Panattoni Europe, AXI IMMO, Colliers. Odbłyto się także dwadzieścia spotkań z inwestorami zainteresowanymi nieruchomościami Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii (kraje pochodzenia zainteresowanych inwestorów to m.in. Polska, Dania, Chiny, Niemcy).

Gmina Miasto Stargard wraz z Zachodniopomorską Agencją Rozwoju Regionalnego i Zachodniopomorską Szkołą Biznesu w Stargardzie współorganizowała warsztaty biznesowe dla młodzieży StartUp Shaker (2 edycje: 17-18 kwietnia oraz 28-29 listopada), które zakończyły się konkursem pomysłów – galą DEMODAY.

Firmy działające na terenie Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii – stan na 31.12.2018 r.:

Lp.	Nazwa	Kraj pochodzenia	Profil działalności
1.	SPG Polska Sp. z o.o.	Hiszpania	Firma z hiszpańskim kapitałem specjalizuje się w produkcji, druku i konfekcjonowaniu folii
2.	Enterprise Logistics	Polska	Specjalizujący się w obsłudze ruchu towarowego w relacjach ze Skandynawią
3.	Radiometer Solutions	Dania	Duńska firma z branży medycznej, zajmująca się produkcją odczynników niezbędnych do wykonywania analiz krwi pacjentów
4.	Bridgestone	Japonia	Największy na świecie producent opon i wyrobów z gumy
5.	Hydroline	Finlandia	Zajmują się m.in. produkcją cylindrów hydraulicznych
6.	Waimea Logistic Park Stargard	Polska	W trakcie realizacji inwestycji - centrum logistyczne o planowanej powierzchni zabudowy ok. 80 000 m ² . W jego skład wejdzie 6 nowoczesnych hal przeznaczonych pod działalność związaną z magazynowaniem, produkcją oraz obsługą logistyczną.
7.	Phoenix Poland	Polska	Wyłączny dystrybutor silników morskich takich producentów jak Sole Diesel, Anglo Belgian Corporation oraz Baudouin Moteurs na rynku polskim.
8.	DROGBUD	Polska	Usługi firmy obejmują wszystkie aspekty zagospodarowania terenu: układanie i oczyszczanie kostki brukowej, wykonanie murów z klinkieru oraz muru włoskiego oraz wykonanie bram i ogrodzeń
9.	Klippan Safety	Szwecja	Wytwarzanie kompletnych systemów łóżkowych i systemów składowania ze zintegrowanymi systemami mocowania stosowanych w kabinach ciężarówek.
10.	CARGOTEC	Finlandia	Fińskie przedsiębiorstwo produkcji maszyn, dźwigów i podnośników.
11.	Centrum dystrybucyjne LIDL	Niemcy	W trakcie realizacji. W centrum będą magazynowane artykuły spożywcze codziennej potrzeby. Pracę znajdzie tutaj nawet 200 osób.
12.	PDC Industrial Center 88 (Panattoni)		Centrum logistyczno-magazynowe.
13.	Ben Bruk	Polska	Firma z branży budowlanej.

14.	Przemysław Kluczek	Polska	Konstrukcje stalowe.
15.	Kuźniak Nieruchomości Sp. J.	Polska	Firma z branży nieruchomości.
16.	Akt Kazimierz Tomala	Polska	Firma z branży budowlanej.
17.	Niwroka	Polska	Firma z branży budowlanej. W 2018 roku rozpoczęła budowę hali na wynajem o powierzchni 3 000 m2.

7.2. Działalność Stargardzkiej Agencji Rozwoju Lokalnego

Infrastruktura techniczna

Stargardzka Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w 2018 r. zbyła 6 nieruchomości gruntowych na terenie Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii.

Spółka w 2018 r. realizowała projekt pn. „Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Województwa Zachodniopomorskiego poprzez kompleksowe przygotowanie terenów Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii w Stargardzie- etap I” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 (RPO WZ). Wnioskowany poziom dofinansowania wyniósł 6 829 636,29 zł, szacunkowa wartość projektu wynosiła 9 340 672,56 zł. SARL w czerwcu 2018 r. podpisała umowę o dofinansowanie i rozpoczęła realizację projektu. W zakres inwestycji wchodziła budowa jezdni dróg wewnętrznych wraz z budową ciągów pieszych i pieszo-rowerowych, zjazdów indywidualnych i publicznych, budowa zatok autobusowych wraz z budową i przebudową sieci uzbrojenia terenu oraz oznakowaniem, budowa oświetlenia i zasilanie przepompowni ścieków. Projekt zakładał również budowę sieci kanalizacji deszczowej oraz budowę zbiornika retencyjnego z towarzyszącą mu infrastrukturą, budowę sieci wodno-kanalizacyjnej, a także wycinkę i nasadzenie drzew i krzewów. Realizacja projektu odbywała się w następujących etapach:

- Etap I- odcinek drogi od ronda z ul. Metalową do ul. Śniadeckiego o długości ok. 0,55 km wraz ze skrzyżowaniem z drogą dojazdową,
- Etap II- droga dojazdowa na odcinku od przejścia dla pieszych do końca drogi dojazdowej.

Projekt był realizowany w partnerstwie z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Prace rozpoczęły się w lipcu 2018 r., a zakończyły w grudniu 2018 r.

Działalność w zakresie udzielania wsparcia w formie poręczeń

Od początku działalności do końca 2018 r. udzielonych zostało 791 poręczeń na kwotę 44 821 161,70 zł. Wartość kredytów i pożyczek objętych poręczeniem wyniosła 90 360 342,50 zł. W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. udzielonych zostało 25 poręczeń kredytów i pożyczek na kwotę 960 000,00 zł, w tym 20 poręczeń wadium na kwotę 459 000,00 zł. Na dzień 31.12.2018 r. liczba aktywnych poręczeń wyniosła 53 na kwotę 2 425 300,73 zł.

Działalność z zakresu udzielania wsparcia w formie pożyczek

W roku 2018 Spółka kontynuowała działalność w oparciu o umowę operacyjną z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, jako Menadżerem Funduszu Funduszy, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 pn. Inicjatywa JEREMIE 2. Od 2012 r. do końca 2018 r. udzielone zostały 162 pożyczki na kwotę 21 522

081,76 zł. W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. udzielonych zostało 15 pożyczek na kwotę 3 492 384,11 zł. Na dzień 31.12.2018 r.

Poprawa komunikacji w Stargardzkim Parku Przemysłowym

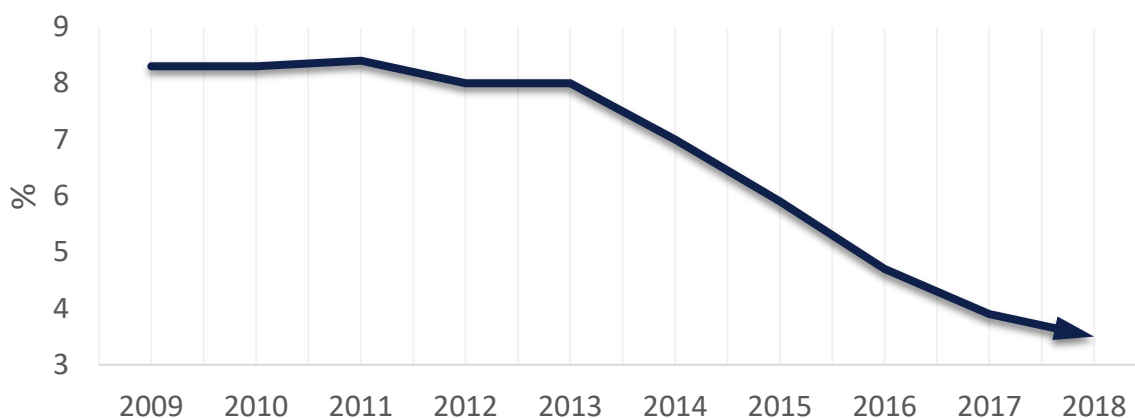
Teren ZNTK zyskał bezpośrednie skomunikowanie ze Stargardzkim Parkiem Przemysłowym poprzez nowo wybudowane rondo przy ul. Ceglanej. Spółka zmodernizowała odcinek drogi wewnętrznej o długości 150 m na terenie byłego ZNTK, umożliwiając dogodne korzystanie z wykonanego przez Gminę Miasto Stargard połączenia z ul. Ceglaną.

Spółka przygotowała wirtualny spacer po terenach przemysłowych Gminy Miasta Stargard oraz nową stronę internetową.

7.3. Rynek pracy

Tendencja spadkowa bezrobocia w Stargardzie utrzymuje się od wielu lat. Z roku na rok wskaźnik bezrobocia jest niższy. Na koniec 2018 roku wynosił on 3,5% (w 2017 r. było to 3,8%, 2016 – 4,6%; 2015 – 5,9%; 2014 – 7,0%, 2013 – 8%).

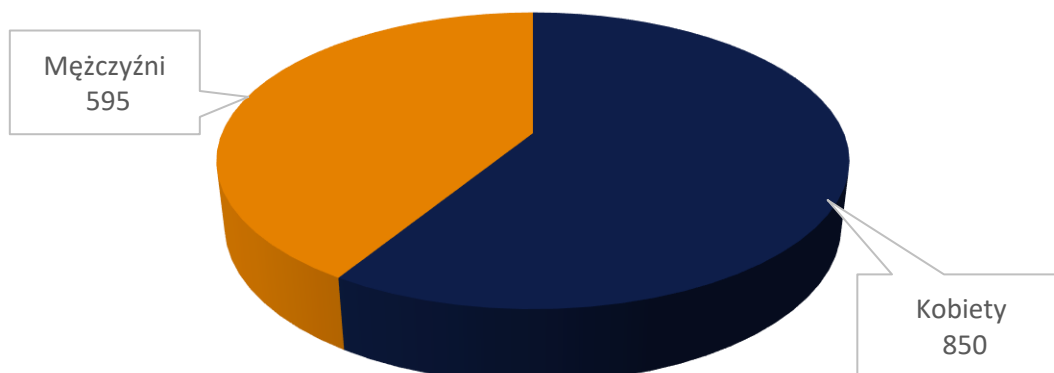
Wskaźnik bezrobocia w mieście Stargard na przestrzeni 10 lat

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy

W 2018 roku stopa bezrobocia w powiecie stargardzkim wynosiła 8%, w województwie zachodniopomorskim: 7,4%, w Polsce: 5,8%.

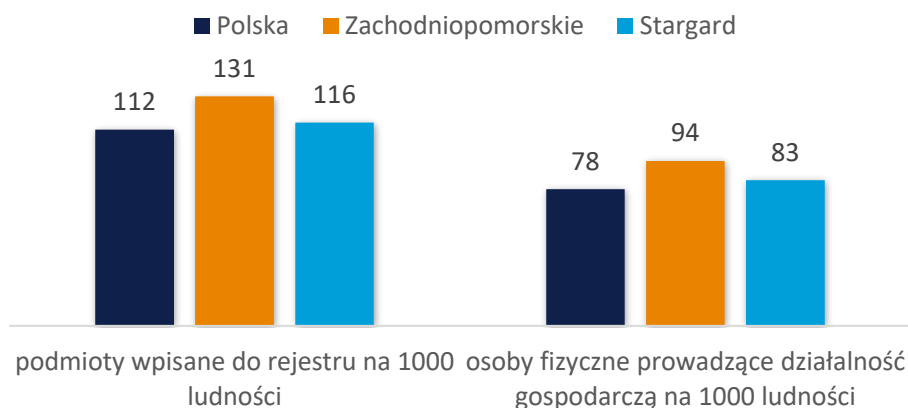
Liczba osób bezrobotnych wg płci w Stargardzie: stan na 31.12.2018

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie

Wybrane wskaźniki gospodarcze

Źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS, stan na 2017

8. Gospodarka komunalna

Przedsięwzięcia inwestycyjne Spółek miejskich opisane zostały w rozdziale 9.3.

8.1. Działalność Zarządu Usług Komunalnych

Podstawowy zakres działalności

Zarząd Usług Komunalnych w Stargardzie funkcjonuje od 1 października 2012 roku. Jako jednostka budżetowa gminy realizuje zadania własne gminy o charakterze użyteczności publicznej w zakresie:

- zarządzania gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi,
- utrzymania zieleni miejskiej na terenach powierzonych ZUK,
- utrzymania czystości i porządku w pasach drogowych ulic miejskich, na chodnikach przyległych do terenów miejskich, w parkach, na zieleńcach i innych terenach miejskich zarządzanych przez ZUK,
- utrzymania cmentarzy komunalnych,
- utrzymania szaleków publicznych,
- utrzymania placów zabaw, siłowni, psiego wybiegu oraz miejsca na ognisko,
- utrzymania fontann miejskich,
- dekoracji ulic flagami,
- obsługi komunalnej imprez miejskich.

W celu realizacji ww. zadań, ZUK zawarł ze spółkami miejskimi oraz podmiotami zewnętrznymi ponad 20 umów i porozumień.

Realizacja budżetu

W 2018 r. jednostka zrealizowała budżet gminy na kwotę ok. 16 418 700 zł, z czego na:

- zarządzanie gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wydano ok. 11 265 187 zł (69%),
- estetykę i utrzymanie czystości obiektów miejskich (m.in. place zabaw) przeznaczono kwotę ok. 2 476 474 zł (15%),
- utrzymanie zieleni miejskiej wydano ok. 1 946 719 zł (12%),

- utrzymanie cmentarzy komunalnych i zagospodarowanie odpadów z terenów cmentarzy wydano ok. 730 320 zł (4%).

Zrealizowane wydatki były o 240 732,57 zł niższe od przyjętego planu finansowego jednostki na 2018 r., co było spowodowane m.in. oszczędnościami administracyjnymi ZUK oraz niewykorzystaniem planowanej dotacji na zimowe utrzymanie dróg powiatowych.

W ramach powierzonych przez Gminę Miasto Stargard zadań, ZUK zrealizował dochody gminy w wysokości ok. 11 869 515 zł (tj. o ok. 2% więcej niż w 2017 r.). Dochody pochodziły m.in. z:

- opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ok. 11 315 497 zł,
- opłat za udostępnianie cmentarzy komunalnych, ok. 417 336 zł.

Zrealizowane dochody były o 93 762,68 zł wyższe od przyjętego planu finansowego na 2018 r.

Ponadto, w 2018 r. Zarząd Usług Komunalnych otrzymał środki z WFOŚiGW w Szczecinie na realizację zadania pn. „Rewitalizacja parku Podworskiego przy ul. Lotników w Stargardzie” w kwocie 114 742,52 zł.

Zieleń i oczyszczanie miasta

Z dniem 1 stycznia 2018 r. ZUK przejął od Powiatu Stargardzkiego 28 ulic i w związku z tym, utrzymywał w czystości ok. 103 km dróg, ok. 186 000 m² chodników oraz 152 ha zieleni, w tym: 38 ha parków, 49 ha zieleni przyulicznej, 19 ha zieleńców oraz 46 ha cmentarzy.

Na terenach zieleni miejskiej pracownicy ZUK przeprowadzili ok. 490 wizji lokalnych w zakresie oceny stanu zdrowotnego drzewostanu, pielęgnacji zieleni i utrzymania czystości. Ze względu na zły stan zdrowotny drzew do wycinki zakwalifikowano 69 drzew, a w ramach kompensacji ubytków w drzewostanie posadzono 66 drzew i 33 krzewy.

W kwietnikach i w donicach miejskich posadzono w nowych układach kompozycyjnych ponad 10 000 kwiatów sezonowych w trzech zmianach: wiosennej, letniej i zimowej. Ponadto obsadzono kwiatami 50 donic wiszących.

Powstały także nowe aranżacje zieleni:

- uporządkowano teren wraz z wprowadzeniem kwietnika przy głazie „50 lat temu wróciła tu Polska”;
- zagospodarowano rondo przy Placu Wolności (o pow. 960 m²), gdzie posadzono ponad 1 650 roślin (krzewów oraz traw ozdobnych) oraz założono trawnik na pow. 305 m²;
- teren trawnika pod dębami w parku Jagiellońskim o pow. 1 000 m² został obsadzony krokusami w ilości 75 000 szt.

Jednocześnie, ZUK prowadził nadzór nad projektowaniem i zakładaniem zieleni przy realizacji inwestycji miejskich takich jak:

- rewitalizacja parku Chrobrego, Popiela, parku Jagiellońskiego i skweru Andersa, w ramach której dokonano nasadzeń 69 160 roślin,
- budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego oraz ronda im. Prezydenta Sławomira Pajora, gdzie posadzono 5 690 roślin,
- remont Alei Żołnierza, w ramach którego dokonano nasadzeń ponad 50 drzew.

Przeprowadzono również remont alei głównej na cmentarzu przy ul. Lotników (na odcinku od bramy do ołtarza o dł. 157 m.b.) oraz zakupiono 8 nowych donic na kwiaty sezonowe, które zostały postawione przy pomniku Ofiar Syberii i Katynia (2 szt.) oraz przy fontannie na os. Zachód (6 szt.).

Gospodarka odpadami komunalnymi

Z terenu miasta w 2018 r. odebrano 31 134 Mg odpadów, z czego 23 723 Mg (79%) pochodziło z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Za 2018 r. Miasto osiągnęło wszystkie wymagane poziomy tj.:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w wysokości 1,91% na wymagane 40% redukcji bioodpadów,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości 60,34% na wymagane 30%,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości 89,7% na wymagane 50%. Przedmiotowe poziomy również osiągnięto w ramach gminnego systemu.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. złożonych było 5 153 deklaracji, które objęły systemem 25 305 gospodarstw domowych, na kwotę 11 289 733 zł.

Koszty poniesione na funkcjonowanie systemu wyniosły 11 265 187 zł. Natomiast mieszkańcy z tytułu przypisanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na 2018 r. wnieśli kwotę w wysokości 11 160 640 zł.

ZUK, realizując zadanie ustawowe gminy w zakresie prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w 2018 r. prowadził szereg działań informacyjno-edukacyjnych:

- Dzień bez opakowań foliowych,
- Eco Run Stargard, w ramach wydarzenia partnerskiego Green Week 2018,
- Śladami Odpadów – wycieczka na Łęczycę,
- wyprodukowano reportaż mówiący o drodze odpadów z gospodarstwa na Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych,
- wspólnie z ZZO poprowadzono akcję Bezpieczny sortowacz,
- wzięto udział w festynie Zielonym do góry i Bezpieczne wakacje,
- zorganizowano cykliczną akcję Sprzątanie Świata 2018.

Prowadzono również prelekcje, w których udział wzięło łącznie prawie 1 700 osób.

8.2. Działalność Zakładu Zagospodarowania Odpadów

Zakład Zagospodarowania Odpadów został powołany na podstawie uchwały Nr XXXIV/373/09 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 29 września 2009 r. ZZO powstał w wyniku podziału Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. i przeniesienia części majątku na nowo utworzoną spółkę. W ramach ZZO Stargard Sp. z o.o. funkcjonuje Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Łęczycy, w tym:

- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- kompostownia odpadów zielonych,
- hala sortownicza, wraz z liniami sortowniczymi do segregacji odpadów komunalnych zmieszanych i odpadów opakowaniowych selektywnie zbieranych.

Lokalizacja

Składowisko odpadów w Łęczycy zlokalizowane jest po południowej stronie drogi Szczecin-Chociwel w bezpośredniej bliskości skrzyżowania z drogą Stargard-Nowogard. Najbliższa zabudowa mieszkalna, wieś Łęczycza, znajduje się w odległości około 500-600 m na północny-wschód od składowiska.

Podstawowy zakres działalności Spółki w 2018 roku:

- zbieranie, przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych zmieszanych innych niż niebezpieczne i obojętne,
- odzysk i sprzedaż surowców z odpadów komunalnych zmieszanych,
- odzysk i sprzedaż surowców z odpadów selektywnie zbieranych.

Budżet spółki

W Planie działalności na 2018 rok ustalono łączną kwotę planowanych przychodów z działalności w wysokości 11 265 000 zł i planowanych kosztów w wysokości 11 071 000 zł. Osiągnięte w działalności podstawowej wskaźniki świadczą o zrealizowaniu założeń dotyczących sprzedaży i zakładanych kosztów Spółki.

Plan sprzedaży na 2018 rok oraz wykonanie [w złotych]

Lp.	Wyszczególnienie	Plan w tys. zł	Sprzedaż Wykonanie w tys. zł	Wykonanie w (%)
1.	Przyjęcie odpadów	9 464,7	9 799,5	103,5
2.	Sprzedaż odpadów	1 664,5	1 505,3	90,4
3.	Dzierżawa terenu	45,2	46,7	103,3
4.	Przychody finansowe	51,0	50,9	99,8
5.	Pozostałe przychody operacyjne	40,1	41,6	103,7
Razem działalność podstawowa		11 265,5	11 444,0	101,6

Za rok 2018 Spółka wypracowała wynik dodatni na poziomie 335 000 złotych. Przychody zamknęto kwotą 11 444 000 zł, koszty – 11 402 600 zł. Na remonty w 2018 roku ZZO wydał 166 000 zł, z czego największe nakłady zostały poniesione na remont ładowarek (ok. 33 000 zł) oraz remont belownicy kanałowej HSM (33 600 zł).

Osiągnięte wyniki w działalności

W 2018 roku Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Łęczycy przyjęła łącznie 88 tys. Mg odpadów.

W roku 2018 w ramach realizowanej działalności odzyskano w drodze segregacji odpadów na liniach sortowniczych i przekazano do organizacji odzysku 10 000 Mg.

Zestawienie ilości wysegregowanych i przekazanych odpadów

Kod odpadu	Wyjaśnienie kodu	Odebrane ilości w Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	582,650
15 01 01N	Opakowania z papieru i tektury - nieprzetworzone	79,740
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	648,556
15 01 04	Opakowania z metali	40,690
15 01 04	Opakowania z metali - nieprzetworzone	311,190
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	21,620
15 01 07	Opakowania ze szkła	2 250,140
16 05 06	Akumulatory i baterie	0,728
19 12 07	Drewno	93,680
19 12 08	Tekstylia	8,075
19 12 12	Odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów	5 650,760
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	2,781
20 03 07N	Odpady wielkogabarytowe	486,300
16 01 03	Zużyte opony	89,660

8.3. Działalność Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego

Podstawowy zakres działalności

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego funkcjonuje od 1997 roku. Podstawowy zakres działalności spółki to:

- zarządzanie mieszkaniowym zasobem Miasta Stargard, nieruchomościami wspólnot oraz zasobem własnym,
- wykonywanie wszystkich czynności niezbędnych do utrzymania budynków, mieszkań, lokali użytkowych, garaży komunalnych i własnych oraz terenów do nich przynależnych w należytym stanie technicznym i estetycznym,
- prowadzenie spraw związanych z najmem i przygotowaniem do sprzedaży lokali komunalnych i terenów komunalnych.

W 2018 roku Spółka sprawowała zarząd nad (stan na 31.12.2018 rok):

- komunalnymi budynkami mieszkalnymi – 124 budynki z 688 mieszkaniami o pow. 35 052 m² i lokalami użytkowymi o pow. 1 098 m²,
- komunalnymi budynkami użytkowymi i garażami wolnostojącymi – 3 budynki z lokalami użytkowymi o pow. 306 m² oraz garażami o pow. 1 013 m²,
- budynkami wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta - 336 budynków z 3 577 lokalami mieszkalnymi o pow. 182 698 m² i lokalami użytkowymi o pow. 5 332 m² i garażami o pow. 597 m²; własność Miasta stanowiły 903 lokale mieszkalne o pow. 46 233 m², lokale użytkowe o powierzchni 386 m² i garaże o powierzchni 150 m²,
- budynkami wspólnot mieszkaniowych bez udziału Miasta - 130 budynków z 771 lokalami mieszkalnymi o pow. 43 440 m² oraz lokalami użytkowymi o pow. 4 637 m² i garażami o pow. 32 m²,
- budynkami własnymi i budynkami wspólnot z udziałem TBS - 30 budynków mieszkalnych; 2 budynki użytkowe znajdujące się przy ul. Bolesława Chrobrego 21 i Wojska Polskiego 47a, 1 budynek oświatowy przy ul. ks. J. Twardowskiego 2 oraz 2 budynki mieszkalno-użytkowe znajdujące się przy ul. Bolesława Chrobrego 12, 14 oraz 1 garaż wielostanowiskowy,
- ponadto Stargardzkie TBS Sp. z o.o. realizowało obowiązki właściciela wobec 180 komunalnych lokali mieszkalnych o pow. 9 176 m², lokali użytkowych o powierzchni 25 m² oraz garaży o powierzchni 90 m², które znajdowały się w 80 budynkach wspólnot będących w obcym zarządzie.

Ogółem, Stargardzkie TBS w 2018 roku zarządzało 629 budynkami, w których znajdowało się 5 817 lokali mieszkalnych oraz realizowało obowiązki właściciela wobec 180 komunalnych lokali mieszkalnych w budynkach pozostających w obcym zarządzie. Łącznie Spółka sprawowała obowiązki zarządcy lub właściciela wobec 5 997 lokali mieszkalnych o powierzchni 307 178 m², lokali użytkowych o powierzchni 17 316 m², garaży/miejsc postojowych o powierzchni 4 260 m² i garaży w kompleksach garażowych o powierzchni 1 030 m².

Umowy na administrowanie i zarządzanie zawarte z miastem

Zasób Miasta stanowiło 1 771 lokali mieszkalnych o powierzchni 89 363 m², lokale użytkowe o powierzchni 1 509 m², garaże w budynkach o powierzchni 240 m² oraz garaże w kompleksach garażowych o powierzchni 1 013 m². W stosunku do niniejszego zasobu Stargardzkie TBS Sp. z o.o. sprawowało funkcję właściciela oraz zarządcy.

Łączna liczba osób oczekujących na przydział mieszkania komunalnego ze wszystkich list i wykazów na 01.01.2018 roku wynosiła 571 osób (gospodarstw domowych jedno lub wieloosobowych). W 2018 r. 104 lokale komunalne były w dyspozycji wynajmującego do zasiedlenia, z tego pozyskano 55 lokali w wyniku uwolnień w 2018 r., a 49 lokali pozostało niezasiedlonych (w trakcie remontu

i przeznaczonych do sprzedaży) z 2017 roku. Potrzeby mieszkańców Miasta w 2018 roku zaspokojone zostały w 11,08 %.

Koszty realizacji umów z Miastem (koszty brutto)

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2018 rok (zł)	Wykonanie 2018 rok (zł)	Wsk. % 4 : 3
1.	Zarządzanie	16 469 478	14 634 045,44	88,86
2.	Administrowanie	2 624 968	2 611 881,14	99,50
3.	Wydatki ogółem	19 094 446	17 245 926,58	90,32

Do kosztów zarządzania mieniem komunalnym budynków i lokali komunalnych zaliczamy koszty: eksploatacji, zarządzania, świadczeń i odtworzenia dokumentacji technicznej budynków oraz koszty remontów, zaliczki do wspólnot mieszkaniowych, obsługa targowiska, koszty sądowe i inne mniejsze koszty. Ponadto Spółka zajmuje się gospodarowaniem mieniem komunalnym obejmującym utrzymanie i przygotowanie do sprzedaży komunalnych nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych, garaży, lokali mieszkalnych i użytkowych, wydierżawianie terenów przeznaczonych pod: obiekty handlowe, garaże, uprawę warzyw i grunty rolne. Zadania te obejmowały również przygotowywanie i przeprowadzanie procedury przetargowej, uwalnianie terenów przeznaczonych do zbycia, utrzymanie porządku i czystości.

Dochody miasta realizowane przez Stargardzkie TBS

Na dochody składają się opłaty bieżące z lokali mieszkalnych i socjalnych z tytułu czynszu i świadczeń (opłaty za wodę, ścieki i ogrzewanie) oraz windykacja zaległości i należnych rat. Ponadto, dochody z wydierżawiania terenów pod garaże, obiekty handlowe, uprawę warzyw i grunty rolne oraz ze sprzedaży nieruchomości gruntowych, lokali użytkowych i mieszkań. W 2018 roku sprzedano 57 lokali mieszkalnych, w tym 52 ich najemcom, a pozostałe 5 w przetargach.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan brutto 2018 rok (zł)	Wykonanie brutto 2018 rok (zł)	Wsk. % 4 : 3
1.	Czynsze komunalne z odsetkami	10 589 000	11 031 471,47	104,18
2.	Sprzedaż mienia komunalnego (lokale i nieruchomości gruntowe)	5 164 200	18 898 128,77	365,94
3.	Dzierżawa	2 322 458	1 859 287,66	80,06
4.	Pozostałe wpływy	-	224 952,58	-
5.	Dochody łącznie	18 075 658	32 013 840,48	177,11

Wysokość zadłużenia z tytułu opłat za użytkowanie lokali w zasobie komunalnym wyniosła na koniec 2018 r. 11 662 614 zł. Skala wzrostu zadłużenia wyniosła w 2018 r. + 0,4%.

Remonty

Remonty bieżące budynków i lokali komunalnych w 2018 roku zamknęły się kwotą 848 236,54 zł.

Lp.	Rodzaj robót	Plan 2018	Wykonanie 2018
I.	System zlecony	620 000	653 124,52
1.	Roboty stolarskie polegające na drobnych naprawach stolarki okiennej, drzwiowej, podłogowej	30 000	30 102,10
2.	Remonty 21 wolnych lokali	200 000	203 667,34

3.	Roboty ogólnobudowlane obejmujące między innymi, uszczelnianie kominów, roboty murarskie, malowanie,	150 000	167 110,81
4.	Roboty wodno-kanalizacyjne oraz instalacji gazowych obejmujące między innymi naprawy pionów wodno-kanalizacyjnych, naprawy instalacji gazowych	40 000	64 257,13
5	Roboty zduńskie przestawienie 54 pieców i postawienie 19 pieców	150 000	154 673,14
6	Program małych ulepszeń	50 000	33 314,00
II.	System gospodarczy (drobne roboty remontowe i instalacyjne w budynkach i lokalach)	233 000	195 112,02
	Ogółem	853 000	848 236,54

Remonty majątkowe w 2018 roku zamknęły się kwotą 2 108 000,00 zł.

Lp.	Rodzaj robót	Wykonanie 2018
1.	Wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej w budynku przy ul. Wiejskiej 8 i ul. M. Skłodowskiej-Curie 19	49 082,32
2.	Wymiana stolarki okiennej o pow. 436,45 m ² w lokalach komunalnych	215 885,63
3.	Wykonanie toalet w 122 lokalach komunalnych	1 435 837,72
4.	Wymiana stolarki drzwiowej w lokalach komunalnych	39 798,00
5.	Modernizacja 15 wolnych lokali komunalnych	274 974,22
6.	Wykonanie instalacji gazowej budynku przy ul. Robotniczej 1	11 486,26
7.	Wykonanie instalacji c.o. i c.w.u. w lokalu przy ul. Wojska Polskiego 116/1	13 281,11
8.	Wymiana instalacji wod.-kan. w budynku przy Placu Św. Ducha 26	55 551,41
9.	Remont schodów wraz z malowaniem części drewnianych w budynku przy ul. Wojska Polskiego 78a	12 103,33
	Razem	2 108 000,00

Inwestycje Spółki zostały opisane w rozdziale 9.1.

8.4. Działalność Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej

Podstawowy zakres działalności

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej funkcjonuje od 1949 roku, prowadząc działalność o charakterze użyteczności publicznej, polegającą na bieżącym i nieprzerwanym zaspokajaniu potrzeb mieszkańców z zakresu bezpieczeństwa komunalnego. Swoje zadania MPGK wykonuje w ramach trzech zakładów:

- Zakład Wodociągów i Kanalizacji – uzdatnia i dostarcza wodę, odprowadza i oczyszcza ścieki, czyści sieci kanalizacyjne,
- Zakład Oczyszczania Miasta – odbiera i wywozi odpady, likwiduje dzikie wysypiska śmieci, usuwa skutki zimy,
- Zakład Usług Pogrzebowych i Cmentarnych – obsługuje ceremonie pogrzebowe, dysponuje chłodnią i kaplicą oraz sprzętem pogrzebowym.

Działalność MPGK w 2018 roku:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody do odbiorców,

- budowa i eksploatacja sieci wodociągowej,
- odbiór i oczyszczanie ścieków,
- budowa i eksploatacja sieci kanalizacyjnej,
- odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych,
- prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- oczyszczanie ulic i placów oraz opróżnianie koszy,
- zwalczanie skutków zimy,
- wyłapywanie bezpańskich zwierząt,
- zarządzanie trzema cmentarzami komunalnymi oraz cmentarzem wojennym,
- świadczenie usług pogrzebowych.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji

Najwięcej, bo 67% wszystkich przychodów Spółki, stanowiła działalność Zakładu Wodociągów i Kanalizacji, która swoim zakresem obejmowała: pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody do odbiorców oraz odbiór i oczyszczanie ścieków. Działalność ta w głównej mierze oparta jest o opłaty, które określa wysokość taryfy. Obowiązująca w roku 2018 taryfa była na niezmienionym poziomie od czterech lat. Łączna produkcja wody w 2018 roku wyniosła 3 361 560 m³. Łączna sprzedaż ścieków dla odbiorców ze Stargardu i gmin ościennych w 2018 roku wyniosła 3 040 417 m³.

Zakład Oczyszczania Miasta

Kolejną działalnością realizowaną w roku 2018 stanowiącą 27% przychodów Spółki jest działalność Zakładu Oczyszczania Miasta. Jest to działalność oparta na zawartych umowach z podmiotami gospodarczymi oraz umowach i porozumieniach z Miastem. W ramach umów z podmiotami gospodarczymi realizowano odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, natomiast w ramach umów i porozumień zawartych z Miastem odbierano odpady z nieruchomości zamieszkałych, prowadzono punkt selektywny zbierania odpadów komunalnych, oczyszczano ulice i place, opróżniano kosze, zwalczano skutki zimy oraz wyłapywano bezpańskie zwierzęta.

Zakład Usług Pogrzebowych i Cmentarnych

Ostatnią działalnością realizowaną w roku 2018 stanowiącą 6% przychodów Spółki jest działalność Zakładu Usług Pogrzebowych i Cmentarnych. Jest ona oparta na porozumieniu zawartym z Miastem, którego zakres obejmuje administrowanie cmentarzami komunalnymi i cmentarzem wojennym oraz na świadczeniu komercyjnych usług funeralnych.

W Stargardzie znajduje się cmentarz wojenny – przy ul. Władysława Reymonta oraz trzy cmentarze komunalne:

- Stary Cmentarz – Cmentarz Komunalny przy ul. Tadeusza Kościuszki 80,
- Nowy Cmentarz – Cmentarz Komunalny przy ul. Spokojnej 49 (Giżynek),
- Cmentarz Komunalny przy ul. Lotników (Kluczewo).

W 2018 roku Zakład Usług Pogrzebowych i Cmentarnych odnotował stratę w wysokości 5 107 zł. Liczba zleconych pochówków w 2018 roku utrzymywała się na zbliżonym poziomie z lat ubiegłych i wyniosła 440. W roku 2018 ogółem odbyły się 884 pogrzeby, gdzie największy udział miała Spółka MPGK (50%).

Łączne przychody Spółki w roku 2018 wyniosły 42 228 719 zł, a koszty Spółki w roku 2018 wyniosły 41 839 916 zł, z czego koszty z działalności podstawowej wyniosły 39 284 427 zł.

Inwestycje MPGK Sp. z o.o. opisane zostały w rozdziale 9.1.

8.5. Działalność Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. w Stargardzie powstało w wyniku przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego Miejski Zakład Komunikacji w Stargardzie na podstawie uchwały Nr XXXII/336/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego Miejski Zakład Komunikacji w Stargardzie poprzez likwidację w celu utworzenia spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółka Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o. o. została powołana w dniu 6 listopada 2017 roku.

Podstawowy zakres działalności spółki:

- świadczenie usług polegających na przewozie osób i bagażu podręcznego środkami miejskiej komunikacji autobusowej oraz przewóz osób niepełnosprawnych pojazdami przeznaczonymi do świadczenia tego typu usług,
- utrzymywanie powierzonych przez Miasto obiektów, urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- świadczenie innych usług:
  - usługi serwisowe pojazdów,
  - obwożenie reklam na powierzchniach zewnętrznych autobusów.

Stan i wykorzystanie taboru autobusowego

W 2018 r. w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacji średnio eksploatowano 35 autobusów. Od stycznia do maja wśród eksploatowanych autobusów 33 sztuki stanowiły autobusy „niskopodłogowe”. Od czerwca 2018 tabor autobusowy MPK Sp. z o. o w Stargardzie stanowi:

- 5 autobusów przegubowych [MEGA],
- 26 autobusów 12-metrowe [MAXI],
- 4 autobusy 10 metrowe i mniejsze [MIDI].

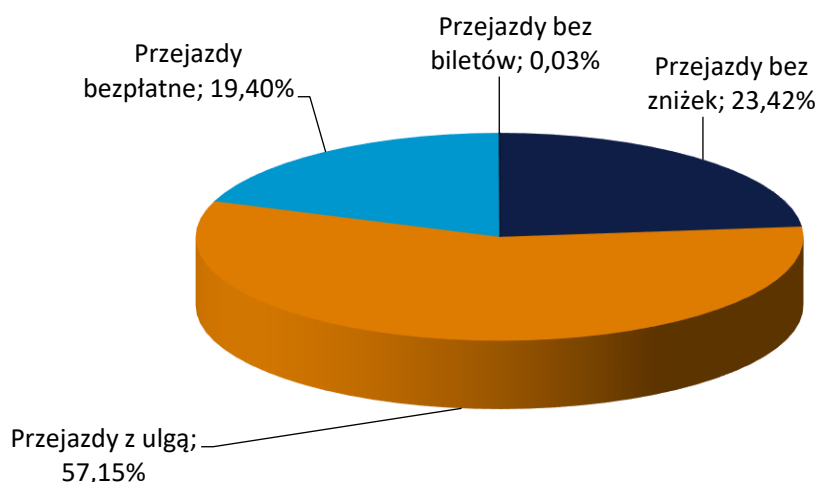
Z 35 autobusów ogółem, 31 jest wyposażonych w urządzenia do przekazu dynamicznej informacji pasażerskiej w zakresie nazwy kolejno następujących po sobie przystanków na konkretnej linii komunikacyjnej.

Piętnaście autobusów jest wyposażonych w pełną informację pasażerską, zarówno wizyjną jak i foniczną. Taki sposób przekazu informacji dla pasażerów jest początkiem realizacji zapisów „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Stargardu oraz gmin, z którymi zawarte zostały porozumienia międzygminne w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego”.

Sześć autobusów z 35 stanowiło rezerwę „liniową i techniczną”, niezbędną dla zrealizowania codziennych kursów linii objętych rozkładami jazdy. Ilość autobusów tworzących rezerwę, stanowi wielkość wynikającą z nakładu czasu pracy jaki jest niezbędny do przywrócenia sprawności technicznej autobusów przy wykonywaniu planowanych obsług technicznych, usuwaniu awarii oraz napraw powypadkowych najdłużej eliminujących autobusy z eksploatacji.

W 2018 roku z usług Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji skorzystało 7 768 000 osób.

Struktura przewozów pasażerów w 2018r. według posiadanych uprawnień do przejazdów.

Ważniejsze liczby

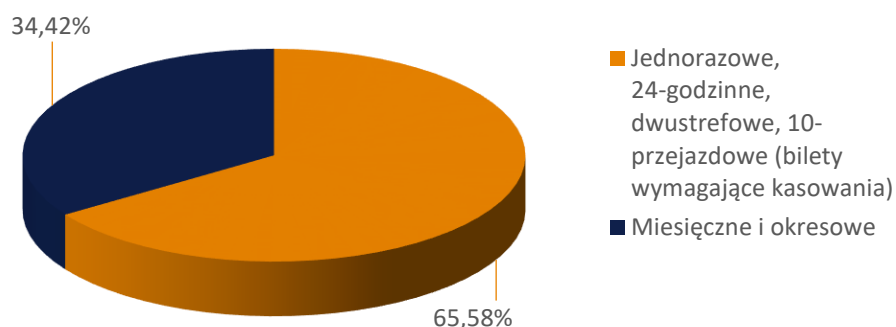
	2018 r.
Ilość linii komunikacyjnych ogółem (szt.)	20
w tym: - miejsko-gminnych	7
- w dniach od poniedziałku do piątku	19
- w soboty	15
- w niedziele i święta	14
Długość linii ogółem (km)	275
- w tym na obszarze gmin	97
Długość tras ogółem (km)	147
- w tym na obszarze gmin	88
Ilość autobusów ogółem	35
- największa ilość autobusów ekspediovanych na linie w godz. szczytów przewozowych (szt.)	28
Wskaźnik wykorzystania taboru (%)	80
Ilość przewiezionych pasażerów (mln)	7 768
Praca przewozowa taboru – ilość wozokm.	1 823 366
- przewozy okazjonalne (autobusy) (km)	5 341
- przewozy osób niepełnosprawnych (busy) (km)	59 998
Zatrudnienie (etaty)	126,25
- w tym kierowcy i dyspozytorzy	69

W 2018 roku MPK uzyskało koncesję na sprzedaż oleju napędowego we własnej stacji paliw.

Budżet spółki

Łączne przychody Spółki w 2018 roku wyniosły 14 408 251,32 zł, w tym przychody z działalności podstawowej roku wyniosły 13 685 920,00 złotych i stanowiły 94,98% ogółu przychodów. Przychody z tytułu wynajmu pomieszczeń, lokali, parkowania oraz przychody z udostępniania powierzchni reklamowych na autobusach wyniosły 109 076,17 zł i stanowiły 0,76 % ogółu przychodów. Przychody z usługowej działalności dodatkowej stanowiły 4,26 % ogółu przychodów i wyniosły 613 255,15 zł. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w wyniku prowadzonej działalności w 2018 roku osiągnęło zysk netto w wysokości 11 823,62 zł.

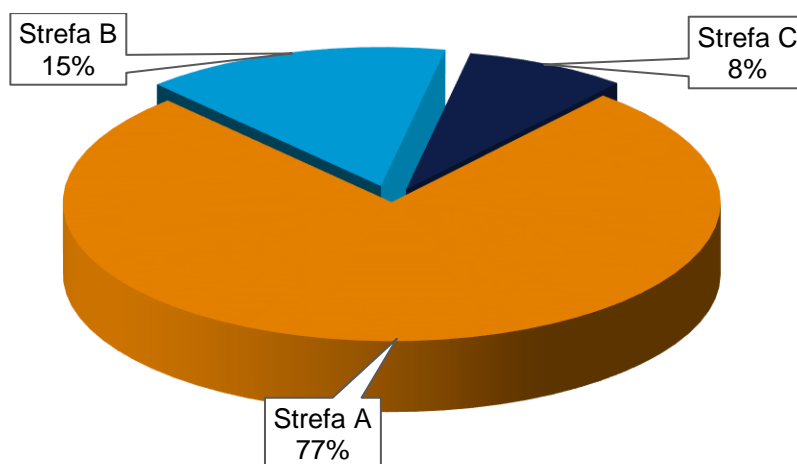
Struktura przychodów ze sprzedaży biletów w 2018r. według rodzaju biletu.

Zgodnie z uchwałą Nr XXXVII/401/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 19 grudnia 2017r. w sprawie ustalenia cen i opłat za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej, organizowanym przez Gminę Miasto Stargard oraz określenia osób uprawnionych do korzystania z przejazdów bezpłatnych i ulgowych dokonano podziału linii autobusowych na strefy:

- strefa A – obszar miasta Stargard i miejscowość Lipnik oraz w lipcu i sierpniu miejscowości Zieleniewo i Morzyczyn;
- strefa B – obszar poza strefą A – obejmujący miejscowości: Grzędzice, Klępino, Kunowo, Kurcewo, Lubowo, Morzyczyn (z wyjątkiem lipca i sierpnia), Strachocin, Strzyżno, Święte, Tychowo, Witkowo pierwsze, Witkowo drugie, Zieleniewo (z wyjątkiem lipca i sierpnia), Żarowo;
- strefa C – obszar poza strefą A i B – obejmujący miejscowości: Bielkowo, Jęczydół, Kałęga, Kobylanka, Koszewko, Koszewo, Małkocin, Motaniec, Niedźwiedź, Poczernin, Rogowo, Reptowo, Skalin, Smogolice, Sowno, Storkówko, Strumiany, Sułkowo, Wierzchłąd.

Struktura przychodów w 2018 r. za przejazdy w według strefy A, B oraz C.

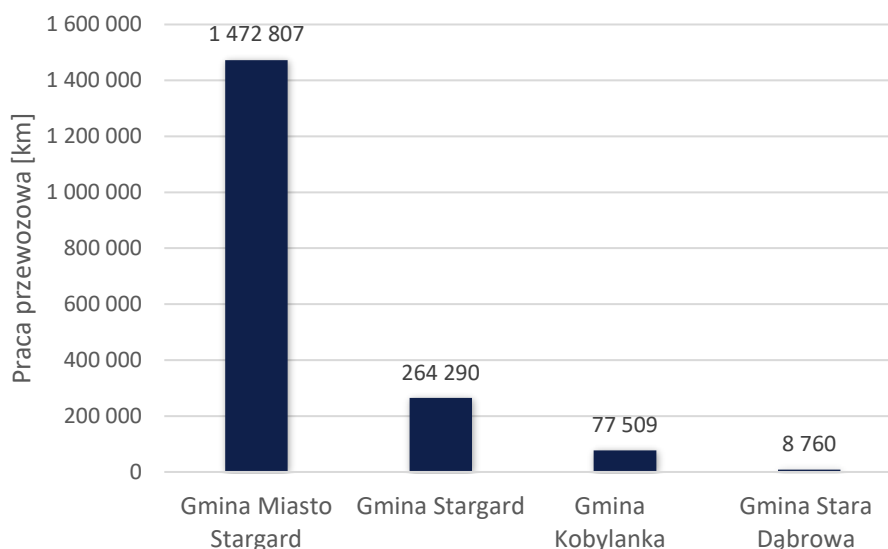

Porozumienia międzygminne

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. na mocy porozumień pomiędzy Gminą Miasto Stargard a Gminą Stargard, Gminą Stara Dąbrowa i Gminą Kobylanka w sprawie powierzenia do realizacji zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Stargard, podpisanych w dniu 11 grudnia 2009 r. w Stargardzie, realizuje zadania z zakresu:

- organizowania przewozów o charakterze użyteczności publicznej, w tym w szczególności:
  - wykonywanie przewozów osób, bagażu i zwierząt pojazdami publicznego transportu zbiorowego Miasta Stargard,
  - planowanie sieci linii komunikacyjnych,
  - opracowanie rozkładów jazdy,
  - badanie i analizę potrzeb przewozowych,
  - określanie zasad organizacji usług przewozowych,
  - określanie standardów usług przewozowych,
  - kontrolę i windykację opłat za przewozy;
- określania przepisów porządkowych obowiązujących przy przewozie osób, bagażu i zwierząt pojazdami lokalnego transportu zbiorowego;
- ustalania cen i opłat za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego wykonywanego przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o. o. oraz określenie osób uprawnionych do korzystania z przejazdów bezpłatnych i ulgowych;
- ustalania wysokości opłat dodatkowych pobieranych w razie braku odpowiedniego dokumentu przewozu, braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu, niezapłacenia należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta albo naruszenia przepisów o ich przewozie oraz spowodowania, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu, oraz wysokości opłaty manipulacyjnej.

Obecnie rozliczenie poszczególnych gmin realizowane jest na podstawie rekompensaty z tytułu poniesionych kosztów w związku ze świadczeniem usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, pomniejszonej o kwotę przychodów z usług (sprzedaż biletów) proporcjonalne do ilości wozokilometrów zrealizowanych na terenie poszczególnych gminy, stad też w 2018 r. udział poszczególnych gmin, stron porozumień międzygminnych kształtował się na poziomie wskazanym na poniższym wykresie.

JST	Wykonanie w km	Wykonanie %
Gmina Miasto Stargard	1 472 807,0	80,7%
Gmina Stargard	264 290,0	14,6%
Gmina Kobylanka	77 509,0	4,2%
Gmina Stara Dąbrowa	8 760,0	0,5%
Razem	1 823 366,0	

8.6. Działalność Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej funkcjonuje w Stargardzie od 1957 roku (powstanie pierwszej kotłowni miejskiej oraz infrastruktury ciepłowniczej).

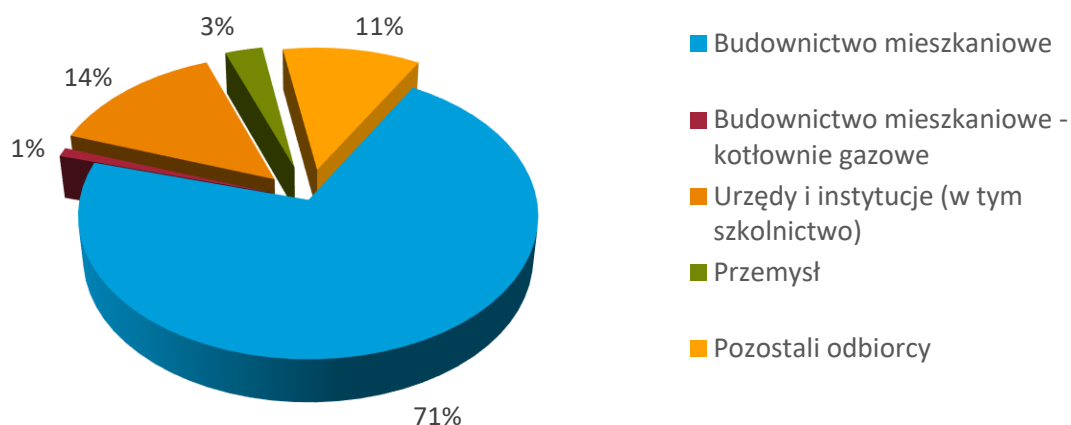
Podstawowy zakres działalności spółki

Podstawowy zakres działalności Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. obejmuje w szczególności:

- wytwarzanie, przesył i sprzedaż ciepła odbiorcom na podstawie zawartych umów sprzedaży,
- eksploatacja i konserwacja wszelkich urządzeń ciepłowniczych,
- świadczenie usług w zakresie ciepłownictwa i ogrzewnictwa, w tym eksploatacja kotłowni na zlecenie osób trzecich,
- prowadzenie pogotowia technicznego o specjalizacji w zakresie urządzeń wytwórczych, odbiorczych, pomiarowych i przesyłowych energii cieplnej,
- prowadzenie prac budowlanych, ze szczególnym uwzględnieniem budowy, przebudowy i modernizacji urządzeń ciepłowniczych, odbiorczych i przesyłowych oraz bezpośrednie wykonawstwo na zlecenie osób trzecich.

Przedsiębiorstwo opracowując zasady i kierunki działania Spółki realizuje obowiązki nałożone ustawą Prawo energetyczne, ustawą o gospodarce komunalnej oraz koncesjami.

Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o.

Źródło: Informacja Zarządu z działalności PEC Sp. z o.o. za 2018 rok

Potencjał techniczny spółki na dzień 31.12.2018 r.

Produkcja ciepła w PEC Sp. z o.o. odbywała się w kotłowni przy ul. Nasiennej opalanej miałem węglowym oraz trzynastu kotłowniach lokalnych na osiedlu Kluczewo opalanych gazem ziemnym wysokometanowym GZ-50.

Łączna moc zainstalowana w 14 źródłach ciepła zlokalizowanych na terenie miasta Stargard wyniosła 117,7854 MW (z tego 1,4854 MW - kotłownie lokalne na os. Kluczewo). Na wytworzenie 450 890 GJ ciepła w 2018 roku zużyto 23 164 Mg miału węglowego.

Łączna długość sieci ciepłej w systemie ciepłym przedsiębiorstwa wyniosła 65 663 m, z czego 50 943 m wykonano w technologii rur preizolowanych.

Na dzień 31.12.2018 r. przedsiębiorstwo zaopatrywało w energię ciepłą 377 odbiorców na podstawie umów sprzedaży ciepła. Zasilanie odbiorców ciepła z sieci ciepłowniczej odbywało się za pośrednictwem 620 węzłów.

Ustawowy obowiązek zakupu ciepła ze źródeł odnawialnych przedsiębiorstwo realizuje na podstawie umowy sprzedaży ciepła z 7 grudnia 2011 r. ze spółką G-Term Energy z siedzibą w Wymysłowicach. W 2018 r. spółka zakupiła ciepło geotermalne w ilości 233 645 GJ, w odniesieniu do roku poprzedniego zakup wzrósł o 47 188 GJ (wzrost o około 25%).

Remonty

W 2018 roku produkcja i przesył ciepła do odbiorców odbywały się płynnie. Sprawność procesu wytwarzania wyniosła 87,3%, a wykonywane remonty nie wpłynęły na ciągłość dostaw ciepła. Całkowita wielkość poniesionych kosztów remontowych w 2018 roku wyniosła 1 079 000,42 zł.

Ochrona środowiska

PEC uczestniczy w handlu uprawnieniami do emisji CO₂ i zgodnie z Krajowym Planem Rozdziału Uprawnień (KPRU) do emisji dwutlenku węgla na lata 2013-2020 PEC Sp. z o.o. otrzymał 214 696 Mg uprawnień do emisji. Jedno uprawnienie daje prawo do emisji jednej tony (Mg) CO₂. W 2018 roku spalono 23 164 tony miału węglowego, co wiązało się z wyemitowaniem 47 297 MgCO₂ do atmosfery. Nałożyło to na Spółkę obowiązek umorzenia takiej samej ilości tj. 47 297 uprawnień do emisji CO₂.

PEC Sp. z o.o. miał do dyspozycji 16 342 Mg/rok darmowych uprawnień.

Do rozliczenia wykorzystano przyznany przydział darmowych uprawnień na lata 2013-2017, który nie został wykorzystany w poprzednich latach. W 2018 roku zakupiono 5 000 MgCO₂ po cenie jednostkowej 18,72 Euro/MgCO₂, co dało łączny koszt zakupu 403 000,88 zł.

Wysokość opłaty za korzystanie ze środowiska za rok 2018 wyniosła 175 000,47 zł, w głównej mierze z przewagą tzw. „opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza” w kwocie 169 000,74 zł.

Sytuacja ekonomiczna-finansowa spółki

W 2018 roku przychodu Spółki wyniosły 35 948 000 zł, a koszty 35 044 000 zł.

W 2018 roku zobowiązanie z tytułu zaciągniętych pożyczek w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na zadania inwestycyjne „Modernizacja instalacji odpylania kotła węglowego WR-10 nr 1 i 3” oraz „Modernizacja układu pompowego ciepłowni” wyniosło 539 000 zł. W II kwartale 2019 r.

8.7. Infrastruktura drogowa i sieć ścieżek rowerowych w mieście

Infrastruktura drogowa

Na terenie miasta Stargard krzyżują się drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe o łącznej długości 141,31 km, których zarządcami są:

- Gmina Miasto Stargard: drogi gminne – 98,357 km,
- Zarząd Dróg Powiatowych: drogi powiatowe – 30,093 km,
- Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich: drogi wojewódzkie – 6,46 km,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad: drogi krajowe – 6,40 km.

Sieć tras rowerowych

Ogólna liczba gminnych ścieżek rowerowych w mieście wynosi 26 946,83 m, z czego w 2018 roku zostało wybudowane 2781 m nowych tras rowerowych. Zarządcami pozostałych ścieżek rowerowych na terenie miasta są:

- Zarząd Dróg Powiatowych - 3900 m (ul. Szczecińska w kierunku Lipnika; w stronę Sowna),
- Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich- 1200 m (ul. Broniewskiego),
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad- 3365 m (ul. Skłodowskiej-Curie, Gdańska, Gdyńska oraz odcinek od wiaduktu kolejowego na ul. Bydgoskiej do granic miasta).

Sieć tras rowerowych – stan na 31.12.2018 r.

Ścieżki rowerowe będące w zarządzie gminy miasta Stargard			
Odcinki ulic, przy których powstał ciąg rowerowy	Długość (m)	Dodatkowe informacje	Rodzaj nawierzchni
Park Jagielloński	590		bitumiczna
ZCP + ul. Szczecińska	770		bitumiczna
ul. Węgierska	277		bitumiczna
ul. Powstańców Warszawy	325		kostka betonowa
ul. Al. Żołnierza (od Pl. Słoneczny do Batalionu Medycznego)	548		bitumiczna
ul. Twardowskiego i ul. Miła	271		bitumiczna
Razem	2 781		

8.8. Porozumienia

Porozumienie intencyjne z Powiatem Stargardzkim

5 września 2018 roku Gmina Miasto Stargard podpisała porozumienie intencyjne z Powiatem Stargardzkim w zakresie współpracy umożliwiającej przeprowadzenie zmian w infrastrukturze i sieci ulic powiatowych i gminnych w Stargardzie.

W porozumieniu znalazły się zapisy umożliwiające zrealizowanie następujących zadań:

- wykonanie w roku 2019 nowej nawierzchni jezdni i chodników wraz z regulacją i wymianą zniszczonych krawężników w ulicy Pierwszej Brygady w Stargardzie,
- wykonanie przebudowy ulicy Szczecińskiej na odcinku od ulicy Wileńskiej do Placu Zgody: wykonanie dokumentacji projektowej do końca sierpnia 2019 roku, przebudowa skrzyżowania z ulicą Wileńską oraz budowa ronda na Placu Zgody do końca 2020 roku,
- wykonanie przebudowy ulicy Kochanowskiego wraz z przebudową skrzyżowania z ulicą Okrzei i budową nowego mostu na rzece Inie wraz z przebudową ulicy Światopełka na odcinku do drogi krajowej nr 20, do końca 2021 roku,
- zmiana kategorii z powiatowej na gminną następujących ulic w Stargardzie:
  - od 01.01.2019 roku: Zygmunta Krasińskiego, Młyńska, Stefana Okrzei /od skrzyżowania z ul. Kochanowskiego do skrzyżowania z ul. Struga/, Leopolda Okulickiego,
  - od 01.01.2021 roku: Aleja Dębowa, Gen. Władysława Andersa, Grunwaldzka, Jagiellońska, Jesionowa, Jana Kilińskiego, Klonowa, Nowowiejska, Ochronna, Popiele, Robotnicza, Sadowa, Władysława Sikorskiego, Wiejska,
  - od 01.01.2022 roku: Brzozowa /od Polnej do skrzyżowania z Żeromskiego/, Michała Drzymały, Jana Kasprowicza, Wojciecha Kossaka, Kwiatowa, Ignacego Łukasiewicza, Nadbrzeżna /od Zakole do Kochanowskiego/, Elizy Orzeszkowej, Podmiejska, Polna, Przybosia, Władysława Reymonta, Rzeźnicza, Sienkiewicza, Sportowa, Światopełka /od Drzymały do projektowanego mostu /, Wojska Polskiego /od skrzyżowania z Żeromskiego do Reymonta/.

Porozumienie międzygminne zostało opisane na str. 77 – 78.

9. Inwestycje miejskie

Zintegrowane Centrum Przesiadkowe w Stargardzie

W ramach przedsięwzięcia przebudowano skrzyżowanie ulic: Szczecińskiej - 11 Listopada – Gen. J. Bema - Towarowej na skrzyżowanie o ruchu okrężnym. Wybudowano dworzec autobusowy z 9 przystankami, wykonano wiaty nad peronami, wybudowano i wyposażono budynek kasowy. Powstało 70 miejsc parkingowych, w tym 3 dla osób niepełnosprawnych. W ramach obiektu „Bike&Ride” powstało 40 stanowisk na rowery. Wybudowano jezdnie o nawierzchni bitumicznej i z kostki betonowej, chodniki z płyt kamiennych i z kostki betonowej, chodniki z płytek wskaźnikowych i kontrastowych oraz ścieżkę rowerową o długości 260 m. Zamontowano 29 słupów oświetleniowych z oprawami LED. Koszt zadania wyniósł 21 834 080,34 zł. Przedsięwzięcie otrzymało dofinansowanie ze środków RPO WZ 2014-2020, Oś Priorytetowa II Gospodarka Niskoemisyjna, Działanie 2.2 Zrównoważona multimodalna mobilność miejska i działania adaptacyjne łagodzące zmiany klimatu w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (projekty pozakonkursowe).

Przebudowa ulicy Towarowej wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego w Stargardzie

W ramach przedsięwzięcia wybudowano jezdnię o nawierzchni bitumicznej, chodniki z płyt kamiennych i z płytek wskaźnikowych, ścieżkę rowerową o nawierzchni bitumicznej, zatokę

postojową „Kiss&Ride” na 4 miejsca postojowe oraz rondo umożliwiające bezpieczny wjazd i wyjazd na Centrum Przesiadkowe. Ustawiono 17 słupów oświetleniowych z oprawami LED. Koszt zadania wyniósł 2 291 175,89 zł. Przedsięwzięcie dofinansowane ze środków RPO WZ 2014-2020, Oś Priorytetowa V Zrównoważony Transport, Działanie 5.2 Budowa i przebudowa dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (projekty pozakonkursowe). Przebudowano ul. Towarową na długości 350 m.

Rozbudowa drogi gminnej nr 500157Z w Stargardzie - ulica Aleja Żołnierza

Zadanie obejmowało modernizację i przebudowę Aleję Żołnierza na długości 900 m. Wybudowano jezdnię o nawierzchni bitumicznej, chodniki z kostki betonowej, 49 miejsc parkingowych z kostki kamiennej (w tym 3 dla osób niepełnosprawnych), 4 zatoki autobusowe z kostki kamiennej, wyniesiony próg zwalniający (przejście dla pieszych), rondo na skrzyżowaniu z ul. 9 Zaodrzański Pułk Piechoty oraz chodnik do Zakładu Karnego z kostki betonowej. Ustawiono 54 słupy oświetleniowe z oprawami LED. Koszt zadania wyniósł 6 442 052,03 zł. Przedsięwzięcie zrealizowano w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016 – 2019 oraz z dofinansowaniem (w formie pomocy finansowej) udzielonym przez Powiat Stargardzki.

Budowa drogi łączącej ul. Ceglana z terenami ZNTK (03.KDD) łącznie z przebudową skrzyżowania z ulicą Ceglana oraz przebudową drogi wewnętrznej będącej przedłużeniem ulicy Węgierskiej

W ramach zadania wybudowano drogę wewnętrzną łączącą ul. Węgierską z ul. Ceglana o długości 190 m. Wykonano jezdnię o nawierzchni bitumicznej szer. 6 m, ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej, 13 miejsc parkingowych z kostki betonowej oraz oświetlenie uliczne (11 słupów z oprawami LED). Wybudowano rondo w ul. Ceglanej. Przebudowano 47 m ul. Ceglanej. Wykonano jezdnię o nawierzchni bitumicznej, zabruki i wyspę ronda z kostki kamiennej, chodniki z kostki betonowej, ciąg pieszo-rowerowy o nawierzchni bitumicznej o długości 86,8 m oraz oświetlenie uliczne (7 słupów z oprawami LED). Wybudowano odcinek drogi od ronda na ul. Ceglanej w kierunku terenów po byłym ZNTK o długości 134 m. Wykonano jezdnię o nawierzchni bitumicznej szer. 7 m, chodniki z kostki betonowej oraz oświetlenie uliczne (7 słupów z oprawami LED). Koszt zadania wyniósł 2 753 567,10 zł.

Program modernizacji i rozbudowy ulic

W ramach zadania wykonano nawierzchnie jezdni z mieszanki mineralno-bitumicznej na ulicach: Topolowej (114 m), Gospodarskiej (97 m) i Cypriana Kamila Norwida (458 m). Zakończono budowę II etapu parkingu przy ul. Kazimierza Wielkiego (powstało 65 miejsc parkingowych). Przeprowadzono regenerację nawierzchni bitumicznych metodą Slurry Seal wybranych odcinków ulic: Niepodległości (4 550 m²), Fryderyka Chopina (3 200 m²), Aleja Żołnierza na odcinku od 9 Zaodrzańskiego Pułku Piechoty do Zakładu Karnego (3 220 m²), Oświaty (1 250 m²) oraz drogi przy cmentarzu komunalnym w Kluczewie (1 500 m²). Wybudowano ścieżkę pieszo-rowerową o nawierzchni bitumicznej w ciągu ulic: Księdza Jana Twardowskiego, Rotmistrza Witolda Pileckiego i Miłej (budżet obywatelski) o długości 271 m. Na ul. Księdza Jana Twardowskiego wybudowano oświetlenie – zamontowano 11 słupów z oprawami LED. Na ul. Lechickiej wybudowano 11 miejsc postojowych z płyt ażurowych i ciąg pieszy z płyt chodnikowych na długości 45 m. Przy ul. Płatnerzy adaptowano utwardzony plac na parking – powstało 18 miejsc postojowych. Na ul. Joachima Lelewela wybudowano chodnik z kostki betonowej o długości 132 m. Wybudowano drogę wewnętrzną w rejonie ul. Warszawskiej o długości 30,5 m (jezdnia z kostki betonowej). Na os. Tysiąclecia wybudowano 18 miejsc postojowych, w tym 2 dla osób niepełnosprawnych i ustawiono 7 słupów oświetleniowych z oprawami LED. Wybudowano chodnik do Zakładu Karnego (pow. 526 m²) oraz aktywne przejście dla pieszych na ul. Bolesława Chrobrego przy skrzyżowaniu z ul. Płatnerzy. Przy Placu Słowackiego wybudowano ciąg pieszy, 1 miejsce postojowe z kostki betonowej dla osób niepełnosprawnych i 12 miejsc postojowych z betonowych płyt ażurowych. Wybudowano chodnik z kostki betonowej w pasie drogowym ul. Podchorążych (na odcinku od ul. Krakowskiej do ul. Tadeusza Kościuszki) o długości 262 m.

Wybudowano odcinek ul. Majora Hubala o długości 145 m (jezdnię z kostki betonowej, chodniki z płyt betonowych, 13 miejsc parkingowych, oświetlenie uliczne – 5 słupów sodowych). Wybrano wykonawcę, zawarto umowę i rozpoczęto budowę miejsc postojowych w ul. Basztowej. Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową na przebudowę ul. Bolesława Krzywoustego i na budowę chodnika w pasie drogowym ul. Niepodległości na odcinku od działki geodezyjnej nr 359/1 do granic miasta. Wybrano wykonawców i zawarto umowy na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na: budowę miejsc postojowych przy drodze wewnętrznej równoległej do ul. Stefana Żeromskiego, budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Spokojnej na odcinku od ronda Pionierów do ronda Żołnierzy Wyklętych, wykonanie nawierzchni drogowej sięgacza ul. Rzeźniczej. Zawarto porozumienie z inwestorem w sprawie budowy odcinka drogi wewnętrznej na działce nr 4/70 obręb 5 w rejonie ul. Przemysłowej. Koszt zadania wyniósł 3 912 376,61 zł.

Budowa połączenia drogowego między ul. Składową a ul. Elizy Orzeszkowej – fragment obwodnicy Północnej

Zawarto umowę na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę odcinka obwodnicy północnej Stargardu od ul. Składowej do ul. Elizy Orzeszkowej. Koszt zadania wyniósł 212 790,00 zł.

Przebudowa kładki pieszej nad kanałem Ulgi

Zawarto umowę na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na przebudowę kładki pieszej. Koszt zadania wyniósł 59 040,00 zł.

Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych nr 406,273,351 – budowa parkingu Park&Ride przy ul. Barnima wraz z przebudową ul. Księcia Barnima I w Stargardzie

W 2018 roku wybrano wykonawcę i zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę parkingu typu P&R z infrastrukturą i przebudową ul. Księcia Barnima I. Koszt zadania wyniósł 364 758,79 zł. Przedsięwzięcie dofinansowane ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 5.2 Rozwój transportu kolejowego poza TEN-T. Koszty obejmowały zarządzanie projektem „Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych Nr 406, 273, 351” i doradztwo na podstawie umowy o współpracy ze Stowarzyszeniem Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego z siedzibą w Szczecinie.

Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Miasta Stargard

W ramach przedsięwzięcia zmodernizowano część oświetlenia ulicznego i parkowego: w parku Bolesława Chrobrego wymieniono 27 słupów oświetleniowych i zamontowano oprawy LED, na Rondzie 15 Południk wymieniono 34 oprawy oświetleniowe na LED, na Obwodnicy Staromiejskiej wymieniono 36 opraw oświetleniowych na LED. Przedsięwzięcie realizowano przy dofinansowaniu ze środków RPO WZ 2014 – 2020, Oś Priorytetowa II Gospodarka Niskoemisyjna (tryb pozakonkursowy). Koszt zadania wyniósł 376 596,18 zł.

Budowa oświetlenia na terenie miasta

W 2018 r. wybudowano oświetlenia fragmentów ulic: Generała Leopolda Okulickiego (od strony ul. Czesława Tańskiego – ustawiono 5 słupów), Józefa Chełmońskiego (ustawiono 12 słupów), Podleśnej (oświetlenie fragmentu chodnika – ustawiono 17 słupów), Robotniczej (ustawiono 6 słupów), na os. Tysiąclecia (ustawiono 7 słupów). Na ww. ulicach zamontowano oprawy LED. Ponadto wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową na budowę oświetlenia fragmentów ulic: Władysława Broniewskiego, Michała Drzymały, Nowowiejskiej i miejsc postojowych przy ul. Płatnerzy

oraz zawarto umowę na wykonanie doświetlenia przejścia dla pieszych przy ul. Armii Krajowej. Koszt zadania wyniósł 346 035,64 zł.

Modernizacja transportu miejskiego polegająca na zakupie 16 szt. autobusów energooszczędnych o najmniejszej emisji CO₂ i zanieczyszczeń

Zakupiono 8 autobusów SOLARIS URBINO 12. Koszt zadania wyniósł 8 588 352,00 zł. Przedsięwzięcie otrzymało dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, Działanie 6.1 Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach.

Budowa sieci kanalizacji deszczowej grawitacyjno-tłocznej wraz z przepompownią wód deszczowych od ul. Lotników do rzeki Małej Iny przez ul. Główną w Stargardzie

W 2018 roku zakończono budowę sieci wraz z przepompownią. Ułożono 880 m rur kanalizacyjnych, wykonano 20 studni rewizyjnych, 2 osadniki, separator i przepompownię ścieków. Projekt realizowano w latach 2016 – 2018, w systemie zaprojektuj i zbuduj, przy dofinansowaniu w ramach RPO WZ 2014 – 2020 Oś priorytetowa III Ochrona Środowiska i adaptacja do zmian klimatu, Działanie 3.3 Poprawa stanu środowiska miejskiego oraz dotacji celowej z tytułu pomocy finansowej udzielonej przez Powiat Stargardzki. Koszt zadania wyniósł 241 454,00 zł.

Modernizacja energetyczna obiektów edukacyjnych – Szkoły Podstawowej nr 3 poprzez docieplenie przybudówki szkoły, termomodernizację dachu na głównym budynku, wymianę instalacji elektrycznej i oświetleniowej, wymianę centralnego ogrzewania oraz Przedszkola Miejskiego nr 6, poprzez termomodernizację budynku wraz z modernizacją oświetlenia i instalacji elektrycznej

W 2018 roku przedsięwzięcie realizowane było w Szkole Podstawowej nr 3. Wykonano roboty termomodernizacyjne budynku szkoły, modernizację instalacji centralnego ogrzewania, oświetlenia i instalacji elektrycznej. W ramach prac wybudowano instalację fotowoltaiczną z montażem paneli na dachu budynku. Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach RPO WZ 2014-2020, Oś priorytetowa II Gospodarka Niskoemisyjna, Działanie 2.6 Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Koszt zadania wyniósł 1 862 868,83 zł.

Zagospodarowanie terenu wokół Przedszkola Miejskiego nr 6 przy ul. S. Niewiadomskiego 14 w Stargardzie

Wykonano chodniki z płyt betonowych i płotek ogrodzeniowy oraz zamontowano dwie furtki. Koszt zadania wyniósł 29 516,40 zł.

Budowa parkingu przy Szkole Podstawowej nr 4

Zawarto umowę na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę miejsc postojowych w pasie drogowym ul. Wielkopolskiej. Koszt zadania wyniósł 31 611,00 zł.

Planty stargardzkie – ogrody rekreacji. Rewitalizacja zieleni w parkach: Bolesława Chrobrego, Popiela i Jagiellońskim

W ramach projektu przeprowadzono w parku Bolesława Chrobrego rewitalizację zieleni, tj. oczyszczanie zieleńców, zakładanie rabat, regenerację trawników, nasadzono 7 071 szt. krzewów, 14 706 szt. krzewinek, 18 299 szt. bylin. W parku Jagiellońskim wybudowano ciągi piesze o nawierzchni z kostki betonowej o długości 764,3 m i o nawierzchni mineralnej o długości 569,8 m. Utworzono plac zabaw i zamontowano 15 urządzeń zabawowych (huśtawki, karuzele, zestawy zabawowe), w tym urządzenie dla osób niepełnosprawnych. Ustawiono 24 ławki, 25 koszy na śmieci, zamontowano zegar analematyczny z płyt kamiennych oraz stalowy pulpit informacyjny. Wykonano prace

zieleniarskie obejmujące pielęgnację drzewostanu, wycinki sanitarne, zakładanie rabat, nasadzenia, zakładanie i regenerację trawników. Wybudowano oświetlenie (ustawiono 8 lamp). W parku Popiela wybudowano ciągi piesze o nawierzchni z kostki betonowej o długości 280,8 m i o nawierzchni mineralnej o długości 329,3 m, wykonano prace zieleniarskie obejmujące pielęgnację drzewostanu, wycinki sanitarne, zakładanie rabat, nasadzenia, zakładanie i regenerację trawników, wyremontowano schody od strony ul. Bolesława Krzywoustego, wybudowano oświetlenie (ustawiono 27 lamp), wyremontowano most Panieński. Na skwerze Andersa wykonano ciągi piesze o nawierzchni mineralnej oraz utwardzono nawierzchnię geokratą wypełnioną ziemią i obsianą trawą, zamontowano używane ławki i kosze oraz wykonano prace zieleniarskie. Część przedsięwzięcia dotycząca zaprojektowania i budowy zielonych miejsc postojowych przy ul. Strażniczej w Stargardzie, zostanie zrealizowana w I półroczu 2019 r. Koszt zadania wyniósł 7 635 168,54 zł.

Projekt otrzymał dofinansowanie z POIiŚ 2014 – 2020, Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego, Typ projektu 2.5.2 Rozwój terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych.

Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach Miasta Stargard

W ramach zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny wybudowano: ścieżkę rowerową o nawierzchni bitumicznej w parku Popiela i w parku Jagiellońskim o długości ok. 590 m oraz utwardzone parkingi wyposażone w stojaki dla rowerów, ścieżkę pieszo-biegową nad Iną o długości ok. 572 m (ciąg pieszy z kostki betonowej, ciąg biegowy o nawierzchni mineralnej), a także ciąg pieszy z kostki betonowej o długości 455 m i ciąg biegowy o nawierzchni mineralnej o długości 276 m w parku Zamkowym. Urządzono i wyposażono siłownię w parku Jagiellońskim (zamontowano 5 urządzeń). Zamontowano 35 lamp oświetleniowych alei spacerowej nad rzeką Iną. Projekt realizowany w ramach RPO WZ 2014-2020, Oś priorytetowa IV – Naturalne otoczenie człowieka, Działanie 4.9 Rozwój zasobów endogenicznych. Koszt zadania wyniósł 1 925 324,11 zł.

Zagospodarowanie terenu w parku Panorama w celu poprawy stanu zdrowia i sprawności fizycznej mieszkańców Stargardu

W parku wyposażono siłownię zewnętrzną, zamontowano 6 urządzeń do ćwiczeń, 4 ławki parkowe, kosz na śmieci i stojak na rowery. Koszt zadania wyniósł 61 342,47 zł.

Poprawa jakości powietrza. Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii

Projekt realizowany był w latach 2017-2018. Nakłady finansowe 2018 r. stanowiły: pożyczka w wysokości 510 835,15 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na realizację zadania związanego z wymianą starych nieekologicznych kotłów i palenisk węglowych i instalację nowych zasilanych z sieci gazowej w zasobach komunalnych Gminy Miasta Stargard oraz środki własne budżetu Miasta w wysokości 191 935,20 zł, niezbędne w celu osiągnięcia oczekiwanego efektu ekologicznego. Koszt zadania w 2018 r. wyniósł 702 770,35 zł.

Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Województwa Zachodniopomorskiego poprzez kompleksowe przygotowanie terenów PPNT w Stargardzie – etap II

Zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla przedsięwzięcia polegającego na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych w Parku Przemysłowym Nowoczesnych Technologii w zakresie rozbudowy układu drogowego i odwodnienia. Projekt realizowany w ramach RPO WZ 2014-2020, Działanie 1.11 Tworzenie i rozbudowa infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Koszt zadania wyniósł 436 650,00 zł.

Budowa noclegowni dla osób bezdomnych ze wsparciem finansowym BGK

W 2018 roku zakończono budowę noclegowni zlokalizowanej na terenie należącym do Gminy Miasta Stargard, użytkowanym przez Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej przy ul. Zygmunta Krasińskiego 10. Przedsięwzięcie zrealizowano w cyklu dwuletnim, przy wsparciu finansowym z Banku Gospodarstwa Krajowego. Koszt zadania wyniósł 1 938 449,82 zł.

Bezpieczne Osiedle Pyrzyckie – podniesienie stanu bezpieczeństwa na osiedlu poprzez montaż monitoringu oraz wyniesienie jednego przejścia dla pieszych

Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową na budowę fragmentu chodnika w ul. Niepodległości oraz wyniesionego przejścia dla pieszych przez ul. Niepodległości w rejonie skrzyżowania ul. Cypriana Kamila Norwida i Powstańców Warszawy. Koszt zadania wyniósł 10 686,00 zł.

Trójka daje szansę wszystkim

Projekt realizowany przez Szkołę Podstawową nr 3 w latach 2017 - 2019 w ramach RPO WZ 2014 – 2020, Oś Priorytetowa VIII Edukacja, Działanie 8.3 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym, w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. W 2018 roku zakupiono pomoce naukowe i dydaktyczne oraz pokryto koszty związane z obsługą projektu. Koszt zadania wyniósł 84 171,00 zł.

Rekonstrukcja obiektu historycznego – Bramy Pyrzyckiej w Stargardzie wraz z dostosowaniem obiektu do nowych funkcji użytkowych

Opracowano studium wykonalności i przygotowano wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia. Koszt zadania wyniósł 28 290,00 zł.

Pomnik patriotyczny „Stargardzianie – Ojczyźnie w setną rocznicę odzyskania niepodległości”

W ramach zadania w 2018 r. zamontowano rzeźbę pomnika patriotycznego oraz tablicę pamiątkową i wykonano oświetlenie (reflektory świetlne). Koszt zadania wyniósł 499 503,00 zł. Zagospodarowanie terenu realizowane będzie w 2019 r.

Transgraniczny Most Przyszłości

W ramach projektu planuje się utworzenie polsko-niemieckich centrów orientacji zawodowej i zarządzania zdrowiem w Euroregionie Pomerania – projekt realizowany w ramach Programu Współpracy Interreg VA, Oś Edukacja. Wniosek o dofinansowanie złożono w grudniu 2017 roku. Decyzją Komitetu Monitorującego z dnia 17.05.2018 r. projekt wybrany został do dofinansowania. Po spełnieniu warunków narzuconych przez Instytucję Zarządzającą oraz złożeniu przez partnerów odpowiednich suplementów do umowy, dnia 27.03.2019 r. podpisana została umowa na realizację projektu.

Interaktywne Centrum Dziedzictwa Kulturowego Pomorza – remont, rozbudowa i wyposażenie Książnicy Stargardzkiej w Stargardzie, Pałacyku pod Lwami w Gryfinie oraz wyposażenie Archiwum Miejskiego i Muzeum w Stralsundzie

W ramach projektu odbyło się spotkanie uczestników polsko-niemieckiej grupy roboczej działającej przy partnerskim projekcie rozbudowy i wyposażenia Książnicy Stargardzkiej. Zawarto umowę na wykonanie dokumentacji zamiennej projektowo-kosztorysowej na remont, przebudowę,

rozbudowę i wyposażenie obiektów użytkowanych przez Książnicę Stargardzką. Koszt zadania wyniósł 83 145,00 zł.

9.1. Zadania inwestycyjne zrealizowane przez spółki komunalne

Budowa budynku oświatowego przy ul. Księdza Jana Twardowskiego

W ramach przedsięwzięcia zrealizowanego przez Stargardzkie TBS Sp. z o.o. zakończono prace budowlane budynku przeznaczonego na usługi oświatowe przy ul. Księdza Jana Twardowskiego 2 na Os. Pyrzyckim, w którym znajduje się przedszkole i szkoła dla klas wczesnoszkolnych. Koszt zadania wyniósł 9 146 822,27 zł.

Budowa instalacji fotowoltaicznej w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Stargardzie

Inwestycja zrealizowana została na dwóch obiektach: Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Warszawskiej 24 i Oczyszczalni Ścieków przy ul. Drzymały 65. W ramach zadania zrealizowano instalacje fotowoltaiczne złożone łącznie z 7 148 paneli fotowoltaicznych o łącznej mocy 1,89 MW. MPGK Sp. z o.o. otrzymało dofinansowanie w wysokości niemal 8 400 000 zł w ramach RPO WZ na lata 2014-2020, Oś priorytetowa II Gospodarka niskoemisyjna Działanie 2.10 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł. Koszt zadania wyniósł 9 834 201,53 zł.

Budynek mieszkalny przy ul. Generała Władysława Andersa

Rozpoczęto inwestycję realizowaną przez Stargardzkie TBS Sp. z o.o. polegającą na budowie przy ul. Generała Władysława Andersa 29 trzykondygnacyjnego budynku z 23 lokalami mieszkalnymi o powierzchni 1 051,20 m² oraz z 23 miejscami postojowymi mieszczącymi się w granicach działki. Zakończenie inwestycji nastąpi w 2019 r. Zadanie dofinansowane ze środków Funduszu Dopłat BGK. Przewidywany koszt zadania wyniesie 3 995 000 zł.

Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Województwa Zachodniopomorskiego poprzez kompleksowe przygotowanie terenów Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii w Stargardzie – etap I

W zakres inwestycji wchodzi budowa jezdni dróg wewnętrznych o łącznej długości około 0,98 km wraz z budową ciągów pieszych i pieszo-rowerowych, zjazdów indywidualnych i publicznych, budowa zatok autobusowych wraz z budową i przebudową sieci uzbrojenia terenu oraz oznakowaniem. Budowa oświetlenia, zasilanie przepompowni ścieków oraz likwidacja kolizji SN/nN. Projekt zakłada kompleksowe uzbrojenie niemal 18,8 ha nowych terenów poprzez budowę sieci kanalizacji deszczowej oraz budowę zbiornika retencyjnego z towarzyszącą mu infrastrukturą, budowę sieci wodno-kanalizacyjnej, a także wycinkę i nasadzenie drzew i krzewów. Projekt realizowany w ramach RPO WZ 2014-2020, Działanie 1.11 Tworzenie i rozbudowa infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Koszt zadania wyniósł 8 907 722,72 zł.

Budowa Stargardzkiego Centrum Nauki

Przedsięwzięcie realizowane jest przez Stargardzkie TBS Sp. z o.o. w partnerstwie z Miastem Stargard i SCK. Przewidywany koszt całej inwestycji wynosi 7 797 792,66 zł brutto. Pozyskano finansowe wsparcie na realizację zadania ze środków RPO WZ Oś Priorytetowa 9 Infrastruktura Publiczna, Działanie 9.3. Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich w wysokości do 4 000 000,00 zł.

Modernizacja energetyczna przez Stargardzkie TBS Sp. z o.o. wielorodzinnych budynków mieszkaniowych Gminy Miasta Stargard przy Placu Świętego Ducha 26 i ulicach: Wojska Polskiego 78a, Bogusława IV 22, Hetmana Stefana Czarnieckiego 19 i Marii Konopnickiej 8 w Stargardzie

W 2018 r. została przeprowadzona modernizacja energetyczna budynków przy Placu Świętego Ducha 26 oraz przy ul. Wojska Polskiego 78 A. W ramach prac budowlanych wykonano ocieplenie budynków wg założeń audytu energetycznego oraz podłączono budynki do sieci ciepłowniczej PEC Stargard. Ponadto, wymieniono wewnętrzną instalację zasilania i pokrycia dachowe. Projekt realizowany w ramach RPO WZ 2014-2020, Oś priorytetowa II Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 2.8 Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Koszt zadania wyniósł 1 781 998,79 zł.

Modernizacja budynków i lokali komunalnych

W ramach zadania wymieniono instalację wodno-kanalizacyjną w budynkach przy Placu Świętego Ducha 26, ul. Wiejskiej 8 i Marii Skłodowskiej-Curie 19 oraz stolarkę okienną i drzwiową w wybranych lokalach komunalnych, a także wykonano toalety w 122 lokalach komunalnych i modernizację 15 wolnych lokali. Koszt zadania wyniósł 2 108 000,00 zł.

Budowa budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Śniadeckiego 17, 17A, 17B, 17C

W części mieszkalnej powstaną 24 lokale mieszkalne o powierzchni 1 118,23 m² z przeznaczeniem na wynajem dla osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego w systemie najem-podnajem. W części użytkowej powstanie żłobek o powierzchni 591,05 m² dla 48 dzieci. Na realizację zadania w zakresie budowy mieszkań pozyskano środki finansowe z Funduszu Dopłat BGK do kwoty 2 832 758,00 zł. W roku 2018 odbyły się dwa przetargi, nie zostały jednak rozstrzygnięte ze względu na zbyt wysokie koszty.

Wybór, zakup i przystosowanie kontenera do prowadzenia w nim punktu pomocy doraźnej osobom bezdomnym

Stargardzkie TBS Sp. z o. o. dokonał zakupu kontenera, w którym od grudnia 2018 r. uruchomiono punkt pomocy doraźnej dla osób bezdomnych przy ul. Okulickiego 3, na terenie użytkowanym przez Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych, Samotnych Matek z Dziećmi. Koszt zadania wyniósł 70 000,00 zł.

10. Nadzór właścicielski

Gmina Miasto Stargard sprawuje nadzór właścicielski spółkami ze 100% udziałem Miasta poprzez Rady Nadzorcze oraz Zgromadzenie Wspólników (Prezydent Miasta). Na bieżąco nadzór właścicielski nad wszystkimi Spółkami sprawuje Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. W zakresie merytorycznym nadzór prowadzony jest przez wydziały właściwe ze względu na realizację zadania, w szczególności:

- Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska – MPK Sp. z o.o., PEC Sp. z o.o., MPGK Sp. z o.o., ZZO Stargard Sp. z o.o.,
- Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Wydział Polityki Społecznej – STBS Sp. z o.o.,
- Wydział Kultury, Sportu Turystyki i Promocji – OSiR Stargard Sp. z o.o.,
- Biuro Funduszy Europejskich i Rozwoju Gospodarczego – SARL Sp. z o.o.

Ponadto Ośrodek Sportu i Rekreacji Sp. z o.o. posiada udziały w spółce Spójnie Stargard Sportowa Spółka akcyjna.

Zadania Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności (art. 219 §1 Kodeksu spółek handlowych, Akt założycielski Spółki),
- Plan ekonomiczno-finansowy przygotowywany przez Zarząd Spółki corocznie, przedstawiany Radzie Nadzorczej,
- Plan ekonomiczno-finansowy zawiera Plan inwestycyjny Spółki,
- w ramach posiedzeń Rady Nadzorczej (najczęściej comiesięcznych) Zarząd Spółki przedkłada i omawia informację o stopniu wykonania planu inwestycyjnego i planu remontów,
- protokół z posiedzeń Rady Nadzorczej przekazywany jest do Prezydenta Miasta w ramach nadzoru właścicielskiego,
- corocznie Rada Nadzorcza dokonuje oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy (art. 219 §3 Ksh),
- sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy badane jest przez biegłego rewidenta, opinia biegłego rewidenta jest przyjmowana przez Radę Nadzorczą (art. 225 Ksh).

Zgromadzenie Wspólników – Prezydent Miasta

- Zgromadzenie Wspólników – Prezydent Miasta (zadania nadzoru formalnego nad wszystkimi Spółkami sprawuje Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego),
- protokół z posiedzeń Rady Nadzorczej, zawierający m.in. informację o stopniu wykonania planu inwestycyjnego i planu remontów, co miesiąc przekazywany jest do Prezydenta Miasta w ramach nadzoru właścicielskiego,
- corocznie Zgromadzenie Wspólników rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki, sprawozdanie finansowe za ubiegły rok obrotowy oraz udziela absolutorium członkom organów spółki (art. 228 pkt 1 Ksh, §28 Akt założycielski Spółki).

Ponad wymogi ustawowe co roku przedstawiana jest informacja na Radzie Miejskiej z realizacji działań Spółek.

Informacja z działalności Spółki składana przez Zarząd Spółki corocznie, po zakończeniu każdego roku

Informacja jest weryfikowana przez Prezydenta Miasta i przedstawiana Radzie Miejskiej

Rada Miejska przyjmuje informacje z działalności Spółki

10.1. Udział Gminy Miasta Stargard w spółkach gminnych ze 100% własnością

Wartość udziałów w okresie od 01 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. (w zł)	
Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	34 938 000,00
udziały	34 938 szt. x 1 000,00
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	36 442 800,00
udziały	91 107 szt. x 400,00
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	56 825.500,00

	udziały	113 651 szt. x 500,00
Stargardzka Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.		15 347 000,00
	udziały	30 694 szt. x 500,00
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o.		1 801 000,00
	udziały	1 801 szt. x 1 000,00
Ośrodek Sportu i Rekreacji Sp. z o.o.		21 705 000,00
	udziały	21 705 szt. x 1 000,00
Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna		7 000 000,00
	udziały	7 000 szt. x 1000,00
Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o.		22 605 000,00
	udziały	22 605 szt. x 1 000,00
łąćzna wartość udziałów		196 664 300,00

Źródło: Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Miasta Stargard na dzień 31.12.2018 r.

Sprawozdania poszczególnych spółek, nad którymi Miasto Stargard sprawuje nadzór właścicielski, znajdują się w rozdziale 8. Gospodarka komunalna, działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji Spółka z o.o. opisana została w rozdziale 15. Kultura, sport i turystyka, a działalność Stargardzkiej Agencji Rozwoju Lokalnego w rozdziale 7 Gospodarka i rynek pracy.

11. Gospodarka przestrzenna

11.1. Zmiany do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Uchwałą Nr XXXIX/418/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 27 lutego 2018 r., wprowadzono pięć zmian do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego. Zakres zmiany Studium: zmiana przeznaczenia terenu urządzeń sportowych i turystycznych, oznaczonego symbolem UT.9a.1, na teren o funkcji mieszanej, oznaczony symbolem IM.9a.1, zmiana nazwy dokumentu na „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard”, zmiana w dokumencie nazwy miasta na „Stargard”, uaktualnienie podstawy prawnej i granic terenu ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej „Stargard-Południe”, wprowadzenie granicy złoża wód termalnych WT 10904.

11.2. Powierzchnia miasta objęta planami miejscowymi

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta obejmują łącznie obszar 1 873,77 ha, co stanowi 38,97 % powierzchni miasta. Obecnie opracowywane plany obejmują obszar o powierzchni 122,64 ha (w tym 60,72 ha terenów nieposiadających dotychczas planów miejscowych), co stanowi 1,26 % powierzchni miasta.

11.3. Plany zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard w 2018

Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego – uchwalone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Podleśnej, Elizy Orzeszkowej, przyjęty uchwałą Nr XXXIX/417/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz.1385). Plan wszedł w życie z dniem

11 kwietnia 2018 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 25,70 ha, co stanowi 0,53 % powierzchni miasta. W planie miejscowym nastąpił podział na następujące kategorie przeznaczenia terenów: podmiejskie tereny mieszkaniowe oraz tereny o funkcji mieszanej, na których dopuszczono łączenie różnego przeznaczenia terenu, przede wszystkim mieszkaniowego, produkcyjnego w zakresie małych zakładów rzemieślniczych i usługowego.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu północnego obejścia miasta w rejonie ulicy Władysława Reymonta, przyjęty uchwałą Nr XLIII/460/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 czerwca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz.3524). Plan wszedł w życie z dniem 10 sierpnia 2018 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 3,39 ha, co stanowi 0,07 % powierzchni miasta. Przedmiotem planu jest ustalenie przebiegu drogi klasy głównej w ciągu północnego obejścia miasta. Obejście to będzie pełnić rolę obwodnicy lokalnej, odciążającej centrum miasta, w szczególności wyprowadzającej ruch tranzytowy. Poza przebiegiem drogi plan obejmuje również teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulicy Ceglanej, przyjęty uchwałą Nr XLV/481/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 września 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz.4748). Plan wszedł w życie z dniem 6 listopada 2018 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 1,02 ha, co stanowi 0,02 % powierzchni miasta. Opracowanie planu miało na celu rozszerzenie przeznaczenia terenu urządzeń turystycznych i sportowych o funkcje produkcyjne, usługowe, handlowe, rekreacyjne i hotelowe.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Stanisława Ignacego Witkiewicza, Spółdzielczej, Cypriana Kamila Norwida, przyjęty uchwałą Nr XLV/482/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 września 2018 r. Plan wszedł w życie z dniem 6 listopada 2018 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 26,8 ha, co stanowi 0,56 % powierzchni miasta. Przedmiotem planu jest przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem usług, wraz z zielenią i infrastrukturą towarzyszącą oraz ustalenie zasad ich zabudowy i zagospodarowania, w tym istniejących terenów zabudowanych.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie Osiedla Lotnisko, przyjęty uchwałą Nr XLV/483/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 25 września 2018 r. Plan wszedł w życie z dniem 6 listopada 2018 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 75,16 ha, co stanowi 1,56 % powierzchni miasta. Opracowany plan miejscowy nie zmienia dotychczasowego przeznaczenia terenu istniejącej zabudowy mieszkaniowej osiedla. Uzupełnia go o dwa nowe zespoły mieszkaniowe oraz kreuje nowe centrum usługowo-mieszkaniowe z bogatym programem funkcji dla potrzeb powszechnych gminy.

Plany zagospodarowania przestrzennego w trakcie opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu cmentarza w rejonie ulicy Spokojnej (na podstawie uchwały Nr XLI/443/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 24 kwietnia 2018 r.). Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 34,5 ha, co stanowi 0,72 % powierzchni miasta. W związku z wykorzystaniem dużej części powierzchni istniejącego cmentarza, niezbędne było opracowanie planu miejscowego umożliwiającego rozbudowę cmentarza. Oprócz terenu pod rozszerzenie funkcji cmentarza zlokalizowano teren urządzeń sportowych i turystycznych oraz utrzymano dotychczasowe przeznaczenie terenów pod uprawy rolne.

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie ulic: Spółdzielczej, Niepodległości, Władysława Broniewskiego (na podstawie uchwały Nr XLIII/461/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 czerwca 2018 r.). Zmiana planu obejmuje tereny o powierzchni około 2,45 ha. Ze względu na zmianę na tym terenie wcześniejszego planu nie spowoduje wzrostu powierzchni miasta objętej planami. Zmiana planu

obejmuje tereny wyłącznie mieszkaniowe. Przedmiotem planu jest zmiana obowiązującej linii zabudowy we wnętrzu kwartału zabudowy mieszkaniowej na linię nieprzekraczalną.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie Placu Wolności (na podstawie uchwały Nr XLIV/475/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 28 sierpnia 2018 r.). Plan ten obejmie tereny o powierzchni około 2,7 ha. Ze względu na zmianę na tym terenie wcześniejszych planów spowoduje wzrost powierzchni miasta objętej planami o około 0,03 ha, co stanowi 0,0006 % powierzchni miasta. Przedmiotem planu jest rewitalizacja fragmentu dzielnicy śródmiejskiej miasta oraz określenie standardów zagospodarowania i zabudowy terenów o kategoriach: śródmiejskich terenów mieszkaniowych, terenów dla potrzeb powszechnych gminy, terenów rekreacji indywidualnej z dopuszczeniem zieleni urządzonej (parkowej) oraz terenów komunikacji drogowej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Zakole, Jana Kochanowskiego, Stefana Okrzei (na podstawie uchwały Nr II/26/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 18 grudnia 2018 r.). Plan ten obejmie tereny o powierzchni około 22,2 ha. Ze względu na zmianę na tym terenie wcześniejszych planów spowoduje wzrost powierzchni miasta objętej planami o około 18,49 ha, co stanowi 0,38 % powierzchni miasta. Na wskazanym do opracowania obszarze występują tereny mieszkaniowe i przemysłowe. Plan miejscowy uporządkuje planowaną zabudowę, określi szczegółowe warunki zagospodarowania i kształtowania zabudowy oraz zasady obsługi komunikacyjnej. Dominującą funkcją tego terenu będzie funkcja mieszkaniowa.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Raclawickiej, Podchorążych, Tadeusza Kościuszki (na podstawie uchwały Nr II/27/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 18 grudnia 2018 r.). Plan ten obejmie tereny o powierzchni około 12,09 ha. Ze względu na zmianę na tym terenie wcześniejszych planów spowoduje wzrost powierzchni miasta objętej planami o około 4,03 ha, co stanowi 0,08 % powierzchni miasta. Przedmiotem planu jest potrzeba rozszerzenia na terenie mieszkaniowym dopuszczalnego zakresu funkcji towarzyszących, w tym funkcji oświatowych, umożliwiających prowadzenie m.in. małych przedszkoli.

Zmiana „Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie „Parku Przemysłowego”” (na podstawie uchwały Nr II/28/2018 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 18 grudnia 2018 r.). Zmiana planu obejmie tereny o powierzchni około 3,4 ha. Ze względu na zmianę na tym terenie wcześniejszego planu nie spowoduje wzrostu powierzchni miasta objętej planami. Zmiana planu obejmuje tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Przedmiotem zmiany planu jest umożliwienie lokalizacji stacji elektroenergetycznej 110/15 kV wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

12. Ochrona środowiska

W 2018 roku w ramach ochrony środowiska gmina realizowała m.in. zadania z zakresu utrzymania i pielęgnacji zieleni, ochrony przed chorobami odzwierzęcymi, ochrony powietrza i edukacji ekologicznej. Dokonano kompleksowego przeglądu wszystkich drzew objętych ochroną gatunkową jako pomniki przyrody (w tym 10 pojedynczych egzemplarzy oraz grupa 11 platanów klonolistnych). Uzupełniono brakujące tabliczki pomnikowe, a także wykonano szczegółowe badania wewnątrz drzew pomnikowych przy zastosowaniu tomografu dźwiękowego, w celu zdiagnozowania stanu zdrowotnego drzew oraz ustalenia zakresu specjalistycznych zabiegów pielęgnacyjnych.

W oparciu o opracowaną ekspertyzę dendrologiczną sporządzono harmonogram prac pielęgnacyjnych, które zostały rozłożone na lata 2018-2020. W roku 2018 poddano pielęgnacji następujące drzewa:

- dąb szypułkowy rosnący w centrum parku Jagiellońskiego,
- wiąz szypułkowy rosnący na terenie parku 3 Maja,

- klon jawor rosnący w parku 3 Maja,
- grupę platanów klonolistnych w parku Popiela,
- klon zwyczajny w parku 3 Maja.

W 2018 r. 54 osoby zgłosiły zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa. Prezydent wniósł jeden sprzeciw wobec zamiaru usunięcia drzew rosnących przy ul. Żeglarskiej w Stargardzie. Wydano 144 zezwolenia na wycinkę drzew i krzewów. W 16 przypadkach odmówiono zezwolenia na usunięcie wnioskowanych drzew. W 2018 r. przeprowadzono pięć kontroli nasadzeń zamiennych wykonanych w 2015 r., zgodnie z art. 84 ustawy o ochronie przyrody kontrole nasadzeń przeprowadzane są po upływie 3 lat od wykonania nasadzeń zastępczych.

Ochrona przed chorobami odzwierzęcymi – komary, meszki, kleszcze

Działania profilaktyczne w 2018 r. obejmowały odkomarzanie parków i terenów rekreacyjnych (wykorzystanie środka działającego na komary, meszki, kleszcze) – akcją objęte ok. 91 ha, czterokrotnie od czerwca do listopada. Działania kontrolne obejmowały m. in. monitorowanie zgłaszanych przez mieszkańców uciążliwości.

Ochrona powietrza

Przedsięwzięcie pod nazwą „Poprawa jakości powietrza. Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” realizowany był w latach 2017 – 2018. Działania obejmowały likwidację pieców na opał stały w mieszkaniach osób fizycznych i w mieszkaniach komunalnych zarządzanych przez STBS. Dzięki realizacji programu osiągnięto zmniejszenie wskaźników emisji: pyłu PM 10, dwutlenku siarki, tlenku azotu, dwutlenku węgla, benzo(a)pirenu. Wymieniono 195 kotłów/pieców węglowych i zamontowano w ich miejscu: 105 kotłów gazowych, 12 kotłów na biomasę, 1 pompę ciepła, 1 piec elektryczny, 3 podłączenia do węzła ciepłowniczego.

Ponadto podejmowano działania informacyjne nt. warunków skorzystania z programu CZYSTE POWIETRZE (WFOŚiGW dysponent środków, realizacja do 31 grudnia 2027 roku). Działania obejmowały indywidualne informowanie, spotkania informacyjne dla mieszkańców w SCK – zrealizowano 4 spotkania, szkolenia z zakresu wypełniania druków wniosków wraz z ich weryfikacją. W 2018 roku miały miejsce 2 spotkania.

W roku 2018 odbyło się szkolenie pn.: „Szanse, możliwości i potencjał gmin w zarządzaniu ochroną przyrody”, w którym uczestniczyli m.in. przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego ze Stargardu, pracownicy Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie, zarządcy nieruchomości oraz dróg gminnych, powiatowych i krajowych. Szkolenie miało na celu wyeliminowanie nieprawidłowych działań zarządców, a tym samym zmniejszenie postępowań z obowiązkiem nałożenia kar za niszczenie zieleni.

Przeprowadzono również konkurs „Ogrody wokół nas”, w ramach którego w 2018 roku wpłynęły 84 zgłoszenia. Ponadto prowadzono szereg działań edukacyjnych we współpracy z placówkami oświatowymi.

Spalanie odpadów w piecach

Działania profilaktyczno-informacyjne obejmowały pouczenia i dystrybucję ulotek „Kochasz dzieci, nie pal śmieci”. Działania kontrolne obejmowały:

- interwencje z kontrolą spalania odpadów w piecach (protokół): 59,
- interwencje związane ze spalaniem odpadów poza spalarnią: 315, w tym: interwencje niepotwierdzone: 297 (w tym 57 na protokół),
- interwencje zakończone pouczeniem: 13 interwencji zakończono pouczeniem.

Odory

Działania profilaktyczno-informacyjne obejmowały współpracę z Dutch-Farmers, Agrofirmą Witkowo oraz z Oczyszczalnią Ścieków przy ul. Drzymały w zakresie ustalania miejsc i terminów realizacji prac powodujących emisję zapachową. Aktualny stan prawny nie normuje zapachowej jakości powietrza oraz nie wskazuje metod jej oceny. Działania kontrolne obejmowały kontrole źródeł powstawania i sposobu postępowania z nawozami organicznymi.

Poprawa warunków do korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększenie dostępności społeczności lokalnej do ROD, możliwość korzystania z terenów rekreacyjnych, ład przestrzenny

W 2018 r. został przeprowadzony otwarty konkurs ofert na realizację zadań związanych z rozwojem rodzinnych ogrodów działkowych na terenie miasta Stargard. Zarządy ROD mogły ubiegać się o gminne dotacje na inwestycje, które mają pozytywny wpływ na poprawę warunków korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększają dostępność społeczności lokalnej do ROD. W wyniku konkursu Małe granty zostały przyznane dla 6 ROD na łączną kwotę 17 277,00 zł. Duże granty – dla 3 ROD na łączną kwotę 58 393,00 zł.

13. Polityka społeczna

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej miasta Stargard, która jest elementem polityki społecznej państwa, jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Jest instytucją pomocniczą, która ma wspierać obywateli w zaspokajaniu ich potrzeb życiowych.

Do polityki społecznej miasta Stargard należy w szczególności:

- pomoc społeczna,
- realizowanie działań z zakresu zdrowia publicznego,
- wspieranie rodziny i seniorów,
- organizowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
- planowanie, koordynowanie i organizowanie działań mających na celu pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym niepełnosprawnym, bezdomnym, bezrobotnym,
- prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w zakresie kształtowania polityki mieszkaniowej oraz zaspokajania potrzeb mieszkaniowych stargardzkiej wspólnoty samorządowej, w tym mieszkaniach wspomaganych i chronionych.

13.1. Pomoc społeczna

Środowiskowy Dom Samopomocy

W 2018 roku zwiększono o 2 liczbę miejsc w Środowiskowym Domu Samopomocy typu AC (łącznie po remoncie są w nim 22 miejsca) i jednocześnie dostosowano obiekt do standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy m.in. poprzez wykonanie dodatkowych dwóch toalet oraz łazienki z dwoma prysznicami przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, powiększono powierzchnię placówki, zapewniając jednocześnie odpowiednią powierzchnię użytkową przypadającą na 1 uczestnika, obiekt został pozbawiony barier architektonicznych. Koszt inwestycji wyniósł 119 030,90 zł, z czego 1 000 zł stanowił wkład własny PCK Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego w Szczecinie, a pozostała kwota pochodziła z budżetu państwa, (przy czym 75 000 zł

zostało przekazane przez Wojewodę Zachodniopomorskiego na realizację zadania publicznego: Rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a 43 030,90 zł pochodziło z dotacji Wojewody na działalność bieżącą).

Dofinansowano zakup samochodu wyposażonego w windę do transportu osób niepełnosprawnych – uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy typu B prowadzonego na zlecenie Miasta przez stargardzkie Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną (ostateczny koszt dofinansowania zakupu samochodu wyniósł 72 600 zł).

Pomoc osobom bezdomnym

Przy wsparciu finansowym Banku Gospodarstwa Krajowego w 2018 r. wybudowano noclegownię dla osób bezdomnych. W noclegowni zapewnionych jest 49 miejsc. Koszt realizacji inwestycji poniesiony w latach 2016-2018 wyniósł 2 366 059,28 zł przy wsparciu finansowym BGK, które wyniosło 45% kosztów, tj. 1 064 726,67 zł. Pozostały koszt poniósł budżet miasta. Ponadto w wyniku przeprowadzonego konkursu ofert wyłoniono organizację pozarządową – Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej, które powierzono wyposażenie i prowadzenie noclegowni. Koszt wyposażenia i prowadzenia placówki w 2018 r. wyniósł 158 000 zł, a skorzystały z niej w listopadzie i grudniu ub.r. 32 osoby.

W roku 2018 służby oraz organizacje pozarządowe zajmujące się osobami bezdomnymi uzyskały wsparcie w związku ze zleceniem Gminie Miasto Szczecin realizacji zadania dotyczącego zapewnienia przez Miejską Izbę Wyrzeźwien w Szczecinie przyjmowania osób nietrzeźwych dowożonych z terenu Stargardu. Ze Stargardu do Izby Wyrzeźwien w Szczecinie w ubiegłym roku dowieziono 63 osoby.

Realizacja systemowych działań na rzecz przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności:

- program skierowany do osób zagrożonych eksmisją – 112 uczestników,
- schronienie – 159 osoby,
- streetworking – 248 osoby,
- ogrzewalnia – 262 osoby i łazienki – 188 osób,
- mieszkania wspomagane dla osób bezdomnych – 13 osób.

Na realizację zadania „Prowadzenie działań mających na celu rozwiązywanie problemu bezdomności” przeznaczono 119 940 zł z budżetu miasta.

Na prowadzenie Centrum Integracji Społecznej Gmina Miasto Stargard przekazała 226 000 zł z budżetu miasta – łączna liczba uczestników w 2018 r. wynosiła 95 osób.

Pomoc osobom bezrobotnym

W ramach tworzenia systemu wsparcia dla osób bezrobotnych w ramach promocji zawodowej i aktywizacji lokalnego rynku pracy zrealizowano program prac społecznie użytecznych. Prace wykonywało 49 osób.

Profesjonalizacja służb społecznych

W roku 2018 zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- Szkolenie uzupełniające z zakresu realizacji programu „Spójrz Inaczej” (podniesienie kompetencji nauczycieli będących wychowawcami w zakresie realizacji programu profilaktycznego z zakresu uzależnień). Przeszkolono 44 nauczycieli, którzy zostali wychowawcami w roku szkolnym 2018/2019. Szkolenie „Spójrz inaczej na agresję”, w ramach którego przeszkolono 12 pedagogów szkolnych. Warsztaty superwizyjne dla 32 chętnych nauczycieli mające na celu dokonanie analizy skuteczności niniejszego programu w zakresie

zmian postaw oraz zachowań dzieci, a także zwiększenie efektywności pracy wychowawczej w klasach. Na niniejszy cel przeznaczono 45 940,36 zł budżetu miasta.

- 5 pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uzyskało specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, natomiast 2 pracowników socjalnych rozpoczęło specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny i 5 pracowników rozpoczęło specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Ponadto 68 pracowników Ośrodka wzięło udział w 40 szkoleniach.

13.2. Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Podstawowym zadaniem MOPS jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, tj. przede wszystkim wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz realizacja rządowych programów pomocy społecznej i miejskich programów osłonowych. Ponadto w 2018 roku MOPS realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i zryczałtowanych dodatków energetycznych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- organizowanie i finansowanie prac społecznie użytecznych,
- prowadzenie obsługi technicznej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy,
- prowadzenie postępowań i realizacja świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Stargard,
- prowadzenie postępowań i realizacja świadczeń wychowawczych,
- prowadzenie postępowań i realizacja rządowego programu „Dobry start”.

Pomoc społeczna

W 2018 roku z pomocy społecznej korzystało 1885 rodzin (w tym 562 rodziny z dziećmi, 297 rodzin niepełnych i 318 rodzin emerytów i rencistów). W stosunku do 2017 roku zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, a liczba osób w tych rodzinach wzrosła o 102 do liczby 3486.

W ramach pomocy społecznej najczęściej udzielanymi formami świadczeń były: zasiłki okresowe – 604 rodziny, zasiłki stałe – 474 rodziny, zasiłki celowe i celowe specjalne (w tym na opał, leki, ubranie) – 674 rodziny, usługi opiekuńcze – 213 rodzin, składki na ubezpieczenie zdrowotne - 436 rodzin.

Ponadto MOPS ponosił odpłatność za 154 osoby przebywające w domach pomocy społecznej, skierował 49 osób do wykonywania prac społecznie użytecznych, 64 osoby skierował do realizacji programu reintegracji społecznej i zawodowej realizowanego przez CIS oraz wydał 369 decyzji administracyjnych dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

W ramach realizacji rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, pomocą w formie posiłków i zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności objęto 1466 rodzin. W ramach tego programu 274 uczniów otrzymywało w roku szkolnym pomoc w formie pełnego obiadu w szkole.

Bez względu na posiadany dochód, osobom i rodzinom mającym trudności lub potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, udzielana była pomoc w ramach pracy socjalnej (1287 rodzin). Udzielono także 1230 porad prawnych oraz przeprowadzono 1492 konsultacje w zakresie poradnictwa psychologicznego i rodzinnego dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Specjaliści z Zespołu Psychologiczno- Terapeutycznego prowadzili terapię w 186 rodzinach.

W kręgu zainteresowania pracowników socjalnych w 2018 r. były 284 osoby bezdomne (277 osób dorosłych i 7 dzieci), w tym: 187 osób przebywających na terenie miasta, 26 stargardzian przebywających poza Stargardem oraz 71 osób bezdomnych spoza Stargardu.

Dodatki mieszkaniowe i zryczałtowany dodatek energetyczny

W 2018 roku przyjęto 1857 wniosków o dodatek mieszkaniowy. W 1786 przypadkach wydano decyzję przyznającą dodatek. Kwoty dodatków przekazywane były na konta 47 administratorów. W 94 przypadkach pracownicy socjalni przeprowadzili u wnioskodawców wywiady środowiskowe. W stosunku do roku 2017 zarówno ilość wniosków, jak i kwota wypłacanych dodatków zmniejszyła się. Największy spadek oscylujący na poziomie 17,62% nastąpił w zasobach STBS Sp. z o.o.

Zryczałtowany dodatek energetyczny wypłacano 201 rodzinom w związku z przyjętymi 445 wnioskami.

Obniżki czynszów

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2018 r. udzielono obniżek czynszu na łączną kwotę 76 016,16 zł. 32 najemców uzyskało obniżkę w wysokości 40%, a 2 obniżki w wysokości 20%. Podnajemcy otrzymali 1 obniżkę w wysokości 60%, 54 obniżki w wysokości 40% i 1 obniżkę w wysokości 30%. Natomiast w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2018 r. łączna wartość obniżek czynszu wyniosła 73 364,78 zł. 26 najemców uzyskało obniżkę w wysokości 40%, a 2 obniżki w wysokości 30%. Podnajemcy otrzymali 2 obniżki w wysokości 60%, 52 obniżki w wysokości 40%, 3 obniżki w wysokości 30% i 1 obniżkę w wysokości 20%.

Świadczenia rodzinne i alimentacyjne

W 2018 roku ze świadczeń rodzinnych korzystały 4294 rodziny. Wypłacono następujące formy świadczeń:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami – 1 787 rodzin
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 493 rodziny na 498 dzieci
- świadczenie rodzicielskie – 322 rodziny
- zasiłek pielęgnacyjny – 2225 osób
- świadczenie pielęgnacyjne – 253 osoby
- zasiłek dla opiekuna – 79 osób
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 91 osób
- świadczenie za życiem – 9 świadczeń

W ramach funduszu alimentacyjnego wypłacono świadczenia alimentacyjne dla 537 rodzin na 782 osoby uprawnione. W 2018 roku w rejestrach MOPS figurowało 841 dłużników alimentacyjnych, dla których ze względu na miejsce zamieszkania Prezydent Miasta Stargard był organem właściwym.

Świadczenie wychowawcze

W 2018 roku świadczenie wychowawcze pobierało 4241 rodzin na 6123 dzieci. Świadczenie na pierwsze dziecko przysługiwało po spełnieniu kryterium dochodowego. Świadczenie na kolejne dzieci przyznawane były bez względu na dochód rodziny.

Rządowy program „Dobry start”

Świadczenie wypłacane bez względu na dochód, jednorazowo w wysokości 300 zł. W roku 2018 wypłacono 7013 dla 5203 rodzin.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Stypendia szkolne dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych przysługują po spełnieniu kryterium dochodowego. W okresie styczeń – czerwiec 2018 roku pomoc otrzymało 398 uczniów, a w okresie wrzesień – grudzień 2018 roku – 228 uczniów. Ponadto wypłacono jeden zasiłek szkolny, który przyznano w związku ze zdarzeniem losowym.

13.3. Zdrowie

W ramach kierunku wspierania wszelkich działań na rzecz poprawy warunków świadczonych usług w obiektach służby zdrowia, dokonano zakupu aparatury i sprzętu medycznego, a także przeprowadzono modernizację/przywrócenie sprawności systemów bezpieczeństwa Samodzielnego Publicznego Wielospecjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stargardzie przy ul. Wojska Polskiego 27. Na zadanie wydatkowano środki z budżetu miasta w wysokości 1 626 800 zł.

13.4. Rodzina

Żłobki i kluby dziecięce

Gmina Miasto Stargard zgodnie z uchwałą Nr XIV/177/2012 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 31 stycznia 2012 r., zmienioną uchwałą Nr XI/100/2015 z dnia 29 września 2015 r. udziela dotacji celowych z przeznaczeniem na dofinansowanie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w wysokości 350 zł miesięcznie na każde dziecko objęte opieką i zamieszkałe na terenie Stargardu, a w przypadku objęcia opieką dziecka niepełnosprawnego dotację zwiększa się o 30%, tj. 455 zł. W 2018 r. z dofinansowania skorzystały 3 żłobki oraz 1 klub dziecięcy, działający do końca czerwca (14 miejsc). Na niniejszy cel przeznaczono 214 200,00 zł z budżetu miasta.

	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba zatrudnionych opiekunów
Żłobki publiczne	1	193	28
Żłobki niepubliczne	6	129	19
RAZEM	7	322	47

W ramach działania w zakresie zwiększania jakości oferty edukacyjnej i dostosowania jej do potrzeb beneficjentów i rynku pracy w 2018 r zrealizowano:

1. Program „Szkoła, Rodzina, Środowisko”. Łączny koszt realizacji Programu z budżetu miasta wyniósł 568 274,45 zł.
2. Profilaktyczne zajęcia pozalekcyjne, Ferie Zimowe 2018, Wakacje Letnie dla dzieci i młodzieży z Osiedla Lotnisko. Stowarzyszenie „Potrzebny Dom” otrzymało na ten cel z budżetu miasta środki w wysokości 16 000 zł.
3. Transport żywności unijnej i prowadzenie punktu jej wydawania dla najuboższych mieszkańców miasta. Z żywności skorzystało ok. 1653 osób (353 osoby w punkcie

prowadzonym przez Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz ok. 1300 osób w punkcie prowadzonym przez Chrześcijańską Służbę Charytatywną). Przeznaczono na niniejszy cel 11 000 zł z budżetu Miasta.

4. Prowadzenie przez Stowarzyszenie Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi grupy wsparcia dla rodziców i opiekunów niepełnosprawnych dzieci. Stowarzyszenie otrzymało na ten cel z budżetu miasta środki w wysokości 6 000 zł.
5. Prowadzenie konsultacji prawnych dla osób doznających przemocy. Przeznaczono na niniejszy cel 9 900 zł z budżetu Miasta.
6. Program „Na Start” – mieszkalnictwa skierowanego do wychowanków pieczy zastępczej. W mieszkaniach wspomaganych zamieszkiwało 8 osób. Miasto współfinansowało zapewnienie asystenta w ww. mieszkalnictwie. Koszt budżetu miasta: 21 500 zł.
7. Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej (przez Caritas Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej, której bezpośrednim realizatorem jest Centrum Socjalne Caritas). Przeznaczono na niniejszy cel 23 417 zł z budżetu miasta (20 dzieci).
8. Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej (przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec Stargard). Przeznaczono na niniejszy cel 20 000 zł z budżetu miasta (82 dzieci).
9. Prowadzenie trzech placówek wsparcia dziennego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie. Przeznaczono na niniejszy cel 120 000 zł z budżetu miasta (86 dzieci).
10. Zorganizowanie dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym lub problemem przemocy obozów socjoterapeutycznych (przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec Stargard). Koszt obozu pokryty z budżetu miasta (15 dzieci).
11. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował podczas wakacji obóz socjoterapeutyczny dla 28 dzieci z rodzin pozostających w kryzysie.

13.5. Seniorzy

W ramach działania na rzecz wsparcia seniorów w ich integracji i pełnym dostępie do oferty edukacyjnej, kulturalnej, usług zdrowotnych, rekreacji i wypoczynku w roku 2018 zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

1. Aktywizacja społeczna seniorów poprzez prowadzenie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Stargardzie. Stowarzyszenie UTW zrzesza 550 członków w różnych sekcjach. Koszt działalności z budżetu miasta to 8 800 zł.
2. Klub Seniora na os. Lotnisko w Stargardzie, do którego blisko 110 osób, prowadzony przez Stowarzyszenie „Potrzebny Dom”. Koszt realizacji zadania z budżetu miasta 5 000 zł.
3. Prowadzenie Klubu Seniora przez Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów zrzesza ponad 3 700 członków. Koszt realizacji zadania z budżetu miasta wynosi 16 000 zł.
4. Realizacja programu „Nie Sami” – mieszkalnictwa dostosowanego do potrzeb osób powyżej 55. roku życia. W mieszkaniach wspomaganych zamieszkiwało 26 osób.
5. Kawiarenka Senioralna Międzypokoleniowa na os. Kluczewo w Stargardzie, prowadzona jest przez parafię pw. św. Krzyża. Koszt utworzenia i wyposażenia Kawiarenki wyniósł 25 000 zł.

6. Utworzenie i wyposażenie Klubu „Senior+” na os. Lotnisko. Kwota inwestycji wyniosła 118 298,46 zł, w tym 24 840,14 zł to udział budżetu miasta, a kwota 93 458,32 zł to wsparcie z budżetu państwa. Uruchomienie nastąpiło w 2018 r.
7. Prowadzono 1 dom dziennego pobytu: Prowadzenie Dziennego Domu „Senior+”- 28 seniorów skorzystało z Dziennego Domu „Senior+”, w trakcie roku wydano 12 decyzji wygaszających. Koszt funkcjonowania Dziennego Domu Senior+ to 184 378 zł, z czego z budżetu państwa 62 253 zł, a z budżetu miasta 122 125 zł.

Natomiast w ramach przeciwdziałania izolacji i wykluczeniu społecznemu seniorów zamieszkujących Stargard w roku 2018 zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

1. Stargardzka Karta Seniora – przeznaczona dla mieszkańców Stargardu powyżej 60. roku życia. Uprawnia osoby, które posiadają Kartę do ulg i zniżek udzielonych przez firmy i instytucje, które włączyły się do programu- w 2018 r wydano 1251 SKS.
2. „Krzeselko dla Seniora” - wystawiane w czasie godzin otwarcia siedziby firm i instytucji umożliwia mieszkańcom miasta skorzystanie z chwili wytchnienia podczas przemieszczania się po mieście w celu załatwiania różnych spraw. Wystawiane krzeselko oznakowane jest naklejką „Krzeselko dla Seniora”. Oprócz kwestii stworzenia osobie starszej możliwość odpoczynku, Krzeselko jest również symbolem budowania społeczeństwa obywatelskiego, a także uwrażliwienia mieszkańców naszego Miasta na potrzeby seniorów.
3. Stargardzkie Dni Seniora (odbywające się od 2016 r.) i kampania „Rodzina z osobą starszą” (zainicjowana w 2018 r.) działania obejmujące cykl kilkudniowych wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym. Poprzez zaangażowanie osób starszych promują aktywność sportową oraz integrację wewnątrz - i międzypokoleniową. W roku 2018 Stargardzkie Dni Seniora zorganizowano wspólnie z kampanią „Rodzina z osobą starszą”, a łączny koszt organizacji to 57 023,36 zł. W ramach kampanii wydano m.in. poradnik „Rodzina z osobą starszą”.
4. Program „Stargard Przyjazny Starzeniu” – został opracowany przez Zespół Koordynacyjny powołany przez Prezydenta Miasta oraz 8 grup roboczych działających w ramach Zespołu. W sumie w pracach grup udział wzięło 61 osób. Grupy odbyły 16 spotkań roboczych, podczas których pracowały nad diagnozą oraz propozycją działań w 8 obszarach tj. przestrzenie publiczne i budynki, transport, mieszkalnictwo, partycypacja społeczna, szacunek i inkluzja społeczną, partycypacja obywatelska i zatrudnienie, komunikacja i informacja, wsparcie społeczności i usługi zdrowotne.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy opracowano cele w ww. obszarach tematycznych, a ich realizację zaplanowano na najbliższe 3 lata.

13.6. Osoby niepełnosprawne

W ramach działania na rzecz stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych w roku 2018 zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

1. Poprawa zdrowia i sprawności fizycznej osób chorych na SM i z chorobami narządów ruchu. Z zadania skorzystały 24 osoby. Koszt budżetu miasta: 4 800 zł.
2. Rehabilitacja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu osób niewidomych i słabo widzących. W ramach zadania 100 osób skorzystało z porad Punktu doradczo – informacyjnego. Koszt budżetu miasta: 5 200 zł.
3. Prowadzenie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci. Z zadania skorzystało 32 dzieci. Koszt budżetu miasta: 18 000 zł.

4. Wszechstronna poprawa sprawności kobiet dotkniętych chorobą raka piersi oraz prowadzenie działań w tym zakresie. Z zadania skorzystało 160 osób. Koszt budżetu miasta: 6 000 zł.
5. Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Z usług opiekuńczych skorzystało 217 osób (w tym 40 osób korzystało z usług świadczonych przez opiekunki z Centrum Integracji Społecznej), natomiast ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 37 osób (w tym 33 – świadczone przez organizację pozarządową). Koszt specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki MOPS to 28.751,65 zł, natomiast świadczenie usług zlecone Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie to 170 500 zł (w tym z budżetu miasta 43 500 zł i 127 000 zł z budżetu Wojewody). Koszt świadczenia usług opiekuńczych przez opiekunki zatrudnione w MOPS wyniósł 1 751 880,40 zł, natomiast koszt usług opiekuńczych zleconych do realizacji CIS wyniósł 116 684 zł.
6. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych z różnymi rodzajami niepełnosprawności poprzez poprawę sprawności fizycznej, z zadania skorzystało 50 osób. Koszt budżetu miasta: 1 500 zł.
7. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży poprzez dostęp do specjalistycznych terapii. Z zadania skorzystało 30 dzieci, a ich rodzice uzyskali wsparcie w postaci poszerzenia swoich kompetencji wychowawczych dzięki uczestnictwu w Klubie Rodzica. Koszt budżetu miasta: 12 000 zł.
8. Prowadzenie Punktu Wczesnego Wykrywania Cukrzycy. W ramach zadania Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejski w Stargardzie wykonał 638 pomiarów. Koszt budżetu miasta: 3 000 zł.
9. Prowadzenie świetlicy integracyjnej dla dzieci z autyzmem i ich rodzin. Zadanie realizował Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu w Stargardzie, a skorzystało z niego 31 dzieci, w tym 15 podopiecznych Ośrodka i 16 dzieci w trakcie diagnozy. Koszt budżetu miasta: 6 000 zł.
10. Organizowanie i prowadzenie grupy wsparcia oraz terapii dla rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych. Zadanie realizowało Stowarzyszenie Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi w Stargardzie. Z zadania skorzystało ok. 40-50 rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych. Koszt budżetu miasta: 6 000 zł.
11. Funkcjonowały dwa Środowiskowe Domy Samopomocy:
  - Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 42 uczestników. Koszt: 851 701,40 zł, w tym środki własne budżetu miasta: 40 000 zł, środki zlecone: 811 701,40 zł.
  - Środowiskowego Dom Samopomocy typu AC dla dorosłych osób przewlekłe psychicznie chorych oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. 25 uczestników. Koszt (zadanie zlecone): 272 915,2 zł.

W ramach działania integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem zrealizowano program „Bez Barrier” – mieszkalnictwa wspomaganego dla osób niepełnosprawnych. W mieszkaniach wspomaganych w ramach programu „Bez Barrier” zamieszkiwały 52 osoby niepełnosprawne (w tym 33 osoby niepełnosprawne intelektualnie). Koszt zapewnienia specjalistycznych usług opiekuńczych w ww. mieszkalnictwie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie wyniósł 170 500 zł, w tym z budżetu miasta 43 500 zł i 127 000 zł z budżetu Wojewody.

13.7. Uzależnienia

W ramach wzmocnienia i rozbudowy zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień w roku 2018 zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

1. Realizacja działań zmierzających do zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych. Na niniejszy cel przeznaczono 36 440 zł z budżetu miasta (57 osób).
2. Działalność Stargardzkiego Stowarzyszenia Klub Abstynenta „ALA” stwarzającego środowisko alternatywne dla abstynentów, osób uzależnionych i ich rodzin oraz promującego zdrowy styl życia, dając możliwość uczestnictwa mieszkańcom w grupach samopomocowych, działaniach edukacyjnych, integracyjnych i profilaktycznych. Na niniejszy cel przeznaczono 64 300 zł z budżetu miasta. 193 uczestników, przy czym jedna osoba mogła uczestniczyć w kilku spotkaniach grup.
3. Organizacja obozów terapeutycznych dla rodzin. Zadanie realizowane w ramach Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”, którego łączny koszt z budżetu miasta wyniósł 356 693,61 zł. 28 uczestników obozów.
4. Organizacja obozu socjoterapeutycznego dla dzieci. Działanie realizowane w ramach prowadzenia świetlicy socjoterapeutycznej (przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec Stargard). Przeznaczono na niniejszy cel 20 000 zł z budżetu miasta. 15 uczestników obozu.
5. Prowadzenie świetlic realizujących program socjoterapeutyczny. Na niniejszy cel przeznaczono 49 417 zł z budżetu miasta. 108 uczestników świetlic.
6. Prowadzenie gminnego ośrodka wsparcia dla kobiet i kobiet z dziećmi pozbawionymi schronienia. Na niniejszy cel przeznaczono 270 000 zł z budżetu miasta. 34 osób otrzymało schronienie.
7. Realizacja Programu "Szkoła, Rodzina, Środowisko", szerzej opisany str. 33 – 34.
8. Organizacja obozu rehabilitacyjno-terapeutycznego. Na niniejszy cel przeznaczono 6 987 zł z budżetu miasta. 10 uczestników obozu.
9. Prowadzenie bezpiecznego pokoju przesłuchań dzieci ofiar przemocy (53 dzieci).
10. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób używających substancji psychotropowych i ich rodzin. Na niniejszy cel przeznaczono 40 000 zł z budżetu miasta. Z różnych form wsparcia oferowanych przez punkt skorzystało 250 osób (przy czym jedna osoba mogła uczestniczyć w kilku działaniach).
11. Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu promocję zdrowego stylu życia i edukację społeczną. Na niniejszy cel przeznaczono 7 000 zł z budżetu miasta.
12. Kampania edukacyjno-informacyjna, w ramach której przekazywane były wiadomości o możliwości uzyskania pomocy dla rodzin udzielanej w Stargardzie w ramach akcji „Stargard Przyjazny Rodzinie”-cykl „Rodzina z osobą uzależnioną”. Na niniejszy cel przeznaczono 7 996,88 zł.
13. Zorganizowano w ramach jubileuszu 15-lecia Program „Szkoła, Rodzina, Środowisko” imprezę sportowo-rekreacyjną pn. „Sportowe Potyczki- Rodzina i Promyczki”, w której uczestniczyły dzieci ze wszystkich stargardzkich szkół podstawowych. Na niniejszy cel przeznaczono 8 997,45 zł.

13.7. Mieszkania

W ramach działania w zakresie zwiększenia ilości mieszkań socjalnych w Stargardzie w roku 2018 zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- Przekwalifikowano lokale z mieszkaniowego zasobu miasta na lokale socjalne - 17 mieszkań.
- Przeprowadzono działania w celu pozyskania nowych mieszkań, które Miasto wskazuje do zasiedlenia osobom uprawnionym do przydziału lokalu komunalnego. Stargardzkie TBS Sp. z o. o. realizowało budowę budynku przy ul. Andersa 29, w którym w 2019 r. zostaną oddane do zasiedlenia 23 mieszkania o projektowanej powierzchni użytkowej 1.051 m². Budynek jest budowany przy udziale wsparcia finansowego BGK, które nie może przekroczyć 42,67% kosztów inwestycji, udział STBS wyniesie 18,65%, a pozostały koszt poniesie budżet miasta.
- Gmina Miasto Stargard aplikowała w III kwartale ub. r. do BGK o wsparcie finansowe budowy kolejnego budynku przy ul. Śniadeckiego – z 24 mieszkaniami o projektowanej powierzchni użytkowej 1 118 m². Oddanie budynku do użytkowania planuje się na wrzesień 2020 r. Wsparcie finansowe BGK wyniesie do 44,99% faktycznych kosztów inwestycji. Pozostały wkład finansowy wniesie Miasto: 44,99% kosztów i TBS: 10,02%. Mieszkania, które powstaną w nowo budowanych budynkach, zostaną oddane do zasiedlenia osobom uprawnionym do przydziału lokalu mieszkalnego docelowego z mieszkaniowego zasobu Miasta, m.in. osobom oczekującym na zamianę dotychczas zajmowanego mieszkania komunalnego, które chcą poprawić swoje warunki mieszkaniowe. Osoby te pozostawią do dyspozycji Miasta dotychczas zajmowane lokale, które mogą zostać przeznaczone do najmu socjalnego.
- W 2018 r. Stargardzkie TBS Sp. z o.o. kontynuowało realizację Programu „Potrzebny Dom”. Program „Potrzebny Dom” to szczególna forma zaspokajania lokalnych potrzeb mieszkaniowych, bo jest kierowana do szczególnej grupy osób, mieszkańców znajdujących się w sytuacji życiowej wymagającej szerokiego wsparcia. Mieszkania wspomagane są formą pomocy przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia (poprzez mieszkania - inkubatory) lub zapewniającą warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku w integracji ze społecznością lokalną (poprzez mieszkania docelowe). Budowanie i funkcjonowanie mieszkań wspomaganych regulują akty prawne Miasta i porozumienia zawarte pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w Programie. Inicjatywa opiera się na współdziałaniu Samorządu Miasta Stargard, organizacji pozarządowych i Stargardzkiego TBS Sp. z o.o. W ramach programu funkcjonuje 5 podprogramów: „Bez barier” – dla osób niepełnosprawnych, „Nie sami” – dla osób starszych, „Na start” – dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, „Nasz dom” – dla dzieci pozbawionych domu rodzinnego, „Od nowa” – dla osób bezdomnych. Spośród 60 wolnych lokali w dyspozycji miasta rozdysponowanych w 2018 roku 1 lokal przeznaczono na wspomagany socjalny komunalny, 1 lokal wspomagany z zasobów Spółki w ramach programu „Od Nowa”, 1 lokal z zasobów Spółki w ramach programu „Na Start”,

14. Oświata i edukacja

14.1. Przedszkola

W 2018 roku w Stargardzie funkcjonowało 7 przedszkoli publicznych i 14 przedszkoli niepublicznych. Do przedszkoli publicznych uczęszczało 1505 dzieci, które tworzyły 67 grup, z czego 11 to grupy integracyjne. W 2018 roku przedszkola publiczne zatrudniały 159 nauczycieli na 145,09 etatach. Średnia liczba dzieci w grupie wynosiła 22 osoby.

14.2. Szkoły podstawowe

Do 11 publicznych szkół podstawowych uczęszczało w 2018 roku 6145 uczniów. Łączna liczba klas w szkołach podstawowych wynosiła 289, z czego 12 klas profilowanych. Szkoły podstawowe zatrudniały w 2018 roku 647 nauczycieli na 603,65 etatach. Średnia liczba uczniów w klasie wynosiła 21 osób.

Stargardzkie szkoły podstawowe posiadają oddziały mistrzostwa sportowego i 12 klas profilowanych. Klasy mistrzostwa sportowego funkcjonują:

- w Szkole Podstawowej nr 3 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego – klasy piłki nożnej i koszykówki,
- w Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego – klasy koszykówki chłopców i siatkówki dziewcząt.

Oprócz klas sportowych w Szkole Podstawowej nr 11 funkcjonują klasy o profilu matematycznym.

Od 1 września 2018 r. działalność rozpoczęła Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia w Stargardzie, w której działała 1 klasa muzyczna licząca 16 uczniów, a zatrudnienie znalazło 16 nauczycieli na 4,42 etatach. Szkoła muzyczna prowadzi klasy takich instrumentów jak: fortepian, skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas i gitara.

Ogólna liczba nauczycieli w stargardzkich przedszkolach, szkołach i placówce oświatowo-wychowawczej wynosiła 822 osoby, z czego:

- stażyści – 29
- nauczyciele kontraktowi – 133
- nauczyciele mianowani – 192
- nauczyciele dyplomowani – 468.

	Liczba placówek	Liczba dzieci	Liczba klas	Liczba klas profilowanych	Liczba zatrudnionych nauczycieli	Liczba etatów
Przedszkola publiczne	7	1 505	67	Wśród 67 oddziałów jest 11 grup integracyjnych	159	145,09
Przedszkola niepubliczne	14, w tym 1 punkt przedszkolny	828	40	0	119	117,21
Szkoły podstawowe publiczne	11 Wśród 11 szkół podstawowych są 2 z oddziałami mistrzostwa sportowego	6145	289	Wśród 289 klas jest 12 klas profilowanych	647	603,65
Szkoły podstawowe niepubliczne	2	53	5	0	17	9,86

Szkoła muzyczna	1 – rozpoczęła działalność od 1 września 2018r.	18	1	16	4,42
------------------------	---	----	---	----	------

Wykaz miejskich placówek oświatowych

Placówka	Adres
Szkoła Podstawowa nr 1	ul. Sienkiewicz 8 sp1@stargard.edu.pl
Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi	os. Zachód A/5 sekretariat@zsostargard.pl
Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego	ul. Limanowskiego 7 sp3stargard@wp.pl
Szkoła Podstawowa nr 4	ul. Wielkopolska 30 sp4stargard@wp.pl
Szkoła Podstawowa nr 5	ul. Kuśnierzy 7 sekretariat@sp5stargard.edu.pl
Zespół Szkolno Przedszkolny nr 1 - Szkoła Podstawowa nr 6 i Przedszkole Miejskie nr 7	ul. Armii Krajowej 1 poczta@sp6stargard.net
Szkoła Podstawowa nr 7	pl. Majdanek 13 sp7@sp7.stargard.edu.pl
Szkoła Podstawowa nr 8	ul. Traugutta 16 sekretariat@sp8.stargard.edu.pl
Szkoła Podstawowa nr 9	ul. Popiela 2 sekretariat@sp9.stargard.pl
Szkoła Podstawowa nr 10	ul. Szkolna 2 sekretariat.sp10.stargard@wp.pl
Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego	os. Zachód B/15 sekretariat@sp11stargard.pl
Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia	ul. Popiela 2 sekretariat@osm.stargard.pl
Przedszkole Miejskie nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi	ul. Spichrzowa 6 pm1@um.stargard.pl
Przedszkole Miejskie nr 2	ul. Mieszka I 2 pm2@um.stargard.pl
PM Przedszkole Miejskie nr 3	os. Zachód A/18 pm3@um.stargard.pl
Przedszkole Miejskie nr 4	os. Zachód B/2 pm4@um.stargard.pl
Przedszkole Miejskie nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi	ul. Lechicka 11 pm5@um.stargard.pl
Przedszkole Miejskie nr 6	ul. Niewiadomskiego 14 pm6@um.stargard.pl
Młodzieżowy Dom Kultury	ul. Portowa 3 sekretariat@mdk.stargard.pl

14.3. Młodzieżowy Dom Kultury w Stargardzie

Młodzieżowy Dom Kultury działający w Stargardzie od 1950 roku jest placówką wychowania pozaszkolnego działającą w ramach ogólnego systemu edukacji narodowej, organizującą w czasie

wolnym od nauki zajęcia wychowawczo-dydaktyczne z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz pozaszkolną. Umożliwia aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zdolności, talentów, zainteresowań. Organizując otwarte imprezy kulturalne, stwarza dzieciom i młodzieży możliwość udziału w konkursach, przeglądach, festiwalach, warsztatach, plenerach, regatach.

MDK w 2018 r. zatrudniało 16 nauczycieli na 13 etatach (11 dyplomowanych, 5 mianowanych). Skupiło ponad 800 uczestników. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do soboty w zabytkowym budynku przy ulicy Portowej 3 w Stargardzie o powierzchni ponad 1600 m kw., a także w Ośrodku Wodnym nad jeziorem Miedwie, dzierżawionym nieodpłatnie od gminy Kobylanka, wyposażonym w 5 jachtów kabinowych, 6 łodzi typu Omega oraz 8 jednostek mniejszych typu Optymist. MDK korzystało również z sali baletowej Stargardzkiego Centrum Kultury oraz z sali gimnastycznej II Liceum Ogólnokształcącego w Stargardzie.

Placówka w znacznym stopniu zaspokaja potrzeby społeczności lokalnej poprzez szeroką ofertę zajęć: tanecznych, wokalnych, plastycznych, teatralnych, malarstwa sztalugowego, grafiki warsztatowej, ceramiki i rzeźby, rękodzieła artystycznego, Akademii Przedszkolaka, modelarstwa okrętowego i lotniczego, fotograficznych, realizacji dźwięku, gry na gitarze i instrumentach klawiszowych, gry na bębnach-Djembe, szachowych, żeglarskich. MDK prowadzi również zajęcia Arteterapii dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Uczestnicy zdobywają wysokie lokaty podczas ogólnopolskich i międzynarodowych festiwali i konkursów.

Młodzieżowy Dom Kultury jest organizatorem imprez, wystaw, konkursów i przeglądów skierowanych do dzieci i młodzieży. Do najważniejszych z nich w 2018 roku należały:

- regaty „O Błękitną Wstęgę Jeziora Miedwie”,
- regaty „O Złotą Dynię”,
- Ogólnopolski Festiwal Piosenki "Dozwolone do lat 19",
- konkurs plastyczny „Ale jaja”,
- Miejski Konkurs Języka Angielskiego,
- turnieje szachowe dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- Przegląd Piosenki Przedszkolnej „Od przedszkola do Idola”,
- spektakle zimowe zespołu wokalnego „Rupaki” pt. „Biała Pierzynka”,
- spektakle teatralne Teatru „Emigatis” „Straszydełka”, „Sytuacje rodzinne”, „Kolory”,
- koncerty zespołów tanecznych na koniec roku szkolnego,
- wystawy prac ceramiki i rzeźby w Galerii Starówka,
- koncerty Pracowni Muzycznej „Instrumentarium”,
- wystawa Szopki Bożonarodzeniowej „Jezus narodził się w Stargardzie” z tematem przewodnim Bramy Wałowej oraz „Szeptającej Golgoty”,
- koncert kolęd i pastorałek „Kolędujemy ze Stargardem” w kościele Chrystusa Króla Wszechświata na os. Chopina („Rupaki”, „Dziki Wino”, „Layla”),
- warsztaty taneczne „Taniec & ruch” dla przedszkolaków z Przedszkola Miejskiego nr 5 z oddziałami integracyjnymi „Bajkowy zakątek”,
- koncert stypendysty Prezydenta Miasta „Marcin Momot – elektrycznie”,
- warsztaty ceramiki i rzeźby „Cericus Stargardinum” – z udziałem uczniów z Gimnazjum Katolickiego,
- spektakl „Trójkątna Bajka” teatryku „Pestka” w reż. Ewy Kryszan,
- warsztaty taneczne „Narodowy taniec” - polsko-ukraińsko-niemiecka wymiana młodzieży,
- warsztaty plastyczne „Ptaki Pokoju” w ramach polsko-ukraińsko-niemieckiej wymiany młodzieży,
- wystawa historyczna „Stalagi w II Okręgu Wojskowym. Obozy jenieckie dla szeregowych i podoficerów w II Okręgu Wojskowym Wehrmachu w latach 1939-1945”,

- warsztaty fotograficzne upamiętniające Wielkich Rodaków #wielcy_jak_my Ignacy Paderewski i Maria Skłodowska-Curie.

Młodzieżowy Dom Kultury jako placówka nieferyjna zorganizowała półkolonie podczas wakacji i ferii zimowych, także zimowisko w Zakopanem. Z inicjatywy wychowanków zorganizowano wyjazdy zagraniczne w okresie wakacji.

Placówka posiada dobrze wyposażone Studio Nagrań i Realizacji Dźwięku, dzięki temu realizuje nagrania dźwiękowe oraz zapewnia akustyczną obsługę wielu imprez. W 2018 roku podczas 58 sesji nieodpłatnie dokonano 41 nagrań.

Wysokość subwencji oświatowej dla Młodzieżowego Domu Kultury w 2018 roku wynosiła 1 618 596,68 zł.

15. Kultura, sport i turystyka

W 2018 roku, podobnie jak w poprzednich latach, mieszkańcy oraz odwiedzający Stargard, korzystali z bogatej oferty kulturalnej, sportowej i turystycznej. Zadania w tym zakresie były realizowane m.in. przez miejskie instytucje, takie jak: Stargardzkie Centrum Kultury, Muzeum Archeologiczno-Historyczne, Książnica Stargardzka, Ośrodek Sportu i Rekreacji.

15.1. Działalność Stargardzkiego Centrum Kultury

Stargardzkie Centrum Kultury istnieje od 1983 roku. Instytucja organizuje i prowadzi działalność kulturalną na terenie miasta. Jej celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców oraz osób przebywających w Stargardzie, a do podstawowych zadań należą: rozbudzenie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych, edukacja kulturalna, organizowanie imprez, prowadzenie kina, prowadzenie działalności wystawienniczej, prowadzenie własnej działalności marketingowej, realizacja przyjętych zadań w ramach odrębnych umów zawartych przez Organizatora lub SCK.

SCK jest właścicielem kompleksu budowlanego leżącego przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 105 oraz użytkownikiem Amfiteatru Miejskiego i Teatru Letniego. Ma do dyspozycji 38,5 etatu i zatrudnia pracowników administracji, pracowników obsługi, pracowników merytorycznych oraz instruktorów pracowni tematycznych zatrudnionych na umowy cywilno-prawne.

Wysokość dotacji podmiotowej otrzymanej przez SCK z budżetu Miasta w 2018 roku wyniosła 3 285 500,00 zł, a dotacji celowych – 523 108,00 zł. Instytucja pozyskała dodatkowe środki na działalność z tytułu realizacji zadań projektowych, przychody własne z tytułu sprzedaży usług kulturalnych, ze sprzedaży towarów w bufecie pozostałych usług operacyjnych w wysokości 2 681 569,71 zł. przy kosztach funkcjonowania w wys. 6 074 124,32 zł.

W 2018 roku w SCK prowadzono zajęcia z młodzieżą i dorosłymi w siedmiu pracowniach: Pracowni Wokalnej – Grupa De Facto, Pracowni Wokalnej – Chór Cantore Gospel, Pracowni Centrum Otwarte Drzwi, Pracowni Teatralnej – Teatr Krzywa Scena, Pracowni Teatralnej – Teatr Ognia Fire Arrow, Pracowni Muzycznej i Pracowni Fotograficzno-Dziennikarskiej. W zajęciach pracowni uczestniczyło 138 osób - młodzież i osoby dorosłe. Efekty ich całorocznej pracy prezentowane były w roku ubiegłym podczas imprez odbywających się na terenie Stargardu i poza jego granicami.

Ponadto od stycznia 2018 roku utworzony został Dział Orkiestra Camerata Stargard, w ramach którego w SCK funkcjonuje zespół o takiej samej nazwie. Orkiestra Camerata Stargard w ubiegłym roku wystąpiła w mieście sześciokrotnie, prezentując stargardzkim melomanom utwory m.in. Johanna Sebastiana Bacha, Mieczysława Karłowicza, Fryderyka Chopina, Heinricha Josepha Baermanna. W koncertach tych uczestniczyło ok. 2 600 widzów.

Stargardzkie Centrum Kultury zorganizowało i/lub współorganizowało w roku ubiegłym 789 przedsięwzięć o charakterze kulturalnym i edukacyjnym. Wśród nich były m.in. organizowane cyklicznie: Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Stargardzkie Spotkania Teatralne „Ewenement 2018”, Zimowe Ferie z SCK, Powiatowe Konfrontacje Taneczne, Stargardzka Scena Młodych, uroczystości z okazji Świąt 3 Maja i 11 Listopada, Eliminacje do Przeglądu Młodych Muzyków, Dzień Pionierów Stargardu, Art Festiwal, Stargardzki Dzień Dziecka, Dni Stargardu, Wakacyjne Warsztaty z SCK, Coolturałne Wakacje, Finał Szlachetnej Paczki, Jarmark Świąteczny „Pod Szczęśliwą Gwiazdą”, Sylwestrowe After Party z SCK.

Pozostałe imprezy zorganizowane w 2018 roku to np.: koncert „Byle nie o miłości”, monodram „Melduję Tobie Polsko. Rotmistrz Pilecki”, koncert „Grzegorz Grzyb in memoriam”, koncert fortepianowy Artura Haftmana i Dimitrisa Daskalakisa, projekt „Z dala od orkiestry”, koncert „Good Times Bad Times” 50 lat Led Zeppelin, koncert zespołu ENEJ, koncert „10 tenorów”, Koncert Jubileuszowy uczestników Pracowni SCK.

SCK od maja do listopada realizowało także własne zadanie projektowe: „Stargard - Zielonym do góry” dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz „ #Stargard dla Niepodległej - Kultura” dofinansowany ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 w ramach Programu Dotacyjnego „Niepodległa” dla uczczenia setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Na Dużej Scenie SCK, w Amfiteatrze Miejskim i w Teatrze Letnim niejednokrotnie występowali uznani artyści polskiej estrady, sceny teatralnej, kabaretowej i znane postaci ze świata filmu np. Piotr Fronczewski, Katarzyna Żak, Mirosław Baka, Ania Dąbrowska, Beata Kozidrak z zespołem Bajm, Emilia Krakowska, Barbara Wrzesińska, Lidia Stanisławska, Elżbieta Jodłowska, Ewa Cichońska, Elżbieta Okupska, Piotr Gąsowski, Olga Bończyk, Maciej Miecznikowski, Joanna Kołaczkowska, Marta Wierzbicka, Maria Pakulnis, Barbara Kurdej -Szatan, Anna Mucha, Janusz Strobel, zespół Enej, Krzysztof Zanussi, Sonia Bohosiewicz, Teatr Ocelot i stargardzcy artyści: Artur Haftman, zespół KaWuŚ, artyści Sceny Art Cafe, zespół Out of Mind, Divers, Piotr Korzeniowski, Marcin Momot i inni.

W 2018 roku z oferty kulturalnej skorzystało około 80 tysięcy osób. Wyżej wymienione zadania zostały zrealizowane z uwzględnieniem różnorodnych potrzeb i oczekiwań ze strony mieszkańców miasta.

SCK zrealizowało także wiele działań z zakresu upowszechniania sztuki filmowej i edukacji kulturalnej w dziedzinie filmu: cykl „Czwartkowe Spotkania Klubu Filmowego”, cykl „Kino Studyjne”, tematyczne maratony filmowe, „Ferie Zimowe w kinie SCK”, „Wakacje w kinie SCK”, akcję „Stargardzkie Dzieciaki - Kinomaniaki”, „Dzień Matki w kinie SCK”, „Dzień Dziecka w kinie SCK”, akcję „Kino za 1zł.”, pokazy filmowe w ramach wakacyjnego cyklu „Kino Plenerowe”, cykl „Pokażę Ci Polsko”, „Dzień Kina Polskiego”, cykl „Ali-Babki - kobiece wieczory”, „Mikołajki z SCK”, cyklu „KinoSzkoła”, wiele seansów dodatkowych dla grup zorganizowanych oraz „Wieczory melomana”, czyli bezpośrednie transmisje przedstawień operowych wystawianych w nowojorskiej Metropolitan Opera i „Sylwestra w kinie SCK”.

W ramach ww. działalności odbyły się 2 624 projekcje filmowe, transmisje i retransmisje. Wyświetlono 226 tytułów, w tym aż 94 tytuły premierowe. Z oferty Kina SCK skorzystało 94 634 osoby. Osiągnięte zostały także wyższe przychody z ww. działalności, które zamknęły się w kwocie 1 648 617,65 przy kosztach funkcjonowania na poziomie 959 711,16.

Realizując statutowe zadania dot. prowadzenia działalności wystawienniczej w 2018 roku, SCK zorganizowała 19 wystaw.

Adresowana do szerokiego grona mieszkańców miasta oferta kulturalna SCK wymagała: odpowiedniej promocji, oprawy plastycznej, prowadzenia działań o charakterze marketingowym, adekwatnej do potrzeb obsługi technicznej i administracyjno-gospodarczej oraz sprawnego funkcjonowania aparatury nagłośnieniowej i oświetleniowej, techniki scenicznej, sieci komputerowej, sprzętu komputerowego, strony internetowej SCK.

15.2. Działalność Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie

Przedmiotem działalności Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie jest:

- gromadzenie dóbr kultury i materiałów dokumentacyjnych w zakresie archeologii, historii miasta i regionu,
- inwentaryzowanie, katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów i materiałów dokumentacyjnych,
- przechowywanie zgromadzonych muzealiów w warunkach zapewniających bezpieczeństwo i magazynowanie w sposób dostępny do badań naukowych,
- organizowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie dyscyplin w nim reprezentowanych,
- organizowanie wystaw stałych, czasowych, prowadzenie działalności oświatowej, udostępnianie zbiorów dla celów naukowych i oświatowych,
- prowadzenie biblioteki ogólnej z zakresu dyscyplin w nim reprezentowanych i muzealnictwa oraz dyscyplin pomocniczych,
- prowadzenie współpracy z muzeami na terenie kraju oraz poza jego granicami,
- prowadzenie działalności wydawniczej.

Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie na dzień 31 grudnia 2018 r. zatrudniało 31 osób/30 etatów. Kwota dotacji z budżetu miasta wynosiła 2 037 520,00 PLN, a dochody własne 249 407,83 zł.

W 2018 r. wystawy w Muzeum Archeologiczno-Historycznym obejrzało 20 750 osób, a wpływy z biletów wyniosły 75 007,67 PLN. Do zbiorów muzealnych pozyskano 134 eksponaty o łącznej wartości 17 157,60 PLN, a do zasobu bibliotecznego 515 publikacji na kwotę 15 197,12 PLN.

Wydano cztery publikacje, w tym rocznik MAH (*Stargardia*, tom 12), dwa katalogi wystaw prezentowanych w MAH oraz publikację popularnonaukową opracowaną na zlecenie WIR (M. Ogiewa-Sejnota, *Kołbacz Marianowo z cystersami w tle*, Stargard 2018).

Pracownicy MAH w Stargardzie w omawianym roku uczestniczyli w międzynarodowych spotkaniach specjalistycznych dotyczących ceramiki oraz w wielu konferencjach o problematyce historycznej (w tym m.in. dotyczącej tematyki śmierci i zwyczajów pogrzebowych, historii wojskowości, pracy przymusowej, farmacji), ochrony zabytków, edukacji muzealnej, muzealnictwa i cyfryzacji zbiorów bibliecznych.

W 2018 r. pracownicy MAH opublikowali przeszło 50 artykułów poświęconych wynikom badań archeologicznych i zabytkom odnalezionym na terenie miasta i powiatu, kaflarstwu (kafle książęce), zbiorom muzealnym (kolekcja fotografii), wybranym wątkom z historii miasta i powiatu (obozy jenieckie i praca przymusowa w czasie I i II wojny światowej; stosunek Armii Czerwonej do ludności polskiej po zakończeniu II wojny światowej, pomniki), formacjom lotniczym Armii Czerwonej oraz historiografii i sprawozdawczości.

Oprócz tego, pracownicy MAH przygotowali i wygłosili przeszło 30 referatów i prelekcji podczas konferencji naukowych, obchodów „Stargard dla Niepodległej”, świąt państwowych i miejskich, a także w ramach imprez cyklicznych takich jak: „Niedzielne Spotkania Historyczne” (organizowane przez TPS), „Dni Historyczne” (Dni Stargardu), „Europejskie Dni Dziedzictwa”, „Zamkowe gawędy historyczne” (Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie), „Pomorskie dziedzictwo przyrodnicze” (Książnica Pomorska w Szczecinie). Trzy wystąpienia miały charakter edukacyjno-popularyzatorski i skierowane były m.in. do uczniów szkół ogólnokształcących w Stargardzie.

Pracownicy MAH w Stargardzie zapraszani byli też do udziału w panelach dyskusyjnych, międzynarodowych warsztatach eksperckich oraz opracowywali objazdy studyjne.

W 2018 r. muzeum było organizatorem/współorganizatorem sześciu imprez: Nocy Muzeów, Dnia Pionierów Stargardu, Dni Historycznych w ramach Dni Stargardu 2018, XXVI Europejskich Dni Dziedzictwa, obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości #StargardDlaNiepodległej, happeningu przy Dębie Maria.

W omawianym roku miały miejsce cztery autorskie wystawy czasowe. Poza obiektami muzealnymi pokazywane były: wystawa plenerowa w parku Chrobrego oraz wystawy planszowe przygotowane w latach ubiegłych prezentowane podczas imprez plenerowych w Kluczewie, Podborsku i Bornym Sulinowie.

W ramach działań edukacyjnych przeprowadzono 591 różnych form zajęć/spotkań, w których uczestniczyło 9195 osób. Była to działania różnorodne, zarówno dla grup zorganizowanych, jak i osób indywidualnych. Oferowaliśmy zajęcia z programu stałego na rok szkolny 2017/2018 i okazjonalne (wakacje, ferie, działania edukacyjne towarzyszące innym zdarzeniom).

W 2018 r. Dział Archeologii MAH w Stargardzie przeprowadził cztery sondażowe badania archeologiczne (Stargard, Nowogard, Skrzany) oraz 39 interwencyjnych badań archeologicznych na terenie Stargardu, Chociwla oraz wielu miejscowości powiatów: goleniowskiego, łobeskiego, pyrzyckiego i stargardzkiego.

W muzealnej Pracowni Konserwacji poddano zabiegom 231 obiektów pochodzących z badań archeologicznych prowadzonych przez muzeum.

W ramach prac bieżących realizowane były kwerendy. Na cele naukowe udostępniano zbiory muzealne (średniowieczna broń, archeologiczne naczynia szklane), udzielano odpowiedzi na pytania dotyczące zbiorów i wybranych wątków historycznych. Udostępniano także materiały zgromadzone w Archiwum Pamięci Świadców i Świadectw Historii (np. na potrzeby projektu realizowanego przez Instytut Sławistyki PAN w Warszawie). Pracownicy merytoryczni przeprowadzali także kwerendy w ramach prowadzonych przez siebie badań dotyczących historii miasta i regionu. Odbywały się one w: Archiwum Państwowym w Szczecinie, Muzeum Narodowym w Szczecinie, Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Szczecinie i Książnicy Pomorskiej w Szczecinie.

W 2018 r. realizowany był projekt dofinansowany ze środków zewnętrznych p.t. *Wyposażenie magazynu muzealnego zabytków archeologicznych MAH w Stargardzie. Cz. 5* (projekt dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu/priorytetu: Rozwój infrastruktury kultury/Infrastruktura kultury).

15.3. Działalność Książnicy Stargardzkiej

Działalność Książnicy Stargardzkiej sięga roku 1946 roku, kiedy to powołana została Stargardzka Powiatowa Biblioteka Publiczna. W Miejską Bibliotekę Publiczną została zaś przekształcona 25 sierpnia 1992 roku (od 2003 r. uzyskała prawo do używania nazwy Książnica Stargardzka). 7 sierpnia 2002 roku, na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Stargard a Powiatem Stargardzkim, biblioteka ponownie przyjęła na siebie wykonywanie zadań powiatowej biblioteki publicznej. Biblioteka tworzy obecnie sieć biblioteczną, w której znajduje się obecnie 27 placówek bibliotecznych w dziesięciu gminach powiatu stargardzkiego.

W roku 2018 Książnica Stargardzka wykonywała wszystkie swoje działania statutowe, do których należą:

- gromadzenie, opracowywanie i inwentaryzowanie zbiorów bibliotecznych,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych,

- tworzenie systemu informacji naukowej i bibliograficznej ze szczególnym uwzględnieniem bibliografii regionalnej w oparciu o materiały własne i z innych systemów informacyjnych,
- działalność oświatowa popularyzująca książkę i czytelnictwo, pobudzająca motywację do uczenia się, doskonalenia i samodoskonalenia oraz działalność naukowo-wydawnicza,
- badanie potrzeb czytelniczych, warunków i skuteczności ich zaspokajania poprzez właściwy dobór zbiorów bibliotecznych,
- działalność informacyjna i oświatowa,
- opracowywanie opinii i analiz dotyczących czytelnictwa w mieście i w powiecie,
- stałe doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej, łącznie z czuwaniem nad doskonaleniem i doskonaleniem zawodowym pracowników Książnicy,
- współpraca, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów oświatowo-kulturalnych oraz naukowych w zakresie upowszechniania zbiorów bibliotecznych ze szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi, placówkami oświaty pozaszkolnej, placówkami kultury oraz organizacjami i stowarzyszeniami,
- udzielanie bibliotekom na terenie powiatu stargardzkiego pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej, sprawowanie nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji przez gminne biblioteki publiczne zadań określonych w art. 27 ust. 5 ustawy o bibliotekach (m.in. gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów).

Książnica Stargardzka w 2018 roku otrzymała dotację z budżetu Miasta w wysokości 1 505 560 zł, w tym: 1 400 560 w ramach zadań własnych, 105 000 zł na podstawie porozumień między Miastem Stargard a Powiatem Stargardzkim na wykonywanie zadań powiatowej biblioteki publicznej. Ponadto, Książnicy przyznano 41 860 zł z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup nowości wydawniczych. Przychody własne biblioteki stanowiły 80 398 zł.

W 2018 roku Książnica oferowała e-usługi, czyli katalogi i kartoteki on-line, bazy danych oraz zdalny dostęp do książek elektronicznych (e-booków) spoza biblioteki. Uruchomiony został na miejscu dostęp do zbiorów naukowych Biblioteki Narodowej w ramach Programu ACADEMICA. Prowadzone są tradycyjne i elektroniczne kartoteki: regionalna i zagadnieniowa.

W ubiegłym roku Książnica Stargardzka wydała trzy publikacje oraz uzupełnienie *Książki kucharskiej Ziemi Stargardzkiej*, wydanej w 2017 r.:

1. *10 lat z komiksem. Powiatowy Konkurs na Komiks „Mój ulubiony bohater literacki w epokach”.*
2. *Teatr i Historia. Patera pamiątkowa z okazji Luther-Festspiel (Stargard in Pommern - 1898) w zbiorach Książnicy Stargardzkiej.*
3. *Z dziejów Chociwla i okolic. Materiały wydane z okazji 680. rocznicy nadania praw miejskich Chociwlowi.*
4. Dodruk pierwszej kulinarnej książki dotyczącej stargardzkich smaków w języku polskim pt. *Książka kucharska Ziemi Stargardzkiej*. Ponadto, wszystkie wydane egzemplarze *Książki kucharskiej Ziemi Stargardzkiej* zostały uzupełnione o kolejne 10 kart z nowymi przepisami.

W ramach zadań powiatowych KS służyła pomocą 25 placówkom bibliotecznym rozmieszczonym na terenie 10 gmin powiatu stargardzkiego. Książnica Stargardzka organizowała i współorganizowała szkolenia dla pracowników bibliotek powiatu stargardzkiego.

Zorganizowała 17 spotkań autorskich dla czytelników młodszych oraz czytelników dorosłych, a także akcję pn. *Narodowe Czytanie Arcydział Literatury Polskiej*.

W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa KS przeprowadziła szereg imprez pod przewodnim hasłem *Sąsiedztwo*. Zorganizowała *Tydzień Bibliotek* pod wspólnym hasłem *(Do)wolność czytania*. Pracownicy

KS brali udział w organizacji i działaniach drugiej edycji *Dnia Pioniera*. W ramach IV ogólnopolskiej akcji *Noc w Bibliotece* biblioteka zorganizowała jej kolejną edycję połączoną z szeregiem przedsięwzięć pod hasłem *Rzeczpospocyta*.

Zorganizowano 5 konkursów adresowanych do dzieci i młodzieży z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych miasta i powiatu oraz dorosłych użytkowników Książnicy Stargardzkiej:

- 1) konkurs literacki: *Potyczki Rodzinne: Poszukiwacze skarbów* – III edycja konkursu ze znajomości literatury pięknej i biblioteki odbywająca się podczas *Nocy w Bibliotece*,
- 2) konkurs literacko-plastyczny: *XI Powiatowy Konkurs na Komiks pt. „Pierwsi mieszkańcy Stargardu – kim byli i dokąd zmierzali?*,
- 3) konkurs teatralny: *IX Międzyprzedszkolny Przegląd Teatralny „Kryształowa Maski”*,
- 4) konkurs plastyczny: *Konkurs inspirowany twórczością literacką nawiązującą do rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości – NIEPODLEGŁA*,
- 5) konkurs ortograficzny: *IX Powiatowy Konkurs Ortograficzny o tytuł Mistrza Ortografii Szkół Ponadgimnazjalnych*.

Zorganizowano 17. edycję Festynu *na ulicy „Magicznej”* w ramach obchodów DNI STARGARDU. KS wzięła także udział w drugiej edycji *ArtFestiwalu* proponując siedem przedsięwzięć artystycznych.

W Książnicy funkcjonowały cztery stałe galerie: *Galeria Jednego Obrazu*, *Galeria Ex Librisu*, *Galeria Naszych Sąsiadów* oraz *Galeria na Poddaszu* – prezentujące dokonania artystyczne twórców profesjonalnych i amatorów. Odbyły się cztery wernisaże innych wystaw oraz przygotowano w ciągu minionego roku 10 mniejszych wystaw okolicznościowych. W Sali Projekcyjnej odbywały się projekcje filmów edukacyjnych oraz adaptacji lektur szkolnych, każdorazowo połączone z dyskusją na ich temat. Funkcjonował *Dyskusyjny Klub Książki (DKK) dla Dorosłych* oraz *Dyskusyjny Klub Książki dla Najmłodszych*. Funkcjonował również *Klub Miłośników Literatury dla Seniorów*.

KS uczestniczyła w 10. edycji Festynu Rodzinnego pn. *Dzień Sąsiada* na os. Lotnisko.

W 2018 roku w Książnicy wystawiono łącznie 55 przedstawień teatralnych dla 1 335 widzów. Zorganizowano 83 lekcje biblioteczne oraz 182 lekcje tematyczne i zajęcia warsztatowe. Odbyło się 31 spotkań z cyklu *Wesoła Sobota w Bibliotece*.

Popularyzowano także działalność instytucji oraz jej zbiory poprzez serial emitowany w mediach społecznościowych pt. *Skarby Książnicy Stargardzkiej* – 9 odcinków wyemitowanych w ubiegłym roku. Uczestniczono w realizacji projektu *Mała Książka - Wielki człowiek*, który był skierowany do dzieci trzyletnich.

Książnica Stargardzka w 2018 roku aktywnie współpracowała z bibliotekami, przedszkolami i szkołami wszystkich poziomów nauczania z powiatu stargardzkiego, instytucjami kultury, stowarzyszeniami społecznymi i artystycznymi, przedsiębiorstwami i firmami. Patronowała działalności bezpłatnej grupy wsparcia matek karmiących piersią pn. *Mlekołeka*, nawiązującej do ogólnopolskiej inicjatywy promującej karmienie mlekiem kobiecym. Odbywały się także spotkania członków *Stargardzkiego Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej*, które ma w bibliotece swoją siedzibę. W Książnicy odbywały się również zajęcia trzech sekcji zainteresowań słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Nieodpłatnie użyczano także scenę plenerową instytucjom miejskim.

Pod koniec 2018 roku podpisano oficjalne porozumienia o współpracy Książnicy Stargardzkiej z Biblioteką Narodową w Warszawie, które zakłada współpracę na rzecz efektywnego współdziałania w ramach ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.

15.4. Działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji

Podstawowy zakres działalności

Spółka prowadzi działalność opartą na organizowaniu usług związanych ze sportem, rekreacją, poprawą kondycji fizycznej, świadczy usługi hotelarsko-turystyczne oraz zarządza obiektami sportowymi, należącymi do Gminy Miasta Stargard.

Kapitał zakładowy

Na dzień 31.12.2018 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 21 705 000,00 zł (słownie złotych: dwadzieścia jeden milionów siedemset pięć tysięcy 00/100) i dzielił się na 21 705 równych i niepodzielnych udziałów, o wartości 1 000,00 zł każdy.

Praca zarządu

Zarząd Spółki OSiR Stargard Sp. z o.o. w trakcie roku sprawozdawczego odbył 33 posiedzenia i podjął 90 uchwał w sprawach dotyczących działalności Spółki oraz wydał 27 zarządzeń. Uczestniczył w 15 posiedzeniach zwoływanych przez Radę Nadzorczą, jak również brał udział w 10 spotkaniach organizowanych przez Właściciela Spółki, gdzie były omawiane działania stargardzkich spółek.

Inwestycje

Przedsięwzięcia podejmowane przez Zarząd Spółki w 2018 roku miały na celu przede wszystkim aktualizację dokumentacji projektowo-kosztorysowej przebudowy i modernizacji pływalni przy ul. Szczecińskiej 35, renegotjację warunków udzielenia finansowania przez bank. Ponadto Spółka dążyła do podwyższenia standardu świadczonych usług i uatrakcyjnienia oferty Spółki, co w rezultacie pozwoliłoby na pozyskanie nowych źródeł przychodów. Wielkość nakładów inwestycyjnych w 2018 roku (łącznie z zakupem niskocennych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz usługami obcymi związanymi z realizacją inwestycji) wyniosła 1 895 957,22 zł netto.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa

Sytuacja ekonomiczno-finansowa oraz majątkowa OSiR Stargard Sp. z o.o. za 2018 rok przedstawia się następująco: bilans sporządzony na dzień 31.12.2018 r., po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 22 467 638,81 zł, a rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 01.01.2018 do 31.12.2018 r., wykazujący stratę netto w kwocie 662 912,57 zł.

Realizacja umowy nr 23/D/SK.4/2018

W okresie sprawozdawczym podstawowe znaczenie dla działalności Spółki w roku 2018 miało zawarcie umowy z Gminą Miasto Stargard, dzięki której Spółka mogła zrealizować zadanie polegające na zwiększeniu dostępności obiektów sportowych dla mieszkańców miasta Stargard. Umowa dotyczyła pływalni i lodowiska przy ul. Szczecińskiej 35, Hali Sportowej przy ul. Pierwszej Brygady 1, obiektów sportowych Stadion Miejskie w Stargardzie przy ulicy Ceglanej 1 i Sportowej 1, oraz dotyczącego podnoszenie mieszkańcom miasta dostępności do infrastruktury przystani kajakowej na rzece Inie.

Realizacja nauki pływania i zajęć rekreacyjnych na obiektach spółki

Powszechna nauka pływania dla klas II i III szkół podstawowych.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2018 r. z powszechnej nauki pływania skorzystali uczniowie klas III stargardzkich Szkół Podstawowych nr 1, 3, 6, 7 i 8. Zajęcia obejmowały 15 godzin tygodniowo, wg harmonogramu (styczeń - czerwiec 2018 r.) i odbywały się w grupach liczących od 9 do 23 osób. Od września 2018 roku powszechną naukę pływania realizowano w ciągu 29 godzin w tygodniu dla Szkół Podstawowych Nr: 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10 w grupach 15 do 22 osób, według harmonogramu. Podczas zajęć dzieci zdobywały umiejętność pływania pod okiem instruktorów, którzy jednocześnie realizowali

ogólnopolski program nauki pływania. Każdy uczestnik nauki pływania mógł przystąpić do egzaminu i zdobyć kartę pływacką.

Szkołka pływacka i nauka pływania OSiR.

OSiR Stargard Sp. z o.o. prowadzi szkołkę pływacką, której zajęcia odbywają się 2 razy w tygodniu. W okresie sprawozdawczym odnotowano 393 wejścia. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowanych trenerów i instruktorów, realizujących autorski program szkolenia. W trakcie zajęć uczestnicy, będący w różnym przedziale wiekowym (od II klasy szkoły podstawowej do III klasy gimnazjum) poznają podstawy nauki pływania oraz doskonalą różne style pływackie.

Zajęcia rekreacyjne - fitness.

Obiekt przy ul. Szczecińskiej 35 w Stargardzie dysponuje 3 salami fitness i siłownią. Siłownia wyposażona jest w profesjonalny sprzęt siłowy i aerobowy. Mieszkańcy Stargardu, niezależnie od wieku i płci, mogą ćwiczyć pod okiem wykwalifikowanej kadry instruktorskiej, którzy zawsze służą pomocą. Instruktorzy dostosowują program ćwiczeń dla każdego ćwiczącego, w zależności od potrzeb, wieku, płci, a także fizycznych możliwości danej osoby. Dużym zainteresowaniem cieszą się również treningi personalne na siłowni. W roku 2018 siłownie odwiedziło łącznie 33 855 klientów. W salach do fitnessu prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę instruktorską zajęcia takie jak: ABF, Body Shape, Zdrowy Kręgosłup, STEP Shape, HIIT, Rowery, Joga, Power Gym, Cross, Active Walk, AQUA aerobic, Gimnastyka 50+, Tabata, Super Sylwetka, FIT Strong, ZUMBA, Tai Chi, Shape+brzuch, Zumba dla dzieci, Fit mama + dziecko oraz Cellulit STOP. W 2018 roku z zajęć fitness skorzystało 38 090 osób.

Lodowisko przy Pływalni OSiR.

Lodowisko funkcjonowało od 1 stycznia do 11 marca 2018 roku oraz od 1 grudnia do 31 grudnia 2018. Odwiedziło je łącznie 14 031 osoby. W ramach lekcji wychowania fizycznego, z lodowiska korzystały dzieci ze stargardzkich szkół podstawowych i gimnazjów, w ilości - 2 750 uczniów. Przy lodowisku funkcjonuje także wypożyczalnia żyżew i kasków dla dzieci.

Imprezy zorganizowane przez spółkę

OSiR Stargard Sp. z o. o. w Stargardzie w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. zorganizował i przeprowadził - 44 imprezy sportowo-rekreacyjne. We wrześniu 2018 r. OSiR przejął po zlikwidowanym Młodzieżowym Ośrodku Sportowym w Stargardzie zadanie organizacji zawodów międzyszkolnych (Mistrzostw Powiatu) w ramach Igrzysk Dzieci, Igrzysk Młodzieży Szkolnej oraz Licealiady. Tylko od września do grudnia, na obu stadionach, w hali OSiR oraz gościnie w stargardzkich szkołach odbyło się blisko 30 imprez i turniejów - w piłce nożnej, koszykówce, siatkówce, piłce ręcznej, tenisie stołowym, unihokeju, lekkoatletyce oraz pływaniu. Wzięli w nich udział uczniowie szkół podstawowych i średnich ze szkół z miasta Stargard i powiatu stargardzkiego.

Główne działania i decyzje zarządu spółki w roku 2018

Zawarcie umowy dotacyjnej na 2018 rok z Gminą Miasto Stargard na realizację zadania własnego z zakresu kultury fizycznej, polegającego na zwiększeniu dostępności do obiektów sportowych: Pływalni i Lodowiska przy ul. Szczecińskiej 35, Hali Sportowej przy ul. Pierwszej Brygady 1 dla mieszkańców Miasta Stargard oraz na obiektach zastępczych przy ul. Kuśnierzy 7 (Szkoła Podstawowa Nr 5) i na Os. Zachód B 15 (Gimnazjum Nr 4). Zwiększenie dostępności obiektów sportowych – stadiony miejskie przy ul. Ceglanej 1 i Sportowej 1 w Stargardzie, mieszkańcom miasta, a przede wszystkim klubom sportowym, w celu prowadzenia treningów oraz imprez i zawodów sportowych.

Wykonanie zamiennej dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz złożenie wniosku na uzyskanie pozwolenia na modernizację inwestycji pn. „Przebudowa i rozbudowa Pływalni Miejskiej Ośrodka Sportu Rekreacji w Stargardzie”.

Modernizacja stadionu lekkoatletycznego przy ul. Sportowej 1 - etap III i IV, która dotyczyła kompleksowego remontu budynku oraz wykonania kanalizacji teletechnicznej.

Wykonanie koncepcji stadionu wraz z dokumentacją projektową hal przy ul. Ceglanej 1. Koncepcja zawiera i etapuje wykonanie rozbudowy stadionu:

- I etap – obejmuje modernizację istniejącego budynku wraz z jego rozbudową o kolejne szatnie i sanitariaty - tak, aby spełniał wymogi PZPN dla stadionów I-ligowych,
- II etap – obejmuje modernizację parkingu,
- III etap – częściowo zadaszona trybuna dla 1300 kibiców,
- IV etap – zaprojektowanie oświetlenia i podgrzewania płyty głównej.

Projekt budowlany hali dla dwóch boisk treningowych do gry w piłkę nożną z nawierzchnią ze sztuczną trawą o wymiarach 2 x 20 m x 40 m o lekkiej konstrukcji, krytej membraną PCV z możliwością podnoszenia boków wraz z zaprojektowaniem dla nich pomieszczeń socjalnych w istniejącej hali OSiR.

Uzyskanie wstępnych warunków finansowania inwestycji z Banku Pekao SA, w postaci skorygowanych warunków finansowania modernizacji inwestycji budynku pływalni miejskiej, w zakresie kwoty i terminów.

Dokonywanie bieżącej analizy związanej z wynikami ekonomicznymi poszczególnych segmentów działalności Spółki oraz wykonywanie analiz finansowania planowanych inwestycji Spółki.

Określenie priorytetów w zakresie organizacji imprez sportowych dla i z udziałem mieszkańców w tym m.in.:

- organizacja i przeprowadzenie rozgrywek międzyszkolnych,
- Dni Stargardu – Dzień Sportu. Organizacja w trakcie Dni Stargardu różnorodnych imprez sportowych,
- Bieg z przeszkodami „I Szarża Ułańska”,
- Organizacja III Memoriału Pływackiego Władysława Wojtakajtisa, z udziałem olimpijczyków, połączony ze spotkaniem świąteczno-noworocznym.

Spójnia Stargard S.S.A.

Spójnia Stargard Sportowa Spółka Akcyjna jest podmiotem istniejącym od 02 lipca 2019 roku, który w zakresie sportu, a w szczególności koszykówki przejęła realizację zadań od KS Spójnia i LKS Spójnia – klubów sięgających swoją historię do 1949 roku.

Głównym celem nowopowstałej Spółki było uczestnictwo zespołu seniorów w rozgrywkach ekstraklasowych mężczyzn w sezonie 2018/19. Zespół został zgłoszony i skompletowany oraz reprezentował Stargard w rozgrywkach ogólnopolskich.

Spójnia Stargard Sportowa SA przejęła również zadania dotyczące organizacji, szkolenia oraz prowadzenia drużyn młodzieżowych w rozgrywkach wojewódzkich i ogólnopolskich. Z dniem 1 września 2018 Spółka przejęła szkolenie młodzieży od Młodzieżowego Ośrodka Sportu i KS „Spójnia” Stargard. W sezonie rozgrywkowym 2018/19 Klub prowadzi szkolenie w 16 grupach młodzieżowych.

15.5. Uroczystości i wydarzenia kulturalne w Stargardzie

W 2018 roku Miasto Stargard organizowało lub współorganizowało osiemnaście uroczystości i wydarzeń o charakterze kulturalnym. Jednocześnie, w ramach działalności statutowej miejskich jednostek kulturalnych, odbywały się m.in. wystawy szeroko pojętej sztuki, spotkania autorskie oraz inne przedsięwzięcia (szczegółowo opisane w sprawozdaniach z działalności jednostek, w rozdziale 7.9 niniejszego raportu).

Wydarzenia kulturalne oraz uroczystości organizowane lub współorganizowane przez Miasto Stargard w 2018 roku:

- I Rocznica śmierci Prezydenta Sławomira Pajora,
- Gala Sportu – Plebiscyt Ziemi Stargardzkiej 2017,
- Gala Twórców Kultury – wręczenie nagród dla stargardzkich artystów, twórców i animatorów kultury oraz uhonorowanie tytułem Mecenasa Kultury,
- Narodowy Dzień Żołnierzy Wyklętych,
- Rocznica Katastrofy Smoleńskiej,
- Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej,
- Święto Konstytucji 3 Maja,
- Narodowy Dzień Zwycięstwa,
- Dzień Pionierów Stargardu,
- ArtFestiwal,
- Festiwal Smaków Food Trucków,
- Dni Stargardu,
- Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego,
- Dzień Wolności i Solidarności,
- Światowy Dzień Sybiraków,
- Międzynarodowy Dzień Muzyki,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- Jarmark pod Szczęśliwą Gwiazdą.

Dotacje dla stowarzyszeń na realizację zadań z zakresu kultury.

Nazwa zadania konkursowego	Podmiot wybrany w konkursie i realizujący zadanie	Kwota dotacji zaplanowana na 2018 r. w złotych
Prowadzenie orkiestry i chóru oraz upowszechnianie kultury muzycznej wśród mieszkańców Miasta Stargard	<i>Stowarzyszenie Krzewienia Sportu, Turystyki i Kultury „Kolejarz”</i>	66 000
Ukraińska Kultura w Stargardzie - 2018	<i>Związek Ukraińców w Polsce Oddział w Szczecinie</i>	12 000
Prowadzenie chóru gospel oraz upowszechnienie muzyki gospel wśród mieszkańców Stargardu	<i>Stargardzkie Stowarzyszenie Muzyczne „Cantore Gospel”</i>	23 900
Kresowy Bukiet Kultur Wschodu – cykl otwartych imprez kulturalnych	<i>Stowarzyszenie Chrześcijańska Godność</i>	24 000
Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej DOZWOLONE DO LAT 19	<i>Towarzystwo Przyjaciół Młodzieżowego Domu Kultury</i>	5 700
Upowszechnianie muzyki poważnej wśród mieszkańców Miasta Stargard	<i>Stowarzyszenie Inicjatyw Artystycznych PRO ARTE przy Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Witolda Lutosławskiego w Stargardzie</i>	38 000
Biesiada Narodowa	<i>Stowarzyszenie Polski Klub Patriotyczny z siedzibą w Stargardzie</i>	3 000
Koncert patriotyczny	<i>Stowarzyszenie Polski Klub Patriotyczny z siedzibą w Stargardzie</i>	1 000
Kaziuki Wileńskie	<i>Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Stargardzie</i>	11 500

#Stargard dla Niepodległej – w hołdzie dla Polski	Parafia NMP Królowej Świata	10 000
Organizacja warsztatów plastycznych i wystaw	Stargardzkie Stowarzyszenie Miłośników Sztuk Plastycznych BRAMA	8 000
Jarmark u Królowej Świata w Stargardzie 2018	Parafia NMP Królowej Świata	24 000
V warsztaty pisania ikon	Stowarzyszenie Chrześcijańska Godność	9 800
Organizacja koncertu chóralnego a cappella w ramach obchodów „Międzynarodowego Dnia Muzyki”	Stowarzyszeniem im. Profesora Marka Jasińskiego	9 000
Organizacja koncertu pt.: Pastorałka pod szczęśliwą gwiazdą”	Stowarzyszenie Jazz West Pomerania	11 999,50
Koncert inaugurujący Dni Stargardu 2018 r.	Koncert inaugurujący Dni Stargardu 2018 r.	23 000
Warsztaty ceramiczno-graficzne „Ceramicus Stargardinum”	Towarzystwo Przyjaciół Młodzieżowego Domu Kultury	3 000

15.6. Turystyka

W 2018 roku w Stargardzie nie brakowało działań w sferze turystyki. Organizowano m.in. konkursy, wycieczki, imprezy tematyczne oraz przekazano dotacje celowe na realizację zadań z zakresu turystyki i krajoznawstwa.

Rodzaj działań	Zakres realizowanych działań	Podmioty realizujące działania
Dotacje celowe na realizację zadań z zakresu turystyki i krajoznawstwa	<ul style="list-style-type: none"> Dotacja na prowadzenie Centrum Informacji Turystycznej; Dotacja na prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej; Dotacja na organizację imprez turystycznych i krajoznawczych dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów; Dotacja na organizację rajdu rowerowego pt. „Rajd rowerowy – Stargard dla Niepodległej”; Dotacja na organizację wyjazdu pn. „Stargard Znany i Nieznany”; Dotacja na promocję Stargardu podczas targów pn. „Ambasada Stargardu”. 	<ul style="list-style-type: none"> Towarzystwo Przyjaciół Stargardu Stowarzyszenie BRAMA PTTK – oddział kolejowy i miejski Stowarzyszenie Stargard na rowery Stowarzyszenie „Potrzebny Dom” Stowarzyszenie „Old Town”
Targi Turystyczne mające na celu promocję turystyczną Miasta Stargard	<ul style="list-style-type: none"> Udział w Targach Turystycznych ITB w Berlinie; Udział w Targach Turystycznych „Piknik nad Odrą” w Szczecinie; 	<ul style="list-style-type: none"> Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji

	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja Stargardu w Wydaniu Zagranicznym Destination Poland 2018 wydanie na rynek niemiecki; • Prezentacja Stargardu w Wydaniu Zagranicznym Destination Poland 2018 wydanie na rynek brytyjski. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wiadomości Turystyczne Dział Wydań Krajowych
Wycieczki mające na celu upowszechnienie turystyki szkolnej jako formy wypoczynku i rekreacji dla młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja 2 dniowej wycieczki do Warszawy dla Młodzieżowego Zespołu Doradczego; • Organizacja 1 dniowej wycieczki do Bornego Sulinowa dla laureatów konkursu „Znam Stargard” oraz przedstawicieli Młodzieżowego Zespołu Doradczego ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji • Młodzieżowy Zespół Doradczy
Konkursy mające na celu wzrost świadomości wśród różnych grup wiekowych (dzieci, młodzież, dorośli) nt. walorów turystycznych Miasta Stargard	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja konkursu na „Stargardzki Produkt Lokalny”; • Współorganizacja konkursu „Znam Stargard”; • Współorganizacja konkursu „Wiedza o Unii Europejskiej”; • Współorganizacja konkursu „Na najaktywniejsze koło turystyczne”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji • Młodzieżowy Zespół Doradczy • PTTK oddział miejski
Organizacja tematycznych imprez, rajdów mających na promocję produktów turystycznych Miasta Stargard	<ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowanie do imprezy pn. Czerwone Lotnisko; • Organizacja akcji „Zostań Ambasadorem Stargardu” podczas wydarzeń promocyjnych Miasta Stargard. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji • Stargardzka Organizacja Turystyczna
Projekty UE /inne „Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard	<ul style="list-style-type: none"> • oznakowanie ścieżki rowerowej, tras pieszo -biegowych i szlaku kajakowego; • realizacja projektu „Osetno – fajne miejsce z historią w tle” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji

16. Bezpieczeństwo publiczne

W myśl ustawy o samorządzie gminnym jednym z zadań własnym gminy jest zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej. W tym celu w Urzędzie Miejskim w Stargardzie działa Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych. Do zadań wydziału należy:

- planowanie i organizowanie systemów ostrzegania ludności,
- organizowanie akcji przeciwpowodziowych,
- uzgadnianie planów w zakresie obrony cywilnej,

- ocena stanu przygotowań obrony cywilnej,
- zaopatrzenie ludności i zakładów pracy w sprzęt ochronny,
- wydawanie zezwoleń na imprezy o charakterze masowym.

Wydarzenia i działania podjęte w 2018 roku:

- udział przedstawiciela Prezydenta Miasta oraz przedstawicieli Straży Miejskiej w Stargardzie w strukturach Powiatowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- wspólne działania na rzecz seniorów,
- działania profilaktyczne i edukacyjne w akcji „paleniu gumi”,
- upowszechnianie i promocja zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz promocja kultury jazdy i zasad przestrzegania prawa,
- współpraca z Zachodniopomorską Wojewódzką Radą Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w zakresie realizacji programów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- bieżąca analiza zagrożeń i czynników mogących mieć wpływ na szeroko rozumiane bezpieczeństwo publiczne w celu ich weryfikacji i eliminacji z przestrzeni publicznej.

16.1. Działalność Straży Miejskiej

Straż Miejska swoimi działaniami obejmuje teren Stargardu w podziale na osiem rejonów, do których przydzielone są dwuosobowe patrole. W dni powszednie służba w jednostce odbywa się w systemie dwuzmianowym. W soboty, niedziele i święta teren całego miasta kontroluje patrol samochodowy - interwencyjny. Nieprzerwalnie, tzn. siedem dni w tygodniu, przez 24 godziny na dobę, służbę podejmują strażnicy obsługujący instytucję Dyżurnego Technicznego Miasta.

W 2018 r. odnotowano 16 469 zdarzeń (wpisy do Emandatu) w tym 7 386 zleconych oraz 9 083 własnych. Strażnicy podjęli 7 681 interwencji, w tym 1 887 interwencji własnych oraz 5 794 interwencji zleconych. Przeprowadzili 7 648 kontroli.

Strażnicy naprzemiennie pełnili obowiązki Dyżurnego Technicznego Miasta. Zapewniając tym samym możliwość dokonania zgłoszenia, niecierpiącej zwłoki sprawy przez 24 godziny na dobę w każdy dzień tygodnia. Dyżurny Techniczny Miasta przyjął 601 zgłoszeń w porze nocnej oraz 5 042 zgłoszenia w czasie pracy SM. W 4 292 przypadkach zgłoszenie przekazano do realizacji patrolom straży miejskiej.

Referat dyżurnych straży na bieżąco obsługiwał kamery monitoringu miejskiego. W efekcie tego ujawniono 167 zdarzeń – czynów zabronionych.

Od 2017 r. w Stargardzie istnieje możliwość korzystania z portalu naprawmyto.pl, obsługiwanego przez strażników miejskich. Pozwala to na zgłaszanie w czasie rzeczywistym stwierdzonych w przestrzeni publicznej awarii infrastruktury i śledzenia sprawy. Informacje o usterce przekazywane mogą być za pomocą każdego urządzenia podłączonego do internetu. Przychodzący alert jest weryfikowany, a następnie przekazywany do realizacji właściwej w sprawie jednostce.

W 2018 r. przy użyciu aplikacji naprawmyto.pl przesłano do straży 236 alertów, z czego:

- 144 alerty naprawiono,
- 39 alertów otwartych lub w trakcie naprawiania,
- 53 odrzucono.

Udzielano asysty pracownikom Urzędu Miejskiego, MOPSu i administratorom budynków – w okresie sprawozdawczym funkcjonariusze służyli swoją pomocą w 63 tego typu przypadkach, a 124 razy konwojowano pracownika Urzędu Miejskiego przewożącego środki pieniężne.

Zgodnie z przyjętym na bieżący rok szkolny programem profilaktycznym straży, przeprowadzono 254 pogadanki w placówkach oświatowych i opiekuńczych.

Wyniki pracy w liczbach

W wyniku wdrożonych czynności od 1 stycznia do 31 grudnia strażnicy:

- ukarali 831 osób mandatem karnym na kwotę 62 580 zł,
- wobec 801 osób zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia,
- wobec 705 osób zastosowano pouczenie w postaci „żółtej kartki”,
- skierowano 48 wniosków do Sadu Rejonowego w Stargardzie.

Ponadto w 2018 roku:

- wystawiono 650 wezwań za wycieraczkę pojazdów w związku z naruszeniem przepisów prawa o ruchu drogowym,
- sporządzono 155 nakazów w związku z naruszeniem przepisów uchwały nr XII/119/2015 Rady Miejskiej w Stargardzie regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Stargard,
- sporządzono 99 notatek służbowych,
- wprowadzono 292 sprawy do rejestru spraw o wykroczenia,
- doprowadzono 44 osoby do miejsca przebywania (ogrzewalni, schroniska),
- otrzymano 858 pism,
- wysłano 401 wezwań urzędowych i 341 pism dotyczących różnych czynności wyjaśniających,
- strażnicy miejscy w okresie sprawozdawczym 213 razy służyli pomocą przy uruchamianiu pojazdu, który odmówił posłuszeństwa właścicielowi.

Działając na podstawie art. 50a ustawy prawo o ruchu drogowym w 2018 r. wdrożono 168 postępowań w związku z pojazdami nieużytkowanymi. W wyniku tych działań zlecono odholowanie 7 pojazdów, a 44 pojazdy zostały zabrane przez właścicieli.

17. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Na terenie miasta funkcjonuje ok. 100 organizacji pozarządowych, które prowadzą działalność w różnorodnych obszarach, m.in. w polityce społecznej, sporcie, edukacji, turystyce rekreacji.

W 2018 r. określono priorytetowe obszary współpracy Miasta z podmiotami III sektora, w tym w szczególności: kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób, działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym, ochrona i promocja zdrowia, ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego, turystyka i krajoznawstwo, nauka, edukacja, oświata i wychowanie, działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-33 art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wspieranie rodziny.

Współpraca w 2018 roku odbywała się w następujących formach:

1) pozafinansowej, w tym w szczególności:

- inicjowano realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,
- prowadzono szczegółową aktualizację internetowego wykazu organizacji pozarządowych na stronie internetowej Stargardzkiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (www.scwop.stargard.pl),
- prowadzono newsletter – INFORMATOR, w którym m.in. przekazywano organizacjom pozarządowym informacje niezbędne dla ich działalności, tj. m.in. o ogłaszanych konkursach

ofert na realizację zadań publicznych oraz o sposobach ich rozstrzygnięć, o możliwościach pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych itp.,

- organizowano szkolenia i kursy podnoszące kompetencje organizacji pozarządowych,
- zapewniono porady specjalistyczne – dla podmiotów III sektora dostępny był specjalista ds. finansowych, prawnik oraz specjalista ds. pisanie projektów,
- konsultowano z przedstawicielami organizacji pozarządowych projekty aktów prawa miejscowego,
- gromadzono i udostępniano informacje o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta,
- udostępniano podmiotom obiekty miejskie i umożliwiano im organizację imprez sportowych i kulturalnych,
- zapewniono dostęp do bezpłatnego Internetu,
- udzielano rekomendacji, organizowano przedsięwzięcia promujące ideę społeczeństwa obywatelskiego i dokonania organizacji pozarządowych.

2) finansowej, polegającej na zlecaniu podmiotom III sektora realizacji zadań i przekazywaniu na ten cel środków finansowych z budżetu Miasta.

W 2018 r. z Miastem aktywnie współpracowało 70 organizacji pozarządowych, z którymi zawarto 105 umów na realizację zadań własnych i zleconych. Na zadania realizowane przez podmioty III sektora przeznaczono w budżecie miasta środki finansowe w wysokości 9 015 671,88 zł, z których wykorzystano 8 953 975,49 zł (99,31%). Kwota niewykorzystana – 61 696,39 zł wynika z niewydatkowania przez organizacje pozarządowe zabezpieczonych środków finansowych.

Stargardzie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych

Od 2009 r. w Domu Kultury Kolejara przy ul. Szczecińskiej 17 funkcjonuje Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, którego głównym celem jest nieodpłatne wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie prowadzonej przez nie działalności.

W 2018 r. Centrum realizowało swoje działania na rzecz organizacji pozarządowych, będąc wsparciem logistycznym.

Na bezpośrednią działalność Centrum przeznaczone są w DKK dwa pomieszczenia. W pierwszym z nich znajduje się sprzęt (komputery z dostępem do Internetu, drukarka, ksero, telefon, faks), z którego nieodpłatnie korzystają organizacje pozarządowe. W pomieszczeniu tym znajdują się także tzw. skrzynki kontaktowe, które umożliwiają organizacjom sprawne przyjmowanie korespondencji oraz szafki, w których organizacje pozarządowe mogą przechowywać swoje dokumenty oraz inne materiały związane ze swoją działalnością. Organizacje, które nie dysponują swoją siedzibą mają możliwość korzystania z drugiego pomieszczenia, tzw. Inkubatora. Poza dwoma pomieszczeniami Centrum, organizacje pozarządowe mogą korzystać ze wszystkich pomieszczeń Domu Kultury Kolejara, gdzie mają możliwość organizowania różnych spotkań, imprez o charakterze cyklicznym lub jednorazowym. W trakcie całego roku kalendarzowego z pomieszczeń tych korzystało kilkadziesiąt lokalnych organizacji, w tym duża część korzystała wielokrotnie lub cyklicznie.

W 2018 r. z różnorodnej formy wsparcia oferowanej przez Centrum korzystało 45 organizacji.

Centrum kontynuowało wsparcie informacyjne organizacji m.in. poprzez: prowadzenie newslettera – INFORMATORA z bieżącymi informacjami dot. III sektora, który docierał do wszystkich organizacji pozarządowych znajdujących się w bazie Centrum, bezpłatny dostęp do Internetu, gromadzenie i udostępnianie informacji dot. III sektora, w szczególności ukierunkowanych na źródła finansowania planowanych do realizacji projektów, prowadzenie biblioteczki z literaturą z zakresu działania organizacji pozarządowych, prowadzenie i szczegółowe aktualizowanie wykazu lokalnych organizacji pozarządowych, organizację ogólnych spotkań organizacji pozarządowych, na których m.in. omawiano

zasady współpracy administracji z III sektorem, prezentowano działalność Centrum, kontynuowano prezentację lokalnych stowarzyszeń w ramach akcji „Poznajmy się”. W trakcie spotkań organizacje miały możliwość kontaktu z urzędnikami i władzami miasta, a także z przedstawicielami Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Była także okazja do wzajemnej wymiany doświadczeń.

Szkolenia i kursy

Organizacje pozarządowe, które chciały poszerzyć swoją wiedzę w zakresie prowadzonej działalności oraz podnieść poziom swoich kompetencji mogły skorzystać z darmowych szkoleń i kursów organizowanych przez Centrum. W 2018 r. Centrum zorganizowało:

- Kurs komputerowy – dwie edycje: w formie podstawowej i średniozaawansowanej,
- Szkolenia: z zakresu zmian przepisów wykonawczych do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, dotyczące obowiązków organizacji pozarządowych względem Urzędu Skarbowego; CIT-8, pozyskiwanie mikrograntów w ramach Programu Społecznik edycja 2018, pozyskiwanie funduszy dla NGO i podmiotów wpisanych do Gminnego Programu Rewitalizacji, dwa szkolenia z zakresu RODO w organizacji pozarządowej, „Programy, fundusze i lokalny system wsparcia organizacji pozarządowych w regionie stargardzkim”.

Ponadto w ramach podnoszenia kompetencji organizacji pozarządowych w zakresie pisania wniosków o środki zewnętrzne odbyło się spotkanie w ramach tzw. Akademii Rozwoju Umiejętności Projektowych. W trakcie tego spotkania specjaliści przybliżali organizacjom zawitości projektowe oraz wskazywali źródła pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizowane przedsięwzięcia.

Doradztwo

W ramach wsparcia lokalnego III sektora Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych organizowało nieodpłatne poradnictwo z zakresu prawa i finansów dla organizacji pozarządowych oraz dla osób, które chciały założyć stowarzyszenie. Ponadto, dla organizacji dostępny w Centrum był również specjalista ds. wsparcie w formalnym i merytorycznym przygotowaniu projektów.

Promocja lokalnych organizacji pozarządowych

W ramach promocji lokalnych organizacji pożytku publicznego corocznie na miejskiej stronie internetowej oraz na stronie Centrum publikowany jest wykaz podmiotów, na które każdy podatnik może przekazać swój 1 % podatku. Promując lokalne organizacje pozarządowe posiadające status opp, Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych uruchomiło dyżury specjalisty ds. finansowych, który nieodpłatnie wypełniał mieszkańcom miasta PIT-y. Warunkiem było jednak przekazanie 1% na rzecz lokalnej organizacji pożytku publicznego.

Stargardzkie organizacje pozarządowe mają możliwość promowania swojej działalności w Stargardzkim Informatorze Samorządowym. Na łamach gazety mogą również umieszczać informacje o obchodach jubileuszowych, planowanych spotkaniach i imprezach.

Funkcjonuje również strona internetowa Centrum (www.scwop.stargard.pl), na której umieszczane są wszelkie aktualności dotyczące podmiotów III sektora oraz informacje z bieżącej działalności Centrum (szkolenia, harmonogramy dyżurów specjalistów).

W 2018 r. odbył się w Parku Chrobrego festyn - „Pod Basztą” - promujący lokalne organizacje pozarządowe. Podczas festynu wiele organizacji miało okazję do zaprezentowania mieszkańcom miasta swojej działalności.

Również podczas obchodów Dni Seniora była możliwość pokazania mieszkańcom form działalności organizacji pozarządowych, które działają na rzecz osób starszych. Dzięki m.in. akcji „otwarte drzwi” można było się zapoznać z placówkami działającymi na rzecz seniorów.

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Stargardzie

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego, w skład której wchodzi 7 przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych, 3 przedstawicieli Rady Miejskiej oraz 4 przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Stargardzie, w 2018 roku obradowała na 5 posiedzeniach, dokonując m.in. zaopiniowania 3 projektów uchwał.

18. Realizacja zadań w ramach Stargardzkiego Budżetu Obywatelskiego 2018

Budżet Obywatelski to wydzielona część budżetu Gminy Miasta Stargard, o której przeznaczeniu decydują mieszkańcy w drodze głosowania. Daje to możliwość bezpośredniego decydowania o tym, na co zostaną wydane środki z budżetu miasta.

W głosowaniu na przedsięwzięcia w ramach Stargardzkiego Budżetu Obywatelskiego 2018 zagłosowało 9 743 osób. Prawidłowo oddanych zostało 9 217 głosów. Korzystając z kart, prawidłowo zagłosowało 8 556 osób, natomiast drogą elektroniczną zagłosowało 661 osób. Tzw. „Złoty głos” oddało 7 373 osób.

Działania zrealizowane w ramach Stargardzkiego Budżetu Obywatelskiego w 2018 roku

Lp.	Nazwa inwestycji	Realizacja (zł)	Opis
1.	AB... Centralny plac rekreacyjno-sportowy dla dzieci i młodzieży przy SP nr 7	317 410,36	W analizowanym okresie: pokryto koszt wykonania dokumentacji projektowo – kosztorysowej obejmującej II etap przedsięwzięcia, kontynuowano rozbudowę placu zabaw, wykonano boisko do piłki ręcznej z nawierzchni poliuretanowej oraz wymieniono słupy oświetleniowe przy boisku.
2.	Rewitalizacja i zagospodarowanie parku Podworskiego przy ul. Lotników	417 135,84	W analizowanym okresie prowadzona była wycinka starych i chorych drzew i krzewów oraz prace pielęgnacyjne drzewostanu przy otrzymanym wsparciu finansowym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Ponadto, w ramach zagospodarowania parku Podworskiego wykonano: II etap oświetlenia placu zabaw, siłownię plenerową, strefę relaksu z betonowym stołem do gry w tenisa, alejki z kostki betonowej i o nawierzchni gruntowej oraz uporządkowano i ogrodzono istniejący staw.
3.	Budowa siłowni zewnętrznej przy SP nr 8	49 938,00	Siłownia składa się z ośmiu podwójnych urządzeń do ćwiczeń, w tym urządzenia dla osób niepełnosprawnych. Ponadto, zamontowano dwie ławki parkowe i stojak na rowery.
4.	Aranżacja terenu przy SP nr 1 – budowa siłowni na świeżym powietrzu i ścieżki zdrowia	360 000,00	W ramach zadania wykonano: ścieżkę zdrowia o nawierzchni sztucznej poliuretanowej o pow. 284 m ² wraz z montażem urządzeń typu: drabinki poziome i pionowe, równoważnię, drążki do podciągania, slalom, płotki i poręcze; siłownię zewnętrzną wraz z urządzeniami, chodniki z kostki betonowej typu polbruk (pow. 397 m ²) oraz zainstalowano elementy małej architektury (ławki, kosze na odpady, piłkochwyty).

5.	Wybieg dla psów „PSIE POLE” przy ul. Skandynawskiej	154 444,69	W ramach zadania: wybudowano wybieg dla psów, teren ogrodzono, zamontowano 3 lampy oświetleniowe, wyposażono w urządzenia sprawnościowe dla psów.
6.	Aranżacja i wykonanie miejsca odpoczynku i zabawy dla dzieci w parku Panorama	44 898,00	W parku Panorama wykonano część oświetlenia parku (zamontowano 7 słupów oświetleniowych z oprawami LED), wykonano nawierzchnię geokraty dla potrzeb siłowni zewnętrznej.
7.	Modernizacja ul. Powstańców Warszawy w zakresie zwiększenia ilości miejsc parkingowych, budowy chodników oraz wysepek spowalniających	752 126,55	Zmodernizowano ul. Powstańców Warszawy na długości 320 m. Wybudowano ciąg pieszo-rowerowy, chodniki oraz 100 miejsc postojowych, w tym 5 dla osób niepełnosprawnych
8.	„Zielone utwardzenie terenu” przy Kościele Świętego Jana Chrzciciela w Stargardzie	114 993,80	Sporządzono dokumentację projektowo-kosztorysową na utwardzenie terenu nawierzchnią ekologiczną (przepuszczalną). Wybrano wykonawcę i zawarto umowę na realizację robót budowlanych.
9.	Ławka multimedialna przy figurze kolejarza	33 517,50	Wykonano i zamontowano ławkę multimedialną przy figurze kolejarza na Rynku Staromiejskim.
10.	„STARGARD W RYTMIE TWOJEGO SERCA” – sieć defibrylatorów AED w przestrzeni publicznej Miasta”	144 000	Zakup i montaż defibrylatorów AED na terenie miasta.
11.	„Bezpieczna droga do domu”	287 593,44	Wybudowano ścieżkę pieszo-rowerową o nawierzchni bitumicznej w ciągu ulic: Księdza Jana Twardowskiego, Rotmistrza Witolda Pileckiego i Miłej (budżet obywatelski) o długości 271 m.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasta Stargard za rok 2018

19. Promocja miasta, współpraca krajowa i zagraniczna

19.1. Działania promocyjne

2018 rok obfitował w szereg działań, mających na celu promocję Stargardu, m.in. poprzez budowanie świadomości marki miasta wśród mieszkańców, publikację materiałów informacyjnych, artykułów prasowych, a także poprzez zakup i dystrybucję materiałów promocyjnych.

Od 2010 r., kiedy to zaprezentowana została marka miasta Stargard, hasło promocyjne „Stargard - pod szczęśliwą gwiazdą” oraz logo Stargardu realizowane są konsekwentne działania promocyjne, których celem jest budowanie i wzmacnianie marki Miasta w świadomości przede wszystkim mieszkańców, ale także turystów.

Na działania realizowane przez Wydział Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji w zakresie promocji Miasta w 2018 roku wydatkowano środki w wysokości: 467.515,47 zł. Środki wydatkowano na promocję Miasta i wdrażanie strategii komunikacji marketingowej Miasta polegającą między innymi na przygotowaniu materiałów informacyjno – promocyjnych o Mieście i ich dystrybucję, organizację Gali Sportowca Roku oraz Gali Twórców Kultury, a także imprezy związanej z awansem KS SPÓJNIA do ekstraklasy, kontynuację współpracy z instytucjami kulturalnymi, edukacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi, zakup materiałów i gadżetów promocyjnych, w tym związanych z akcją „#Stargard dla Niepodległej”, „Zostań Ambasadorem Stargardu”, zakup nagród w konkursach organizowanych przez Miasto, np.: „Ogrody wokół nas”, wsparciu organizacji imprez pod patronatem Prezydenta Miasta Stargard), organizację konkursu i gali „Stargardzki Produkt Lokalny”, realizację akcji „Odkryj Stargard z Prezydentem” i Kolejnej edycji konkursu fotograficznego „Stargard oczami mieszkańców”.

Ponadto w ramach umów promocyjnych w 2018 roku miasto pozyskało środki w wysokości 43 000 zł, w tym 3 000 zł umowa z Enea Oświetlenie – promocja podczas Jarmarku Świątecznego, 40 000 zł – umowa z PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. sponsoring wydarzenia „ART Festiwal - #Stargard dla Niepodległej”.

Promocja wewnętrzna (budowanie świadomości marki miasta oraz jej wzmacnianie wśród mieszkańców miasta)

Skierowana jest do mieszkańców, którzy tworzą miasto i jego klimat, są także najlepszymi ambasadorami Stargardu. Mieszkańcy i ich potrzeby są celem nadrzędnym w działaniach promocyjnych, bo to oni właśnie mają odczuwać, że Stargard jest najlepszym miejscem do życia, zarówno pod kątem pracy, jak i dostępu do kultury, oświaty, sportu i rekreacji, zdrowia, pomocy społecznej, bezpieczeństwa, infrastruktury i komunikacji. Wtedy będą doskonałymi ambasadorami naszego miasta.

Realizowana poprzez organizację konkursów, eventów, wsparcie finansowe i rzeczowe przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje, służby mundurowe, instytucje i inne podmioty oraz udział w eventach podmiotów zewnętrznych. Wymienić tutaj można między innymi:

- organizację konkursów - konkurs „Ogrody wokół nas” – propagowanie estetycznego zagospodarowania miasta, konkurs fotograficzny „Stargard oczami mieszkańców”, konkurs „Stargard z flagą w tle” - jako podsumowanie działań w ramach akcji #Stargard dla Niepodległej, konkurs „Stargardzki Produkt Lokalny”, konkurs „Znam Stargard” (inicjatywa Młodzieżowy Zespół Doradczy), konkurs HANSartWORK – miasto pośredniczyło w dystrybucji informacji i zrealizowało wystawę pokonkursową prezentującą zdjęcia stargardzkich uczestników konkursu,
- organizację własnych akcji promocyjnych oraz akcje promocyjne w ramach realizowanych przez podmioty zewnętrzne wydarzeń, w tym między innymi - Rowerowa Masa Krytyczna, „Zostań Ambasadorem Stargardu” podczas COOLturalnych wakacji, „Odkryj Stargard z Prezydentem” w ramach Dni Stargardu, koło fortuny w ramach Dnia Pionierów Stargardu, koło fortuny w ramach Stargardzkich Dni Seniora, akcja „# Stargard dla Niepodległej”.
- wsparcie rzeczowe i finansowe wydarzeń przygotowanych przez organizacje pozarządowe oraz instytucje i inne podmioty zewnętrzne (między innymi wydarzeń kulturalnych, sportowych, turystycznych, edukacyjnych, społecznych, itp.).

Dedykowana głównie osobom odwiedzającym nasze miasto – turystom polskim i zagranicznym

Realizowana była między innymi poprzez promocję Miasta podczas targów turystycznych i eventów realizowanych poza Stargardem. Celem tych działań było zainteresowanie turystów naszym Miastem:

Promocja miasta podczas Międzynarodowej Giełdy Turystyki ITB 2018 w Berlinie. Miasto po raz kolejny brało udział w targach. Stargard prezentował walory miasta, w tym submarkę turystyczną „Stargard – gwiazdozbiór gotyku”, a co za tym idzie wspaniałe zabytki Stargardu. Ponadto przedstawiliśmy ofertę stargardzkich instytucji, podmiotów świadczących usługi hotelarskie, itp. (kolportaż mini przewodników, folderów, materiałów promocyjno - informacyjnych z submarką „Stargard-gwiazdozbiór gotyku”).

Promocja miasta podczas 14. Edycji Pikniku Nad Odrą. W dniach 12-13 maja Miasto prezentowało się podczas kolejnej edycji Pikniku Nad Odrą. W ramach przedsięwzięcia odbywają się targi turystyczne, jarmark tradycyjnych przysmaków i rękodzieła, koncerty, zlot food trucków, Wielkie Gotowanie. Impreza jest produktem turystycznym samym w sobie. Piknik odbywa się w jednym z najbardziej malowniczych miejsc Szczecina – na Wałach Chrobrego. Co roku odwiedza imprezę około 50 tys. zwiedzających i 200 wystawców z Polski i z zagranicy. W 2018 roku największe zainteresowanie wzbudziło stoisko Miasta Stargard zrealizowane w klimacie post apokaliptycznym (kolportaż mini

przewodników, folderów, materiałów promocyjno-informacyjnych z logo Stargard pod szczęśliwą gwiazdą).

Promocja miasta podczas XVIII Międzynarodowych Targów Turystycznych „W stronę słońca” w Opolu. Jest to impreza, podczas której wystawcy kraju i zagranicy prezentują dziesiątki kierunków turystycznych, miejsc wartych odwiedzenia, atrakcji turystycznych. Ofertę swą przedstawiają również sanatoria, uzdrowiska, spa, oraz gospodarstwa agroturystyczne. Poza ofertą turystyczną prezentowane są też walory kulinarne i kulturowe poszczególnych regionów i krajów. Wystawcy poczęstują produktami regionalnymi i opowiedzą o ciekawych formach wypoczynku.

Promocja miasta - Dzień Stargardu w Międzyzdrojach. Impreza odbyła się w Międzynarodowym Domu Kultury. Jest to efekt licznych spotkań członków obu senioralnych uniwersytetów oraz dotychczasowej owocnej współpracy. Podczas imprezy członkowie obu uniwersytetów poznawali swoje miasta, a także prezentowali talenty i umiejętności. Dla uczestników spotkania, ale także dla mieszkańców Międzyzdrojów i turystów dedykowany był konkurs KOŁO FORTUNY – udzielając prawidłowej odpowiedzi na pytania dotyczące historii Stargardu można było wylosować gadżet z logo miasta.

W ramach promocji zewnętrznej dystrybuowano następujące materiały informacyjne:

- album fotograficzny „STARGARD” – wydawnictwo ukazujące niezwykle bogatą architekturę miasta, jego wspaniałe zabytki (dystrybucja zakończona)
- mini przewodnik „Poznaj tajemnice gotyckiego miasta” – wydawnictwo w formie folderu zawierające informacje o historii miasta, zabytkach znajdujących się na szlaku „Stargard – Klejnot Pomorza”, o hotelach i obiektach gastronomicznych, w trzech wersjach językowych (dystrybucja zakończona)
- STARGARD – miniprzewodnik – wydany w 2018 roku w nowej szacie graficznej, zgodnie ze zaktualizowanym systemem identyfikacji wizualnej informator o Stargardzie zawierający ciekawostki o mieście, informacje o szlaku Stargard – Klejnot Pomorza, o wydarzeniach organizowanych na terenie Stargardu, miejscach noclegowych
- Stargard – Praktyczny Przewodnik Turystyczny– wydany przez Towarzystwo Przyjaciół Stargardu we współpracy z Muzeum Archeologiczno-Historycznym oraz Urzędem Miejskim. Zawiera ono obszerne informacje o historii Stargardu i okolicach miasta, a także praktyczne informacje dla turystów: dojazd, CIT, poruszanie się po mieście, lokalne specjały, kultura i rozrywka – w tym kalendarium imprez, instytucje kultury, sport i rekreacja, instytucje, ośrodki kluby sportowo-rekreacyjne, boiska, stadiony, ośrodki jeździeckie, stadniny, łowiska wędkarskie, noclegi, campingi, tanie noclegi, gastronomia, kawiarnie, puby, kluby, ważne adresy i telefony.

Ponadto promowano Stargard (atrakcje kulturalne i turystyczne) poprzez artykuły w:

- Katalogu Polskiej Turystyki promujący atrakcje turystyczne miasta Stargard w związku z targami ITB Berlin,
- reklama promocyjna w Głosie Szczecińskim – Turystyczne Perły Pomorza,
- Targowe ABC- promujący atrakcje i walory turystyczne miasta Stargard,
- Wiadomościach Turystycznych – dystrybucja rynek niemiecki, angielski i skandynawski.

Podkreślić należy, że szczególną rolę w zakresie promocji miasta odgrywa ścisła współpraca z instytucjami kultury, placówkami oświatowymi i oświatowo-wychowawczymi, szkołą artystyczną (PSM I i II stopnia), podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność w zakresie kultury, sportu, turystyki i rekreacji. Działania organizowane w ramach tej współpracy mają szansę większego powodzenia i objęcia swoim zasięgiem większej grupy odbiorców, tworząc zarówno promocję wewnętrzną jak i zewnętrzną miasta, a więc kreując klimat miasta atrakcyjnego zarówno dla mieszkańców, jak i turystów oraz inwestorów.

19.2. Członkostwo w stowarzyszeniach krajowych

Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (SSOM)

Organizacja bazująca na solidarnej współpracy samorządów i koordynująca prace zmierzające do stworzenia silnego ośrodka metropolitalnego poprzez realizację celów statutowych, m.in.: kształtowanie wspólnej polityki samorządów lokalnych, realizację i ochronę ich interesów, wspieranie gospodarczego i kulturowego rozwoju samorządów należących do stowarzyszenia oraz reprezentowanie interesów członków SSOM na forum krajowym i międzynarodowym. Stowarzyszenie początkowo działało pod nazwą Samorządowego Stowarzyszenia Współpracy Regionalnej, które powołano dnia 15 kwietnia 2005 roku na mocy uchwały nr 1/2005 Zebrania Założycielskiego Samorządowego Stowarzyszenia Współpracy Regionalnej. Dnia 11 grudnia 2009 roku Stowarzyszenie zmieniło nazwę na „Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego” – uchwała Walnego Zebrania nr 1/2009.

Gmina Miasto Stargard przystąpiła do Stowarzyszenia 27 maja 2008 r. uchwałą nr XXI/235/08 Rady Miejskiej w Stargardzie. W roku 2018 członkami Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego były: Gmina Kobylanka, Gmina Stare Czarnowo, Gmina Police, Gmina Dobra Szczecińska, Gmina Goleniów, Gmina Kołbaskowo, Gmina Gryfino, Miasto Szczecin, Województwo Zachodniopomorskie, Miasto Stargard, Gmina Stargard, Gmina Nowe Warpno, Powiat Policki, Gmina Stepnica, Miasto Świnoujście.

Stowarzyszenie pełni funkcję Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), w tym jako Instytucja Pośrednicząca (IP) dla Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

ZIT SOM jest finansowany z następujących źródeł:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego - projekty ZIT i projekty komplementarne,
- Krajowe Programy Operacyjne (przede wszystkim Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020) - projekty komplementarne,
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 - wsparcie działań lidera ZIT jako Instytucji Pośredniczącej i wsparcia eksperckiego dla ZIT.

Wielkość dofinansowania przyznana na realizację ZIT SOM wynosi 109,1 mln euro.

Gmina Miasto Stargard w 2018 r. realizowała w ramach ZIT oraz projektów komplementarnych do instrumentu ZIT, następujące zadania:

1. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa zachodniopomorskiego poprzez kompleksowe przygotowanie terenów Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii w Stargardzie – etap I,
2. Przebudowa ulicy Towarowej wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego w Stargardzie,
3. Zintegrowane Centrum Przesiadkowe w Stargardzie,
4. Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Miasta Stargard,
5. Termomodernizacja budynku przy Placu Świętego Ducha 26 oraz Wojska Polskiego 78a w ramach przedsięwzięcia: Modernizacja energetyczna przez Stargardzkie TBS Sp. z o.o. wielorodzinnych budynków mieszkaniowych Gminy Miasto Stargard przy Placu Świętego Ducha 26 i ulicach: Ks. Bogusława IV 22, Hetm. S. Czarnieckiego 19, Wojska Polskiego 78 a i Marii Konopnickiej 8 w Stargardzie,
7. Modernizacja energetyczna obiektów edukacyjnych – Szkoły Podstawowej nr 3 w Stargardzie poprzez docieplenie przybudówki szkoły, termomodernizację dachu na głównym budynku,

wymianę instalacji elektrycznej i oświetleniowej, wymianę centralnego ogrzewania oraz Przedszkola Miejskiego nr 6 poprzez termomodernizację budynku wraz z modernizacją oświetlenia i instalacji elektrycznej,

8. Trójka daje szansę wszystkim,
9. Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie – Stargardzkie Centrum Nauki,
10. Zakup 8 autobusów niskoemisyjnych w ramach projektu: Modernizacja transportu miejskiego polegająca na zakupie 16 autobusów energooszczędnych o najmniejszej emisji CO₂ i zanieczyszczeń,
11. Planty Stargardzkie – ogrody rekreacji. Rewitalizacja zieleni w parkach: Bolesława Chrobrego, Popieła i Jagiellońskim.

W ramach współpracy z SOM Gmina Miasto Stargard realizuje przedsięwzięcie, które jest komplementarne do instrumentu ZIT pod nazwą „Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych nr 406, 273, 351” realizowane w ramach Działania 5.2. Rozwój transportu kolejowego poza TEN-T, Oś priorytetowa V Rozwój transportu kolejowego w Polsce Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, polega na utworzeniu głównej osi transportu publicznego na terenie SOM z wykorzystaniem istniejących linii kolejowych. Projekt pozwoli na utworzenie nowoczesnego systemu transportowego w SOM, opartego na kolei aglomeracyjnej, uzupełnionego o linie autobusowe, które przejmą funkcję dowozowo-odwozową do i z powstałych węzłów przesiadkowych i o linie tramwajowe. SKM będzie głównym środkiem dowozowym do większych miast w SOM, spajającym cały ten obszar. Utworzenie węzłów przesiadkowych, łączących różne gałęzie transportu z odpowiednią infrastrukturą towarzyszącą, jak parkingi P&R, B&R, K&R zwiększy rolę transportu publicznego w relacji do transportu indywidualnego. Projekt zwiększy ilość pasażerów kolei miejskiej na obszarze aglomeracji i przyczynia się do zmniejszenia ruchu samochodowego w tym obszarze. Projekt zlokalizowany w woj. zachodniopomorskim na terenie gmin: Miasto Szczecin, Miasto Stargard, Goleniów, Gryfino, Kobyłka, Police i Gmina Stargard, dotyczy utworzenia sieci SKM na istniejących liniach kolejowych: nr 351 na odc. Stargard – Szczecin Główny, nr 273 na odc. Gryfino – Szczecin Główny, nr 401 Szczecin – Goleniów z odgałęzieniem na LK 402 i 434 do PL Szczecin Goleniów, nr 406 z jej modernizacją na odcinku Szczecin – Police z budową drugiego toru na odc. Szczecin Główny-Szczecin Turzyn.

Planowana jest przebudowa lub modernizacja linii kolejowych o dł. 23,75 km, budowa zintegrowanych węzłów i przystanków z parkingami P&R i B&R (windy, podjazdy dla osób niepełnosprawnych) i urządzeniami dot. integracji transportu (biletomaty/kasowniki).

Projekt realizowany będzie zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa zawartej pomiędzy SSOM, Województwem Zachodniopomorskim, PKP PLK S.A., Gminą Miasto Szczecin, Gminą Miasto Stargard oraz gminami: Goleniów, Gryfino, Kobyłka, Police i Stargard. Każdy partner będzie właścicielem infrastruktury powstałej w ramach realizacji Projektu w części przez siebie realizowanej.

Planowane koszty finansowe 741 000 000 PLN

Wartość dofinansowania 512 000 000 PLN.

W roku 2018 w ramach przedsięwzięcia Gmina Miasto Stargard wybrała wykonawcę i zleciła wykonanie projektu technicznego parkingu na 300 miejsc postojowych. Nazwa zadania: Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem odcinków linii kolejowych nr 404, 273, 351 – budowa parkingu Park & Ride przy ul. Barnima I wraz z przebudową ul. Ks. Barnima I w Stargardzie.

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania

Instytucja prowadząca długofalową politykę edukacyjną w zakresie procesów integracyjnych Polski z Unią Europejską, funduszy pomocowych oraz przedsięwzięć integrujących społeczności lokalne w ramach współpracy transgranicznej poprzez działania takie jak poszukiwanie oraz pozyskiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania zadań, w tym również organizacja szkoleń i spotkań informacyjnych dla wnioskodawców, podejmowanie działań na rzecz promocji gmin i miast członkowskich Stowarzyszenia, obsługę finansową i merytoryczną programów Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży oraz Funduszu Małych Projektów i Programu Współpracy Interreg Va Meklemburgia/Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska. Ponadto zajmuje się organizacją szkoleń, kształceniem w zakresie problematyki Unii Europejskiej, pomocy w nawiązywaniu i rozwoju kontaktów, współpracy w strukturach Prezydium i Rady Euroregionu Pomerania. Zgodnie ze statutem Stowarzyszenia Gminę Miasto Stargard podczas Zebrania Delegatów Stowarzyszenia reprezentują trzej delegaci.

Związek Miast Polskich

Miasto Stargard od 1999 r. należy ponadto do Związku Miast Polskich. Zajmuje się on promocją miast (targi krajowe i zagraniczne, konferencje, seminaria, warsztaty, wystawy, konkursy) oraz prowadzi działalność informacyjną i wydawniczą. Związek Miast Polskich jest członkiem Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR), w skład której wchodzi 45 organizacji gmin, powiatów i regionów z 31 krajów Europy. Związek ma podpisaną umowę o współpracy z Niemiecką Sekcją CEMR, Estońskim Związkiem Miast oraz z Ukraińskim Związkiem Miast.

19.3. Współpraca zagraniczna

Stargard jest miastem otwartym na kontakty międzynarodowe, czego wynikiem jest partnerstwo z innymi miastami: Elmshorn (Niemcy), Wijchen (Holandia), Stralsund (Niemcy), Saldus (Łotwa). Rozwijanie i umacnianie kontaktów międzynarodowych miasto traktuje jako ważny element jego promocji, ukierunkowanej głównie na stymulowanie rozwoju produkcji, przedsiębiorstwa i usług dziedzin będących podstawą jego rozwoju. Podejmowane działania służą także dotarciu z ofertą inwestycyjną miasta do potencjalnych partnerów kapitałowych rodzimych i zagranicznych.

Działania w ramach współpracy zagranicznej z miastami partnerskimi

Stargard ma podpisane umowy z czterema miastami partnerskimi:

Stralsund (Niemcy) – umowa z dnia 19.03.1992

Elmshorn (Niemcy) – umowa z dnia 19.06.1993

Saldus (Łotwa) – umowa z dnia 10.04.1992

Wijchen (Holandia) – umowa z dnia 19.06.1993

W dniach 15 – 17 czerwca 2018 r. gościły w Stargardzie delegacje miast partnerskich z Niemiec i Łotwy. Goście uczestniczyli (również czynnie) w imprezach Dni Stargardu, a także obejrzeli miasto z prezydentem Rafałem Zającem.

Delegacje z Saldus, Elmshorn i Stralsundu odwiedziły Stargard w związku z jubileuszami zawarcia umów partnerskich. Najdłużej Miasto współpracuje z łotewskim Saldus i niemieckim Stralsund – po 27 lat, natomiast 26 lat z Elmshorn. Na czele poszczególnych delegacji stali burmistrzowie: dr Alexander Badrow (Stralsund), Volker Hatje (Elmshorn) i Reinis Doniņš (Saldus).

Gospodarz Stargardu zabrał gości na wycieczkę po terenach inwestycyjnych oraz w miejsca, w których realizowana jest polityka społeczna. Partnerzy szczególnie zwrócili uwagę na tereny przemysłowe, ilość fabryk i co za tym idzie tysiące miejsc pracy. Poza tym zainteresowali się rozwiązaniami w domenie polityki senioralnej oraz mieszkaniowej (inkubatory dla wychowanków ośrodków opiekuńczych).

Był też czas wspólnej zabawy - w piątek na koncercie pamięci Mariana Bęćkowskiego w Teatrze Letnim, w sobotę oglądając imprezy sportowe oraz paradę motocykli, a w niedzielę na Festynie na ulicy Magicznej. W biegu „O Błękitną Wstęgę” z powodzeniem wystartowała Ginta Kożokaru, specjalistka ds. edukacji z Saldus.

W roku 2018 w ramach współpracy pomiędzy partnerskimi miastami Stargardem i Stralsundem, pływacy MKS Neptun reprezentujący Stargard wzięli udział w zawodach Internationales Schwimmfest.

Ponadto odbyła się 16. edycja Międzynarodowego Turnieju Miast Partnerskich w hali OSiR. W zawodach wzięła udział drużyna miasta partnerskiego ze Stralsundu.

Przedstawiciele Stralsundu oraz Bernau i Neubrandenburga brali udział w spotkaniach organizowanych w Stargardzie. Głównym celem wizyt było przedstawienie planów projektowych w ramach polsko-niemieckiej współpracy oraz prezentacja nowych pomysłów do realizacji.

W Stargardzie gościła również delegacja miasta Elmshorn. Celem wizyty było zacieśnienie współpracy i pobudzenie nowych inicjatyw, które oba miasta mogłyby wspólnie realizować w niedalekiej przyszłości. W składzie delegacji niemieckiej znaleźli się Volker Hatje – burmistrz Elmshorn, Karl Holbach - przewodniczący Rady Miejskiej oraz Peter Jepsen - specjalista ds. współpracy zagranicznej. W trakcie wizyty goście mieli okazję poznać najbliższe plany inwestycyjne Stargardu w obszarze transportu, kultury, sportu, edukacji i gospodarki.

Również przedstawiciele Stargardu gościli w Greifswaldzie podczas posiedzenia Zgromadzenia Europejskiego Szlaku Gotyku Ceglanego. Podczas spotkania poruszono z przedstawicielami innych miast tematy o wspólnej promocji, o tworzeniu nowych produktów, o sieciowaniu produktów turystycznych, a także o możliwościach pozyskiwania środków zewnętrznych na wspólne projekty.

Nowa Hanza

Gmina Miasto Stargard jest członkiem Międzynarodowego Związku Hanzy od 2001 r. Członkostwo w Nowej Hanzie daje możliwość zaprezentowania Miasta na arenie międzynarodowej, podkreślając przy tym jego korzenie historyczne i kulturowe. Członkowie Nowej Hanzy mają możliwość udziału w corocznych zjazdach, które odbywają się w jednym z miast hanzeatyckich, a tym samym prezentacji swojej oferty turystycznej oraz dorobku kulturalnego i gospodarczego. Główne korzyści wynikające z przynależności do Związku to możliwości wykorzystywania doświadczeń osiągniętych przez miasta partnerskie oraz nawiązanie międzynarodowych kontaktów.

W 2018 roku stargardzka delegacja wzięła udział w obchodach 38. Międzynarodowych Dniach Hanzy, które połączone były z 800 rocznicą nadania praw miejskich. Jednym ze stałych elementów Dni Hanzy jest wystawa twórczości artystów z miast członkowskich w ramach inicjatywy HANSEartWORKS. W tym roku była to wystawa fotografii „Miasta Przyszłości”. Uczestniczący w niej artyści starali się za pomocą zdjęć odpowiedzieć na pytanie jak wyglądać będą hanzeatyckie miasta w nadchodzących dekadach. Stargard reprezentowała Anna Hibner-Cierpicka ze swoją serią fotografii wykonaną podczas Stargardzkich Dni Seniora. Delegacja Stargardu wzięła także udział w Spotkaniu Delegatów gdzie głosowano nad dalszymi perspektywami Związku Nowej Hanzy.

HanseVerein

Stargard należy do Stowarzyszenia HanseVerein, które powstało z inicjatywy miast hanzeatyckich, aby mogły one za pośrednictwem tej organizacji pozyskiwać środki na międzynarodowe projekty jej członków. Jednocześnie, nieposiadający osobowości prawnej Międzynarodowy Związek Hanzy działa w dotychczasowej formie, równolegle ze Stowarzyszeniem HanseVerein, które zostało zarejestrowane w dniu 21.05.2014 r. w Sądzie Rejonowym miasta Lubeka pod numerem VR 3769 HL. Przynależność do tego stowarzyszenia stwarza możliwości m.in. pozyskiwania środków pozabudżetowych na realizację projektów międzynarodowych, takich jak: wymiana młodzieży, międzynarodowe szlaki turystyczne,

projekty w sferze biznesu, kultury, czy sztuki. Członkostwo w Stowarzyszeniu nie wiąże się z ponoszeniem przez Gminę Miasto Stargard kosztów (np. składki). Koszty administracyjne pokrywane są przez Miasto Lübecka.

EUROB – Europejski Szlak Gotyku Ceglanego

18 grudnia 2007 roku podjęta została uchwała Nr XVI/160/2007 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Miasta Stargardu Szczecińskiego do międzynarodowego stowarzyszenia "Europejski Szlak Gotyku Ceglanego". Stowarzyszenie jest kontynuacją projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej o nazwie „EuRoB” (skrót od niemieckiej nazwy Europäische Router der Backsteingotik – ‘Europejski Szlak Gotyku Ceglanego’). Koordynatorem projektu było Niemieckie Stowarzyszenie Budownictwa Mieszkaniowego, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego (Deutscher Verband für Wohnungswesen, Städtebau und Raumordnung e.V.) z siedzibą w Berlinie.

Europejski Szlak Gotyku Ceglanego obejmuje miasta, regiony i budowle zlokalizowane przede wszystkim w południowej części obszaru bałtyckiego. W powiększonej Europie, po upływie kilkuset lat granice państwowe nie stanowią obecnie żadnego problemu dla podróżnych zainteresowanych kulturą. Dzięki temu dla odkrywców dostępne są fantastyczne cele wypraw po obu stronach niemieckich granic. Członkowie stowarzyszenia to ludzie świadomi wartości, znaczenia, a także potencjału kulturalno-turystycznego budowli gotyku ceglanego: łączą oni wysiłki w celu zwiększenia świadomości europejskiej opinii publicznej na temat swojego dziedzictwa kulturowego. Celem Stowarzyszenia „Europejski Szlak Gotyku Ceglanego” jest wspieranie sztuki i kultury, nauki, edukacji i dialogu pomiędzy narodami. Odpowiedź na to stanowi rozwój zrównoważonej turystyki kulturowej na szlaku. Do priorytetów Stowarzyszenia należą

- utrzymanie i dalszy rozwój wytyczonego na gruncie kulturowo-historycznym Europejskiego Szlaku Gotyku Ceglanego,
- rejestrowanie i dokumentowanie zabytków budownictwa gotyku ceglanego wzdłuż tego szlaku,
- przedstawianie historii i rozwoju europejskiego gotyku ceglanego oraz jego kontekstu budowlanego, artystycznego i kulturowo-historycznego,
- prezentacja Europejskiego Szlaku Gotyku Ceglanego i jego zabytkowych budowli przed europejską opinią publiczną,
- realizacja imprez o charakterze informacyjnym oraz związanych z europejskim gotykiem ceglanym pod względem kulturowo-historycznym działań i projektów,
- koncepcja i realizacja działań dokształcających dla członków i zainteresowanych europejskim gotykiem ceglanym,
- realizacja lokalnych, regionalnych i międzynarodowych publikacji, prezentacji i imprez w celu informowania o Europejskim Szlaku Gotyku Ceglanego oraz angażowanie lokalnych mieszkańców i aktorów,
- opracowywanie i dystrybucja materiałów informacyjnych, jak również wykorzystywanie mediów elektronicznych dla potrzeb europejskiego gotyku ceglanego."

Zakończenie

Raport o stanie miasta Stargard za rok 2018, przygotowany w związku z nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, jest swoistym spojrzeniem na aktualną sytuację miasta. Zawiera opisy i najważniejsze dane dotyczące każdej sfery działalności samorządu miejskiego. Dokument został opracowany na podstawie danych wewnętrznych Urzędu Miejskiego, spółek i jednostek organizacyjnych Gminy Miasto Stargard oraz danych z GUS.

Rok 2018 był bardzo dobry dla Stargardu. Rekordowy budżetu miasta, który wyniósł ponad 340 000 000,00 zł pozwolił na realizację wielu inwestycji z zakresu mieszkalnictwa, oświaty, polityki społecznej, kultury, sportu czy turystyki. Stargard jest stolicą kulturalną Powiatu Stargardzkiego. To tutaj odbywają się najważniejsze eventy, koncerty, spektakle w ramach Dni Stargardu, czy Coolturalnego Lata, ale również o zasięgu ponadregionalnym, jak ArtFestival, czy Old Town. Liczne inwestycje drogowe i infrastrukturalne, jak budowa Centrum Przesiadkowego, przebudowa i modernizacja ul. Aleja Żołnierza i wielu innych dróg na terenie miasta, czy modernizacja oświetlenia, zakup niskoemisyjnych autobusów poprawiły komunikację i wpłynęły pozytywnie na bezpieczeństwo mieszkańców. Wszystkie te działania mają znaczący wpływ na podniesienie jakości życia w mieście. Podczas realizacji tych i wielu innych przedsięwzięć, jak choćby rewitalizacji stargardzkich parków zadbano o dostępność dla osób mających problemy z poruszaniem się.

Rok 2018 r. to również dalszy rozwój gospodarczy miasta. W stargardzkich parkach przemysłowych jak i w samym mieście znajdują zatrudnienie tysiące mieszkańców z całego Powiatu. Szacuje się, że na samym Parku Nowoczesnych Technologii w 2018 r. zatrudnionych było ponad 3500 osób. Stargard z roku na rok staje się miejscem coraz bardziej przyjaznym do mieszkania i pracy, a rok 2018 był ważnym krokiem w kierunku dalszego rozwoju Miasta.

Streszczenie

Raport o stanie miasta Stargard za rok 2018 został przygotowany w związku z nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 28aa co roku do 31 maja prezydent przedstawia radzie raport o stanie gminy za rok poprzedni. Uchwałą nr V/83/2019 z dnia 26 marca 2019 r. Rady Miejskiej w Stargardzie zostały określone wymagania dotyczące raportu.

Oprócz wymaganych ustawowo danych dotyczących podsumowania działalności Prezydenta Miasta Stargard za rok poprzedni, dokument obejmuje realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego, majątku gminy, informacji o stanie mienia komunalnego, gospodarki i rynku pracy, gospodarki komunalnej w tym działalności spółek miejskich, inwestycji, gospodarki przestrzennej, działań z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej, działalności instytucji kultury, informacje z zakresu edukacji, turystyki i bezpieczeństwa, a także promocji Miasta Stargard, członkostwa Gminy Miasto Stargard w stowarzyszeniach krajowych i współpracy zagranicznej.

Stargard aktywnie uczestniczy w wielu stowarzyszeniach, jak choćby w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym, w Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Związku Miast Polskich, ponadto jest członkiem Nowej Hanzы, HanseVerein i EUROB – Europejskiego Szlaku Gotyku Ceglanego. Jest miastem otwartym na kontakty międzynarodowe, czego wynikiem jest partnerstwo z innymi miastami, jak: Wijchen (Holandia), Saldus (Łotwa) oraz Elmshorn i Stralsund (Niemcy).

Raport zawiera dane dotyczące budżetu Gminy Miasto Stargard na dzień 31 grudnia 2018 r. Łączna wartość majątku Gminy Miasto Stargard wynosiła 440 198 566,90 zł, bez majątku Spółek. Dochody miasta wyniosły 325 992 402,45 zł, najwięcej stanowiły dochody od osób prawnych i fizycznych.

Najwięcej wydatków stanowiły oświata i edukacja, bo aż 31,32 %, następnie transport 23,07 % i polityka społeczna 11,26 %, gospodarka komunalna i ochrona środowiska 10,30 %, kultura, sport i turystyka 7,66 %, gospodarka mieszkaniowa 7,46 %, administracja publiczna 6,88 %. Łączne wydatki budżetu Gminy Miasto Stargard w roku 2018 wyniosły 280 518 351, 36 zł.

W ramach budżetu Miasta wyodrębniono Stargardzki Budżet Obywatelski. W roku 2018 udział w głosowaniu wzięło prawie 10 000 osób, tzw. Złoty głos oddało ponad 7300 osób. W roku 2018 zrealizowano 11 projektów z SBO.

Raport zawiera zestawienie wskaźników za rok 2018 ze Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Stargard oraz informację o realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasto Stargard, Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami, Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Strategii rozwiązywania problemów społecznych, z którego wynikają inne programy, jak: Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Stargard na lata 2017-2019, Miejski Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (program coroczny), Program „Szkoła, Rodzina, Środowisko”. W dokumencie opisane zostały także programy realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 r.

Zgodnie z wymogami ustawowymi zawarto w dokumencie opis realizacji Uchwał Rady Miejskiej, których w 2018 r. Rada podjęła 122.

Stargard ma bardzo silną pozycję w obszarze gospodarczym, która wynika z unikatowej oferty inwestycyjnej. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę drogową i wodnokanalizacyjną tereny oferowane przedsiębiorcom są gotowe do przyjęcia nowych zakładów produkcyjnych. W Stargardzie zlokalizowane są dwa parki przemysłowe. Stargardzki Park Przemysłowy o powierzchni ok. 150 ha, w którym w ubiegłym roku zlokalizowanych było 50 firm, a w biurowcu Stargardzkiej Agencji Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. , siedziby ma kolejne 50.

Parku Przemysłowym Nowoczesnych Technologii o pow. 850 ha znajdowało się 18 zakładów. Również w ubiegłym roku zostały zbyte nieruchomości dla 10 firm, w tym 6 dla małych, średnich przedsiębiorstw. Szacuje się, że w 2018 r. w firmach na PPNT zatrudnionych było ok. 3500 osób. Kolejne firmy lokują swoje przedsiębiorstwa na parkach, co wiąże się z dużym zapotrzebowaniem na pracowników. Z roku na rok wskaźnik bezrobocia jest niższy. W samym Stargardzie wynosił w 2018 r. 3,5 %, a dla całego Powiatu Stargardzkiego 8 %.

Stargard jest jednym z największych i najprężniej rozwijających się gospodarczo miast województwa zachodniopomorskiego. Zajmuje powierzchnię 4 808 ha i liczy z 68 195 mieszkańców (wg danych GUS), zameldowanych w Stargardzie było 62 985 osób. Miasto pełni rolę stolicy subregionu w powiecie stargardzkim. Stargard stanowi centrum życia wielu mieszkańców Powiatu Stargardzkiego. Tutaj zlokalizowane jest miejsce pracy tysięcy mieszkańców powiatu stargardzkiego, znajduje się Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Stargard stanowi centrum kulturalne powiatu, tutaj odbywają się cykliczne imprezy ponadlokalne, jak ArtFestival, czy Old Town. Stargard jest siedzibą jedyne na ziemi stargardzkiej muzeum, które w roku 2018 odwiedziło 20 750 osób. Również w poprzednim roku zbiory muzealne wzbogaciły się o 134 eksponaty, a do zasobu bibliotecznego trafiło 515 publikacji. Tutaj znajduje się również Książnica Stargardzka, która pełni rolę również powiatowej instytucji kultury i roztacza opiekę merytoryczną na biblioteki w ościennych gminach. W roku poprzednim instytucja ta oferowała e-usługi oraz uruchomiony został dostęp do zbiorów naukowych Biblioteki Narodowej w ramach Programu ACADEMICAMiasto. Stargardzkie Centrum Kultury w poprzednim roku zorganizowało lub współorganizowało 789 przedsięwzięć

o charakterze edukacyjnym i kulturalnym. W roku 2018 powstała przy SCK Orkiestra Camerata Stargard, która dała 6 koncertów. Młodzieżowy Dom Kultury oferował w roku 2018 bogatą ofertę zajęć dla dzieci i młodzieży, m.in. zajęcia taneczne, plastyczne, z grafiki, ceramiki, rzeźby, modelarskie, gry na gitarze, szachowe i żeglarskie. Z zajęć skorzystało ponad 800 uczestników, którzy zdobywają wysokie lokaty podczas ogólnopolskich i międzynarodowych festiwali i konkursów.

Zadania z zakresu sportu realizowane były przez Spółkę Ośrodek Sportu i Rekreacji. Prowadziła naukę pływania, fitness, z którego skorzystało 38 090 osób, a lodowisko odwiedziło łącznie 14 031 osób. W roku 2018 Spółka przeprowadziła 44 imprezy sportowo- rekreacyjne. 2 lipca 2018 r. powstała Spółnia Stargard Sportowa Spółka Akcyjna (udziałowcem jest OSiR Sp. z o.o.), która z dniem 1 września przejęła szkolenie młodzieży od Młodzieżowego Ośrodka Sportu i KS „Spójni” Stargard.

W roku 2018 nie brakowało również imprez o charakterze turystycznym, najważniejsze z nich to Old Town, „Stargard Znany i Nieznany”, a także udział w targach turystycznych ITB w Berlinie.

Stargard posiada bogatą ofertę edukacyjną, szczególną uwagę należy zwrócić na szkolnictwo ponadpodstawowe, gdzie spośród 6 szkół tego szczebla, aż 4 oferują naukę w zawodzie. Do zadań własnych Gminy należy edukacja przedszkolna i szkolna na szczeblu podstawowym. W 2018 r.

w Stargardzie funkcjonowało 7 przedszkoli publicznych i 14 niepublicznych. Do placówek publicznych przedszkolnych uczęszczało 1505 dzieci. Do 11 publicznych szkół podstawowych uczęszczało w 2018 r. 6145 uczniów. Ogólna liczba nauczycieli w stargardzkich placówkach oświatowych (w tym MDK) wynosiła 822 nauczycieli. Średnia liczba uczniów w klasie wynosiła 21 osób. Od 1 września 2018 r. działalność rozpoczęła Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia.

Samorząd miejski od wielu lat stwarza przyjazne warunki do podejmowania inicjatyw oddolnych. Na terenie miasta w 2018 roku funkcjonowało 100 organizacji pozarządowych, które prowadziły działalność w różnorodnych obszarach, m.in. w polityce społecznej, sporcie, edukacji, turystyce i rekreacji. Aktywnie z Miastem współpracowało ponad 70 organizacji, z którymi zawarto 105 umów na realizację zadań własnych i zleconych na kwotę 8 953 975,49 zł. Podmioty III sektora wspierało merytorycznie jak i organizacyjnie Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, mieszczące się w Domu Kultury Kolejarza przy ul. Szczecińskiej 17.

Jednym z priorytetowych zadań Miasta jest realizacja polityki społecznej. W 2018 r. prowadzono dwa domy pomocy społecznej: Środowiskowy Dom Samopomocy dla dorosłych osób przewlekłe psychicznie chorych oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, prowadzony przez PCK Zachodniopomorski Oddział Okręgowy w Szczecinie

(25 uczestników) oraz Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzony przez Stargardzkie Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (42 uczestników). Gmina Miasto Stargard w 2018 r. realizowała program „Stargard przyjazny starzeniu się” przeprowadzając, m.in. kampanię „Rodzina z osobą starszą”, krzesetko dla Seniora, program „Stargardzka Karta Seniora”, powołano przy Prezydencie Zespół Doradczy ds. Seniorów. Miasto Stargard zostało wpisane na światową listę „Miast przyjaznych starzeniu się WHO”.

W 2018 r. realizowano również pomoc osobom bezdomnym, wybudowano w ramach tzw. „drabinkowego wychodzenia z bezdomności”, brakujące ogniwo, jakim jest noclegownia dla osób bezdomnych. Z systemowych działań na rzecz przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności skorzystało: z programu skierowanego do osób zagrożonych eksmisją – 112 uczestników, ze schronienia 159 osób, streetworkingiem objęto 248 osób, z ogrzewalni i łaźni łącznie 450 osób, z mieszkań wspomaganych dla osób bezdomnych 13 osób. Jednostką realizującą zadania wynikające

z ustawy o pomocy społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, gdzie w 2018 roku 1885 rodzin korzystało z różnego rodzaju świadczeń, m.in. zasiłków okresowych – 604 rodziny, zasiłków stałych 474 rodziny, celowych i specjalnych 674 rodziny, z usług opiekuńczych 213 osób. Z dodatków mieszkaniowych korzystało 1786 osób. Również w 2018 r. wspierano działania skierowane dla osób niepełnosprawnych, m.in. program „Bez barier” – mieszkalnictwa wspomaganego dla osób niepełnosprawnych. Gdzie w mieszkaniach wspomaganych zamieszkiwało 52 osoby niepełnosprawne (w tym 33 osoby niepełnosprawne intelektualnie). W roku 2018 r. wspierano także działania skierowane do osób z uzależnieniami poprzez m.in., świetlice socjoterapeutyczne, realizacje programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”, czy wspieranie Stargardzkiego Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „ALA”.

Gmina Miasto sprawuje nadzór właścicielski nad spółkami ze 100 % udziałem Miasta poprzez Rady Nadzorcze oraz Zgromadzenie Wspólników (prezydent Miasta).

W zakresie merytorycznym działalność prowadzona jest też na bieżąco poprzez Wydziały ze względu na realizację zadań. Są to: MPK Sp. z o.o., PEC Sp. z o.o., MPKG Sp. z o.o., ZZO Stargard Sp. z o.o., STBS Sp. z o.o., OSiR Stargard Spółka z o.o. (Spójnia S. A.), SARL Sp. z o.o.

Spółką realizującą zadanie z zakresu komunikacji i transportu jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. W roku 2018 eksploatowało średnio 35 autobusy. MPK uzyskało koncesje na sprzedaż oleju napędowego we własnej stacji paliw. MPK realizowało przewozy pasażerskie na mocy porozumień z Gminą Stargard, Stara Dąbrowa i Kobylanka.

W poprzednim roku z usług MPK skorzystało 7 768 000 osób. 19,40 % były to przejazdy bezpłatne, 57,15 % przejazdy z ulgą, a 0,03 % stanowiły przejazdy bez biletów. Przychody spółki wyniosły w 2018 r. 14 408 251,32 zł.

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w 2018 r. zarządzało 629 budynkami, w których znajdowało się 5 817 lokali mieszkalnych oraz realizowało obowiązki właściciela wobec 180 komunalnych lokali mieszkalnych w budynkach pozostających w obcym zarządzie. Łącznie Spółka sprawowała obowiązki zarządcy lub właściciela wobec 5 997 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 307 178 m², lokali użytkowych o powierzchni 17 316 m², garaży/miejsc postojowych o powierzchni 4 260 m² i garaży w kompleksach garażowych o pow. 1 030 m². Zasób Gminy Miasto stanowiło 1 771 mieszkań o powierzchni 89 363 m², lokale użytkowe o pow. 1509 m², garaże w budynkach o pow. 240 m² oraz garaże w kompleksach garażowych o pow. 1013 m². Łączna liczba oczekujących na przydział mieszkań komunalnych ze wszystkich list i wykazów w 2018 r. wynosiła 571 osób. W 2018 r. 104 lokale komunalne były w dyspozycji wynajmującego do zasiedlenia. Potrzeby mieszkańców Miasta w tym zakresie zaspokojone zostały w 11,08 %.

Na dochody Miasta realizowane przez Stargardzkie TBS Sp. z o.o. składają się opłaty bieżące z lokali mieszkalnych i socjalnych z tytułu czynszu i świadczeń oraz windykacja zaległości i należnych rat, dochody z dzierżaw oraz ze sprzedaży nieruchomości gruntowych, lokali użytkowych i mieszkań. W roku 2018 sprzedano 57 lokali mieszkalnych w tym 52 ich najemcom a pozostałe 5 w przetargach. Zasób własny TBS stanowiło 731 lokali w 30 budynkach. Łączne dochody wyniosły 32 013 840,48 zł. Na remonty bieżące budynków lokali komunalnych w roku 2018 r. wydatkowano 848 236, 54 zł, a na remonty majątkowe w 2018 r. wydatkowano 2 108 000,00 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. swoje zadania realizowało w ramach 3 zakładów: Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Zakład Oczyszczania Miasta i Zakładu Usług Pogrzebowych i Cmentarnych. Najwięcej, bo 67 % wszystkich przychodów Spółki, stanowiła działalność ZWiK. Łączna produkcja wody w 2018 r. wyniosła 3 361 560 m³, a sprzedaż ścieków dla odbiorców ze Stargardu i gmin ościennych w 2018 r. wyniosła 3 040 417 m³.

27 % przychodów Spółki stanowiła działalność ZOM. W 2018 r. z nieruchomości zamieszkałych odebrano 23 722 tony odpadów. W 2018 r. odebrano 18 572 tony odpadów komunalnych w tym: z Miasta 18 546 ton, z czego z nieruchomości niezamieszkałych 3 383 tony 15 163 tony, z nieruchomości zamieszkałych. Z Gminy Stara Dąbrowa odebrano 26 ton odpadów pochodzących, z nieruchomości niezamieszkałych.

Działalność ZUPiC stanowiła w 2018 r. 6 % przychodów Spółki. Działalność ta jest oparta na porozumieniu zawartym z Miastem, którego zakres obejmuje administrowanie cmentarzami komunalnymi i cmentarzem wojennym oraz na świadczeniu komercyjnych usług funeralnych.

Łączne przychody Spółki w roku 2018 wyniosły 4 228 719 zł, a koszty wyniosły 41 839 916 zł.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. produkuje ciepło w kotłowni przy ul. Nasiennej opalanej miałem węglowym oraz 13 kotłowniach lokalnych na osiedlu Kluczewo opalanych gazem. Łączna moc zainstalowanych w 14 źródłach ciepła wyniosła w 2018 r. 117,7854 MW. 31.12.2018 r. przedsiębiorstwo zaopatrywało w energię ciepłą 377 odbiorców, które odbywało się za pośrednictwem 620 węzłów. Spółka realizuje ustawowy obowiązek zakupu ciepła ze źródeł odnawialnych od Spółki G-Term Energy z siedzibą w Wymysłowicach. W 2018 r. spółka zakupiła ciepło geotermalne w ilości 233 645 GJ, zakup wzrósł o 47 188 GJ (wzrost o ok. 25 %). Na remonty w roku 2018 PEC wydatkował 1 079 000, 42 zł. Wysokość opłaty za korzystanie ze środowiska za rok 2018 wyniosła 175 000,75 zł, „opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza” w kwocie 169 000,74 zł. Przychód wyniósł 35 948 000 zł, a koszty 35 044 000 zł.

Zarząd Usług Komunalnych jest jednostką budżetową gminy. W 2018 r. zrealizował budżet Gminy Miasto Stargard na kwotę ok. 16 418 700 zł, z czego na zarządzanie gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wydano ok. 11 265 187 zł, na estetykę i utrzymanie czystości obiektów miejskich przeznaczono kwotę ok. 2 476 474 zł, na utrzymanie zieleni miejskiej wydano ok. 1 946 719 zł, a na utrzymanie cmentarzy komunalnych i zagospodarowanie odpadów terenu cmentarzy i cmentarza wojennego wydano ok. 730 320 zł.

W ramach powierzonych zadań ZUK realizował dochody z systemu gospodarowania odpadami gminy w wysokości 11 869 515 zł, ponadto otrzymał dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie środki na rewitalizację parku podworskiego przy ul. Lotników na kwotę 114 742, 52 zł.

Na terenie Miasta Stargard krzyżują się drogi Gmin, powiatowe, wojewódzkie i krajowe o łącznej długości 141,31 km. W roku 2018 wybudowano 2 781 m ścieżek rowerowych na terenie Miasta. Łączna długość tras rowerowych w mieście wynosiła prawie 27 km.

Miasto oraz Spółki podległe i instytucje kultury realizowały projekty z dofinansowaniem ze środków unijnych i krajowych oraz ze środków własnych Gminy. Najważniejsze z nich to budowa Zintegrowanego Centrum Przesiadkowego, przebudowa ulicy Towarowej wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego, budowa budynku oświatowego przy ul. Księdza Jana Twardowskiego, Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach Miasta Stargard, Planty Stargardzkie – ogrody rekreacji, rewitalizacja zieleni w parkach: Bolesława Chrobrego, Popiela i Jagiellońskim, przebudowa i modernizacja ulicy Alei Żołnierza, budowa noclegowni dla osób bezdomnych, likwidacja niskiej emisji. Poprawa jakości powietrza, modernizacja transportu miejskiego polegająca na zakupie 16 autobusów energooszczędnych o najmniejszej emisji CO₂ i zanieczyszczeń i wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Województwa Zachodniopomorskiego poprzez kompleksowe przygotowanie terenów PPNT w Stargardzie – etap I. Ponadto realizowano przedsięwzięcie polegające na likwidacji toalet zewnętrznych na klatkach schodowych i podwórzach

i budowie ich wewnątrz mieszkań, a także wykonano termomodernizację dwóch budynków przy Wojska Polskiego 78 A oraz przy Placu Ducha Świętego 26 w ramach przedsięwzięcia termomodernizacji wielorodzinnych budynków, który będzie realizowany do 2021 roku. Wiele inwestycji jest realizowanych w roku bieżącym.

Raport o stanie miasta Stargard za rok 2018, jest swoistym spojrzeniem na aktualną sytuację miasta.

Rok 2018 był pomyślny dla Stargardu. Rekordowy budżet miasta, który wyniósł ponad 340 000 000,00 zł pozwolił na realizację wielu inwestycji również w Spółkach z zakresu mieszkalnictwa, oświaty, polityki społecznej, kultury, sportu czy turystyki o łącznej wartości prawie 80 000 000 zł. Rok 2018 r. to również dalszy rozwój gospodarczy miasta. W stargardzkich parkach przemysłowych jak i w samym mieście znajdują zatrudnienie tysiące mieszkańców z całego Powiatu. Szacuje się, że na samym Parku Nowoczesnych Technologii w 2018 r. zatrudnionych było ponad 3500 osób.

Stargard jest stolicą kulturalną Powiatu Stargardzkiego.

To tutaj odbywają się najważniejsze eventy, koncerty, spektakle w ramach Dni Stargardu, czy Coolturalnego Lata, ale również o zasięgu ponadregionalnym, jak ArtFestival, czy Old Town. Liczne inwestycje jak budowa Centrum Przesiadkowego, przebudowa i modernizacja ul. Aleja Żołnierza i wielu innych dróg na terenie miasta, czy modernizacja oświetlenia, zakup niskoemisyjnych autobusów poprawiły komunikację i wpłynęły pozytywnie na bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców. Stargard z roku na rok staje się miejscem coraz bardziej przyjaznym do mieszkania i pracy, a rok 2018 był ważnym krokiem w kierunku dalszego rozwoju Miasta.